

מבוא לחשבונאות פיננסית

תוכן העניינים

1.	דוחות כספיים ופקודות יומן	1
2.	חשבונות חתך ועריכת דוחות כספיים	5
3.	מלאי	20
4.	נכס פיננסי בשווי הוגן דרך רווח והפסד	28
5.	לקוחות	33
6.	רכוש קבוע	42
7.	החלפת נכסים	57
8.	טעויות, אומדנים ומדיניות חשבונאית	60
9.	ירידת ערך (ללא ספר)	61
10.	נדלן להשקעה	61
11.	נכסים בלתי מוחשיים SAI 83	73
12.	הלוואות	77
13.	אגח נפרע לשיעורין פרמיה וניכיון	88
14.	אגח נפרע תשלום אחד פרמיה וניכיון	100
15.	מיסים על הכנסה	110
16.	הון עצמי (ללא ספר)	110
17.	תזרים מזומנים	128
18.	אירועים לאחר תאריך המאזן	147

מבוא לחשבונאות פיננסית

פרק 1 - דוחות כספיים ופקודות יומן

תוכן העניינים

1. כללי 1

דוחות כספיים ופקודות יומן

שאלות

(1) דני ודנה הינם סטודנטים לחשבונאות במכללה ידועה. לאחרונה השניים התקרבו, ואפילו שינו סטטוס בפייסבוק! במסגרת מפגש חברים בחוג לחשבונאות, התנהל דיון נוקב אודות המאזן כדו"ח כספי. דני: "אינני מבין כלל מה מטרתו של המאזן כדו"ח כספי". דנה: "אני אינני מבינה מדוע בכלל צריך את המאזן, פשוט תגידו לנו כמה כסף יש בקופה וזהו!"

נדרש:

- א. מהו מאזן החברה?
 - ב. מהם הרכיבים השונים של מאזן החברה?
 - ג. מהם היתרונות והחסרונות של המאזן כדו"ח כספי?
 - ד. פריטים מסוימים מסווגים במאזן כפריטים "שוטפים" ואילו אחרים כ"לא שוטפים".
- נדרש: מהו פריט שוטף ופריט שאינו שוטף? (מנה מספר דוגמאות לכל פריט).

(2) אייל הינו חשב חברת "הנביאים", חברה המתמחה בראיית העתיד. לאחרונה חזתה החברה כי משקיע עשיר יתעניין ברכישת החברה ועל כן הטילה על אייל להכין דו"ח רווח והפסד אודות ביצועי החברה לשנת 2015 (דו"ח עתידי שיוכן תוך ראיית העתיד).

נדרש:

- א. מהו דו"ח רווח והפסד?
- ב. מהם הרכיבים של דו"ח רווח והפסד? מדוע לדעתך דו"ח רווח והפסד מוצג תוך הפרדה לסוגי רכיבים שונים – מהו היתרון הטמון בכך?
- ג. מהם היתרונות והחסרונות של דו"ח רווח והפסד כדו"ח כספי?

(3) לאחרונה פורסם בעיתון כלכלי ידוע כי "ההון העצמי של חברת הנביאים עומד על סך של 10 מיליון שקלים".

נדרש:

- א. מהו ההון העצמי?
- ב. מהו הקשר בין נכסי החברה, התחייבויותיה וההון העצמי של החברה?
- ג. מהם מרכיבי ההון העצמי?

- (4) אייל הינו מרצה לחשבונאות ידוע, אשר מלמד במספר מוסדות לימוד. לאחרונה, במסגרת דוגמא שהכתיב לתלמידיו, ציין כי קיים קשר בין תוצאת דו"ח רווח והפסד ומאזן החברה, אך סירב להוסיף ולציין מהו אותו קשר.

נדרש:

מהו הקשר בין תוצאת דו"ח רווח והפסד ומאזן החברה?

- (5) על פי כללי החשבונאות, עומדת חובה לפרסם 4 דוחות כספיים: מאזן, דו"ח רווח והפסד, דו"ח תזרים מזומנים ודו"ח על השינויים בהון העצמי.

נדרש:

פרט בקצרה אודות מהות דו"ח תזרים מזומנים והדו"ח על השינויים בהון העצמי.

- (6) נכס, התחייבות, הון עצמי.

נדרש:

- הגדר כל מילה והסבר בקצרה אודות מהותה.
- כיצד אנו בונים "פקודות יומן" המשמשת לצורך רישומים חשבונאיים.
- ציין את הכלל לגבי רישום "חובה" או "זכות" בנוגע לפקודות יומן.

(7) נדרש:

- מהם השלבים השונים בהכנת דוחות כספיים?
- מהי מטרת פקודות היומן וחשבונות ה-T?

- (8) רשום פקודת יומן מתאימה לכל אירוע:

- דני קיבל הלוואה בסך 30 ₪.
- דני קנה מלאי בסך של 15 שקלים.
- דני שילם הוצאות חשמל בסך 10 שקלים, במזומן.
- דני שילם הוצאות חשמל בסך 10 שקלים, על ידי צ'ק.
- דני רכש מכונית ב-30 שקלים.
- דני מכר את המכונית ביום רכישתה בתמורה ל-40.
- דני מכר סחורה ללקוח (מלאי) בתמורה ל-20 שקלים במזומן. הסחורה עלתה לדני 5 שקלים.
- דני מכר סחורה ללקוח בתמורה ל-20 שקלים: 10 במזומן, 10 על ידי המחאה. הסחורה עלתה לדני 5 שקלים.

- (9) לפניך שורת אירועים שהתרחשו בחברת הבונים.
לגבי כל אירוע, רשום את פקודת היומן המתאימה לו:
- החברה הוקמה ביום 01.01.2010 ביום הקמתה הנפיקה החברה 100 ₪ ערך נקוב מניות בתמורה ל-100 שקלים.
 - על מנת להתחיל בפעילותה העסקית, החברה רכשה מכונית על מנת שתשמש את החברה לצורך מנהלי בתמורה ל-30 שקלים.
 - החברה רכשה סט קרשים למכירה במהלך העסקים הרגיל בתמורה ל-50 שקלים, אשר ישולמו בעתיד.
 - במהלך שנת פעילותה שילמה החברה משכורת בסך 15 שקלים במזומן, וכן שילמה חשבון חשמל בסך 20 שקלים על ידי המחאה שתיפרע בעוד שנה.
 - ביום 31.12.2010 קיבלה החברה הלוואה מבנק "גיוני ובניו בנקים" בסכום של 50 שקלים.

- (10) לפניך שורת אירועים שהתרחשו בחברת המדבירים.
לגבי כל אירוע, רשום את פקודת היומן המתאימה לו:
- חברת המדבירים הינה חברה העוסקת בייבוא וייצור מוצרי הדברה. ביום הקמתה רכשה החברה מבנה המשמש אותה לצורך פעילותה, בעלות של 20 שקלים.
 - החברה רכשה קוטל חרקים (מיועד למכירה) בתמורה ל-30 שקלים, אשר שולמו במזומן.
 - החברה רכשה קוטל נמלים (מיועד למכירה) בתמורה ל-30 שקלים, אשר ישולמו בעוד כשנה.
 - החברה קיבלה הלוואה בסך 45 שקלים.
 - בבעלות החברה דירה בטבריה המושכרת לצד ג'. החברה קיבלה סכום של 10 שקלים במזומן כהכנסה מדמי שכירות.

- (11) חברת הנביא בעירו הוקמה ביום 01.01.2008.
החברה עוסקת בייצור ומכירת כדורי רגל:
- החברה הוקמה על ידי הנפקת 150 ₪ ערך נקוב מניות בתמורה ל-200 שקלים.
 - החברה שכרה מחסן לצורך אחסון כדורי רגל. ביום 31.12.2008 שילמה החברה 100 שקלים בעבור שכירת המחסן.
 - החברה רכשה מלאי בסך של 9,000 שקלים.
 - ביום 01.03.2008 החברה מכרה סחורה ללקוח בסך 10,000. מחצית מסכום המכירה התקבל במזומן ואילו השאר התקבל בהמחאה לפירעון בעוד כשנה. המלאי אשר נמכר ללקוח עלה לחברה סכום של 4,000 שקלים.
 - ביום 01.06.2008 החליטה החברה להשכיר מחסן נוסף לצורך פעילותה. הוצאות השכירות ליום 31.12.2008 הסתכמו לסך של 50 שקלים, אשר ישולמו בעוד כשנה.
 - בבעלות החברה דירה בטבריה המושכרת לצד ג'. החברה קיבלה סכום של 10 שקלים במזומן כהכנסה מדמי שכירות.
 - החברה רכשה מבנה אשר ישמש אותה לצורך פעילותה בסכום של 50 שקלים.
 - החברה קיבלה הלוואה מבנק לומי בסכום של 150 שקלים.

נדרש :

1. רשום פקודת יומן מתאימה לכל אירוע.
2. הצג כרטסות T מתאימות לאירועי החברה.

12) חברת "דני-דין" צעצועים הוקמה ביום 01.01.2007 :

- א. ביום 01.01.2008 נטלה החברה הלוואה בסך של 100 שקלים.
- ב. ביום 02.01.2008 רכשה החברה מלאי. בהתאם להסכם עם ספק החברה, החברה תשלם לספק סכום של 50 שקלים בעוד כשנתיים ימים.
- ג. ביום 01.03.2008 מכרה החברה מלאי, שעלותה 10 שקלים, בתמורה ל- 30 שקלים במזומן.
- ד. ביום 30.04.2008 קיבלה החברה הלוואה בסך של 100 שקלים. בשנת 2008 נשאה החברה ריבית בסך של 10 שקלים.
- ה. ביום 10.01.2008 שילמה החברה הוצאות שכר עבודה בסך 10 שקלים במזומן. הוצאות שכר בסך 20 שקלים ישולמו בעוד כשנה.

נדרש :

1. רשום פקודת יומן מתאימה לכל אירוע.
2. הצג כרטסות T מתאימות לאירועי החברה.

מבוא לחשבונאות פיננסית

פרק 2 - חשבונות חתך ועריכת דוחות כספיים

תוכן העניינים

1. כללי 5

חשבונות חתך ועריכת דוחות כספיים

שאלות

1) לפי המסגרת המושגית, אנו מנהלים רישומים חשבונאיים על בסיס מצטבר ולא על בסיס מזומן.

נדרש:

- א. מהו רישום חשבונאי על בסיס מצטבר ומהו רישום חשבונאי על בסיס מזומן?
- ב. מהו הקשר בין הרישום החשבונאי על בסיס מצטבר וחשבונות החתך:
- הוצאות מראש, הוצאות לשלם, הכנסות מראש והכנסות לשלם?
- ג. האם הוצאות מראש, הוצאות לשלם, הכנסות מראש והכנסות לשלם הם חשבונות תוצאתיים (מופיעים בדו"ח רווח והפסד) או מאזניים (מופיעים במאזן)?

2) ברכותיי! מצאתם דירת שלושה חדרים בתל אביב. במסגרת משא ומתן נוקשה שהתנהל עם בעל הדירה, הוסכם כי תשלמו את מלוא סכום השכירות עבור שנתיים – מראש. סכום השכירות השנתי: 20 שקלים.

נדרש:

- א. מהי פקודת היומן שעליך לרשום ביום חתימת החוזה? האם לדעתך יש השפעה ביום הראשון על דו"ח רווח והפסד שלך? כיצד פקודת יומן זו תשפיע על המאזן שלך?
- ב. מהי פקודת היומן אשר עליך לרשום עם תום השנה הראשונה? כיצד לדעתך עובדת התשלום מראש תקבל ביטוי במאזן שלך ובדו"ח רווח והפסד שלך?
- ג. מהי פקודת היומן אשר עליך לרשום עם תום השנה השנייה? כיצד לדעתך עובדת התשלום מראש תקבל ביטוי במאזן שלך ובדו"ח רווח והפסד שלך?
- ד. הסבר אודות הזיקה בין רישום חשבונאי על בסיס מצטבר ופקודות היומן כפי שנרשמו בסעיפים א'-ג'?
- ה. האם הוצאות מראש הוא נכס הוא התחייבות במאזן החברה?

- (3) ברכותיי! מצאתם דירת שלושה חדרים בתל אביב. במסגרת משא ומתן נוקשה שהתנהל עם בעל הדירה, הוסכם כי תשלמו את מלוא סכום השכירות עבור שנתיים – עם תום התקופה. סכום השכירות השנתי: 20 שקלים.

נדרש:

- א. מהי פקודת היומן שעליך לרשום ביום חתימת החוזה? האם לדעתך יש השפעה ביום הראשון על דו"ח רווח והפסד שלך? כיצד פקודת יומן זו תשפיע על המאזן שלך?
- ב. מהי פקודת היומן אשר עליך לרשום עם תום השנה הראשונה? כיצד לדעתך עובדת התשלום מראש תקבל ביטוי במאזן שלך ובדו"ח רווח והפסד שלך?
- ג. מהי פקודת היומן אשר עליך לרשום עם תום השנה השנייה? כיצד לדעתך עובדת התשלום מראש תקבל ביטוי במאזן שלך ובדו"ח רווח והפסד שלך?
- ד. הסבר אודות הזיקה בין רישום חשבונאי על בסיס מצטבר ופקודות היומן כפי שנרשמו בסעיפים א'-ג'.
- ה. האם הוצאות לשלם הוא נכס הוא התחייבות במאזן החברה?

- (4) אלי הוא הבעלים של המכולת השכונתית. איציק ואייל נוהגים לשחק כדורגל מידי שבוע, ולהגיע לחנות על מנת לקנות קולה ודבר-מה לאכול. איציק ואייל לא משלמים: אבא של איציק נוהג מידי תחילת חודש לשלם לאלי 100 שקלים. סכום זה שווה בדיוק לשווי המוצרים שאיציק ואייל לוקחים מידי חודש.

נדרש:

- א. מהי פקודת היומן שעל אלי לרשום ביום התשלום בתחילת כל חודש? כיצד לדעתך פקודת יומן זו משפיעה על דו"ח רווח והפסד ביום הראשון? כיצד לדעתך פקודת יומן זו צריכה לקבל ביטוי במאזן של אלי ביום הראשון?
- ב. האם הכנסות מראש הוא נכס הוא התחייבות במאזן החברה?

- (5) אלי הוא הבעלים של המכולת השכונתית. איציק ואייל נוהגים לשחק כדורגל מידי שבוע, ולהגיע לחנות על מנת לקנות קולה ודבר-מה לאכול. איציק ואייל לא משלמים: אבא של איציק נוהג מידי סוף חודש לשלם לאלי 100 שקלים. סכום זה שווה בדיוק לשווי המוצרים שאיציק ואייל לוקחים מידי חודש.

נדרש:

- א. מהי פקודת היומן שעל אלי לרשום ביום התשלום בתחילת כל חודש? כיצד לדעתך פקודת יומן זו משפיעה על דו"ח רווח והפסד ביום הראשון? כיצד לדעתך פקודת יומן זו צריכה לקבל ביטוי במאזן של אלי ביום הראשון?
- ב. האם הכנסות לקבל הוא נכס הוא התחייבות במאזן החברה?

(6) להלן סדרת אירועים אשר התרחשו בחברת המורדים :

1. ביום 01.01.2008 החברה שילמה 100 שקלים בעבור ביטוח המבנה לתקופה של שנתיים.
2. ביום 01.07.2008 השכירה החברה דירה אשר בבעלותה לאיש עסקים ידוע. איש עסקים זה שילם 20 שקלים בעבור שכירת הדירה לשנה אחת.
3. החברה משלמת משכורת עבור חודש מסוים בתאריך ה-10 לחודש העוקב. לדוגמא: משכורת ינואר משולמת ב-10 לפברואר. משכורות העובדים לחודש דצמבר הסתכמו ל-50 שקלים.
4. החברה השכירה שטח משרדים נוסף לפעילותה, ביום 31.03.2008. החברה תשלם 1,000 שקלים לתקופה של 5 שנים. התשלום בגין השכרת שטח המשרדים יהיה עם תום תקופת השכירות.
5. החברה נוהגת לפרסם את מוצריה בעיתונות המקומית. ביום 01.01.2008 החברה שילמה 30 שקלים : 20 שקלים בעבור פירסום לשנת 2008 ו-10 שקלים בעבור פרסום בשנת 2009.
6. יום 31.12.2008 התקבל במשרדי החברה דרישת תשלום בסך 15 שקלים בגין ארנונה. חשב החברה ישלם סכום זה ביום 31.01.2009.
7. יום 01.01.2006 החברה שילמה מראש סכום של 300 שקלים בעבור תחזוקת המחשבים לתקופה של 6 שנים.

נדרש :

- א. רשום פקודת יומן מתאימה לכל אירוע.
- ב. לגבי כל אירוע, יש לציין מהי השפעתו על הדוחות הכספיים לשנת 2008.

(7) חברת "דני-דין" הינה חברה המלמדת לוחמי צבא כיצד להסתתר בשטח. חשב החברה דן עם עוזרו אודות השפעת אירועים שהתרחשו בשנת 2007 על הדוחות הכספיים לשנה זו.

1. סעיף הוצאות מראש ליום 31.12.2006 נובע מהשכרת נכס בנתניה ביום 01.01.2006 לתקופה של שנתיים ימים. ליום 31.12.2006 הוצאות לשלם מוצג לפי סכום של 100 שקלים.
2. ביום 01.02.2007 החליטה החברה לשכור את שירותיו של איש פרסום ידוע אשר יסייע לחברה לשווק את מוצריה. איש הפרסום גובה כ-200 שקלים לשנה בעבור שירותיו. החברה שילמה מראש מחצית מסכום עלותו עבור שנה אחת. יתר הסכום ישולם בסוף השנה.
3. ביום 01.04.2007 השכירה החברה בניין קומות מפואר ביבנה, לתקופה של שנה, בעלות של 100 שקלים. ביום 31.12.2007 שילמה החברה 100 שקלים בעבור השכרת הבניין לתקופתה 01.04.2007-01.04.2008.
4. ביום 31.12.2007 שילמה החברה 200 שקלים לעובדיה : 50 שקלים בעבור עבודתם בשנת 2007, ו-150 מראש בעבור עבודתם בשנת 2008.
5. ביום 31.12.2007 קיבלה החברה מראש מלקוח סכום של כ-50 שקלים. השירות יינתן בשנת 2008.

6. בדו"ח רווח והפסד של שנת 2007 נרשמה הוצאות בגין טלפון בסך של 150 שקלים. ידוע כי החברה נוהגת לשלם ביום 01.07.2007 את חשבון הטלפון עבור שנת פעילות שלמה.

נדרש:

- א. רשום פקודת יומן מתאימה לכל אירוע.
- ב. לגבי כל אירוע, יש לציין מהי השפעתו על הדוחות הכספיים לשנת 2008.

8) בעת עריכת דוחות כספיים, אנו נאלצים למיין חשבוניות לדוחות הכספיים: המאזן ודו"ח רווח והפסד. לגבי המאזן, עלינו בנוסף לקבוע האם מדובר בנכס (צד החובה) או התחייבות (צד הזכות).

- א. הגדר: נכס, התחייבות, הון עצמי.
- ב. הגדר: נכס שוטף, התחייבות שוטפת.

לפניך רשימת נכסים. יש לקבוע האם מדובר בנכס שוטף, רכוש קבוע או רכוש אחר:

- ג. מזומן, רכוש קבוע (עלות), לקוחות (ברוטו), פטנט, לקוחות, מלאי, הוצאות מראש (שנה קרובה), השקעות, פחת נצבר, הכנסות לקבל (שנה קרובה), הפרשה לחובות מסופקים.

לפניך רשימת התחייבויות. יש לקבוע האם מדובר בהתחייבות שוטפת, התחייבות לא שוטפת או פריט הון עצמי:

- ד. ספקים, הלוואות ז"א, הלוואות ז"ק, הוצאות לשלם (שנה קרובה), הכנסות מראש (שנה קרובה), הון מניות, זכאים, פרמיה, עודפים, חלות שוטפת הלוואה ז"א.

9) בעת עריכת דוחות כספיים, אנו נאלצים למיין חשבוניות לדוחות הכספיים: המאזן ודו"ח רווח והפסד.

לגבי דו"ח רווח והפסד, אנו נדרשים:

1. למיין בין סעיפים הוצאות והכנסות.
2. לגבי כל סעיף הכנסה או הוצאה, להחליט באיזה קטגוריה עלינו לשייך אותה בדו"ח.

נדרש:

- א. הצג את מבנה דו"ח רווח והפסד (החל ממכירות ועד לרווח הנקי).

מכירות

ב. חברת אל-על מכרה בשנת 2010 כרטיסי טיסה בסכום של 100 שקלים. החברה נתנה הנחה ללקוחות בסך 10 שקלים וכן לקוחות החזירו כרטיסי טיסה בסכום של 15 שקלים.

באיזה סכום יוצג סעיף מכירות בחברה?

עלות המכר

ג. לחברת אל- על היה מלאי פתיחה ליום 01.01.2010 בסך 20 שקלים. החברה ביצעה קניות בסך 50 שקלים במהלך השנה. החברה קיבלה הנחה מספקיה בסך של 5 שקלים. בספירת מלאי שבוצעה בחברה, התברר כי ליום 31.12.2010 לחברה מלאי בסך של 10 שקלים. מהו עלות המכר של החברה לשנת 2010?

הנהלה וכלליות, הוצאות מכירה ושיווק

ד. חשב החברה התלבט בגין סיווג פריטים כהוצאה בגין הנהלה וכלליות או כהוצאה בגין מכירה ושיווק. עזור לחשב החברה וקבע לגבי כל הוצאה האם היא תסווג תחת קטגוריית הנהלה וכלליות או מכירה ושיווק:

הוצאות בגין פרסום	20 שקלים	הוצאות בגין עובדים במחלקת השיווק	20 שקלים
הוצאות שכר עבודה בגין מזכירת המנכ"ל	30 שקלים	החברה ערכה כנס לקוחות	50 שקלים
עמלות ששולמו לסוכני נסיעות	5 שקלים	תשלום לגן החברה	3 שקלים
הוצאות בגין מיסי עירייה – ארנונה	10 שקלים	החברה רכשה ציוד משרדי	1 שקל
הוצאות בגין חשמל	5 שקלים	החברה מוציאה חוור מהודר ללקוחות	12 שקלים

10 לאחרונה החל תמיר המתמחה לצאת עם בחורה איכותית במיוחד, אותה הכיר בנסיבות מפוקפקות. בדייט האחרון זרקה הבחורה כי "אני אוהבת להרגיש ביטחון עם הגבר שלי, מישו שאני יודעת שיכול לדאוג לי". חיש מהר חזר תמיר הביתה ורצה לבחון את מצבו הכספי. תמיר הסתכל על מאזן הבוחן של חברת "חשבונאות זה כיף" אשר בבעלותו, ורצה להכין את המאזן של חברתו ליום 31.12.2010. להלן מאזני הבוחן של נכסי והתחייבויות החברה ליום 31.12.2010:

סעיף	סכום
מזומן	115
לקוחות, נטו	50
מלאי	20
רכוש קבוע, עלות	20
עו"ש בבנק	150
ספקים	10
הלוואה לזמן ארוך	10
רכוש קבוע, פחת נצבר	5

10	הון מניות
15	פרמיה
?	עודפים

נדרש :

הצג את מאזן החברה ליום 31.12.2010.

(11) דני נרגש. לאחרונה קיבל תפקיד נחשק בפירמת נוחי-לנד. הפירמה שולטת במרבית החברות במשק, דבר אשר כלל אינו משפיע על יוקר המחיה בישראל. כבר ביומו הראשון, דרש ממנו מנכ"ל החברה להציג את דוחותיה הכספיים של החברה ליום 31.12.2009, בהתבסס על מאזן הבוחן של החברה אשר הוגש לו כדקלמן :

סכום	סעיף
1,000	מזומן
50	לקוחות, ברוטו
20	מלאי
100	מכירות/הכנסות
10	הפרשה לחובות מסופקים
5	הוצאות מראש
20	עלות מכר
38	מחשבים, עלות
150	ספקים
10	הכנסות מראש
5	הוצאות מס
10	הלוואה לזמן ארוך
8	רכוש קבוע, פחת נצבר
10	הוצאות הנהלה וכלליות
?	עודפים, 31.12.2009
10	הוצאות מכירה ושיווק
10	הון מניות
5	פרמיה
?	עודפים, 01.01.2009

נדרש :

א. הצג את מאזן החברה ליום 31.12.2009 וכן את דו"ח רווח והפסד לשנה זו.
 ב. השלם את סימני השאלה בתרגיל : חשבון עודפים יתרת פתיחה ויתרת סגירה.

12 חברת "הטכנו-דרום" הינה חברה העוסקת בחילוץ צבי נינג'יה אשר נקלעו לצרות בעת מאבק עם שרדר הרשע. חשב החברה החליט להכין את דוחותיה הכספיים ליום 31.12.2011. ביום זה הוא הסתכל במאזן הבוחן של החברה:

סעיף	סכום
עו"ש/קופה	10,000
לקוחות	28,000
הוצאות שכר דירה	10,000
קניות, 2011	20,000
מלאי, 31.12.2011	5,000
משיכת יתר	15,000
הכנסות מראש	20,000
הוצאות שכר לעובדים	5,000
הפרשה לחובות מסופקים (הלח"מ)	14,000
מלאי, 01.01.2011	10,000
הלוואות לזמן ארוך	5,000
הון מניות	10,000
הוצאות מראש	100,000
הוצאות פרסום	2,000
מחשבים, עלות	100,000
הוצאות מימון	1,000
מחשבים, פחת נצבר	20,000
הוצאות בגין עמלת סוכני מכירות	3,000
יתרת עודפים, 31.12.2011	?
מכירות	80,000
יתרת עודפים 01.01.2011	?

נדרש:

- א. הצג מאזן החברה ליום 31.12.2011
- ב. הצג דו"ח רווח והפסד של החברה לשנת 2011.
- ג. השלם את סימני השאלה החסרים.

13 חברת "קייט וג'ק לנצח" החליטה לערוך את דוחותיה הכספיים ליום 31.12.2012. החברה הוקמה ביום 01.01.2010. להלן מאזן הבוחן של החברה ליום 31.12.2012:

הערות	סכום	סעיף
	10,000	עו"ש/קופה
1	50,000	לקוחות
1	?	הפרשה לחובות מסופקים
	?	עודפים/יתרת רווח, 31.12.2010
	20,000	זכאים
2	?	הכנסות מראש
3	?	הוצאות מראש
4	100	הון מניות
4	?	פרמיה
5	5,000	רכוש קבוע, עלות
	5,000	הלוואות ז"א
6	5,000	מלאי, עלות
5	?	רכוש קבוע, פחת נצבר

נתונים נוספים :

1. החברה נוהגת להעמיד את ההפרשה לחומ"ס על 5% מיתרת הלקוחות כל שנה.
2. סעיף הכנסות מראש במאזן החברה מייצג הכנסה שקיבלה החברה בגין מבנה אשר בבעלותה, אותו היא משכירה לצד ג'. בהתאם לחוזה בין הצדדים, ביום 01.07.2012 השכירה החברה את המבנה לצד ג' בתמורה ל-2,000 שקלים אשר שולמו במזומן באותו יום. תוקף החוזה הינו עד ליום 01.07.2014 (תקופת החוזה : שנתיים ימים).
3. סעיף הוצאות מראש במאזן החברה מייצג הוצאות פרסום מראש אותו שילמה החברה ביום 01.01.2012 לערוץ 2 בגין פרסומת אשר ישודרו בשנים 2012-2014.
4. ביום הקמתה של החברה הונפקו 100 מניות 1 ש"ח ערך נקוב בתמורה ל-1,000 שקלים. מלבד הנפקה זו לא הנפיקה החברה מניות נוספות.
5. ביום הקמתה רכשה החברה מכונה בתמורה ל-5,000 שקלים, אותה היא מפחיתה על פני 5 שנים בשיטת הקו הישר.
6. שווי שוק מלאי החברה לתאריך המאזן : 4,000 שקלים.

נדרש :

- א. השלם את סימני השאלה החסרים.
- ב. הצג את מאזן החברה ליום 31.12.2012.

14 חברת "סלוני פנינה" הוקמה ביום 01.01.2010, במטרה להביא לעולם את הצעקה החדש בתחום הסלונים. ביום 31.12.2010 הגיעה פנינה למשרדי החברה, ודרשה לקבל את דו"ח רווח והפסד לשנה הראשונה לפעילותה. אייל, חשב החברה, נבהל. לפניו מאזן בוחן אודות תוצאות החברה, אך הוא אינו יודע כיצד להכין ממאזן בוחן זה דו"ח רווח והפסד:

סעיף	סכום
מכירות	100,000
הוצאות שכר לעובדי ייצור	8,000
רכוש קבוע, נטו	2,500
הוצאות שכר לעובדי מחלקת פרסום	2,000
הוצאות חשמל	1,000
הוצאות מראש	2,000
הוצאות טלפוניה	2,000
הוצאות בגין שכר דירה	1,500
הוצאות בגין ארנונה	500
זכאים בגין ארנונה	3,000
ספקים	2,500
החזרות מלקוחות	20,000
קניות	10,000
מלאי יתרת פתיחה	-
הוצאות בגין ביטוח	1,000
לקוחות, נטו	1,500
הכנסות מראש	500
הלוואות, ז"א	1,500
הוצאות מימון	2,000
יתרת רווח/עודפים יתרת פתיחה	500
מלאי יתרת סגירה	5,000
הוצאות פרסום	3,000
הוצאות מס	13,500
יתרת רווח/עודפים יתרת סגירה	?

נדרשים :

- א. הצג דו"ח רווח והפסד לשנת 2010 בהתבסס על מאזן הבוחן המוצג.
- ב. לאחרונה ניהלה פנינה ויכוח קולני עם חשב החברה בדבר תוצאת דו"ח רווח והפסד. לדעתה, אין שום קשר בין דו"ח רווח והפסד ומאזן החברה. חווה דעתך בנדון.
- ג. מהי יתרת הרווח/עודפים ליום 31.12.2010?

15) חברת צ'רלי וחצי שילמה ביום 01.01.2009 בעבור ביטוח החברה. החברה שילמה 100 שקלים לחברת הביטוח כלל, בתמורה לביטוח לתקופה של שנתיים ימים (2009-2010).

חשב החברה רשם ביום התשלום את פקודת היומן הבאה :

ח' הוצאות בגין ביטוח	100
ז' מזומן	100

נדרש :

במידת הצורך, רשום פקודת יומן לתיקון הפקודה כפי שנרשמה על ידי החשב.

16) חברת "אחרי המבול" שילמה ביום 31.12.2009 חשבונית כדקלמן : 200 שקלים בעבור חשבון חשמל לתקופה 31.03.2009 – 31.03.2010, וכן 150 שקלים בעבור חשבון מים לתקופה של 31.12.2009 – 31.03.2009.

חשב החברה רשם ביום 31.12.2009 :

ח' הוצאות בגין חשמל	200
ח' הוצאות בגין מים	150
ז' מזומן	350

נדרש :

במידת הצורך, רשום פקודת יומן לתיקון פקודת היומן כפי שנרשמה על ידי חשב החברה.

הקדמה לתרגיל:

בשאלה זו משולב נושא "מלאי" ו"לקוחות" ברמה בסיסית. במידה וטרם עברת כלל על נושאים אילו, אני ממליץ לעשות כן בטרם מעבר על שאלה זו.

17) להלן מאזן חברת "הירו נאקמורה" ליום 31.12.2009 :

סעיף	סכום	נתונים נוספים
מזומנים	150,000	
לקוחות	80,000	1
מלאי	90,000	2
רכוש קבוע, נטו	100,000	
הוצאות מראש בגין שכירות	50,000	3
משיכת יתר	50,000	
הלוואות	20,000	
הון מניות	10,000	
פרמיה	5,000	
עודפים	?	

פרטים נוספים :

1. החברה נוהגת להפריש 5% מיתרת הלקוחות כהפרשה לחובות מסופקים. חשב החברה לא נתן ביטוי להפרשה לחובות מסופקים בשנת 2009.
2. מלאי החברה המוצג במאזן נכון ליום 31.12.2009 הינו לפי עלותו. שווי המימוש של המלאי ליום זה הינו 85,000 שקלים.
3. ביום 01.07.2009 הגיעה החברה להבנה עם בעל המבנה אותו היא משכירה, לפי תשלום החברה סכום של 200,000 שקלים, בעבור שכירת המבנה לתקופה 01.07.2009-01.07.2010.

חשב החברה רשם ביום 31.12.2009 פקודת יומן :

ח' הוצאות מראש	50,000
ח' הוצאות שכירות	150,000
ז' מזומן	200,000

נדרש :

הצג את מאזן החברה ליום 31.12.2009.

הערה: בשאלה זו משולבים אלמנטים מנושאים כדוגמת מלאי, לקוחות ורכוש קבוע. במידה וטרם עברת כלל על נושאים אלה, מומלץ לבצע תרגיל זה לאחר לימוד נושאים אילו.

18) חברת מקדרימי הינה חברה העוסקת בייעוץ לזוגות במצוקה. החברה נוהגת לפרסם את דוחותיה הכספיים ביום 31.12 לכל שנה. כמידי שנה, ביום 31.12.2010 ערכה החברה ישיבת דירקטוריון בה הוצג מאזן הבוחן של החברה. יו"ר הדירקטוריון זעם, ודרש מן החשב לפרסם במהרה מאזן ודו"ח רווח והפסד לשנה זו. להלן מאזן הבוחן של החברה ליום 31.12.2010 :

סעיף	סכום	נתונים נוספים
קופה	10,000	
לקוחות	30,000	1
הפרשה לחובות מסופקים	1,500	1
הכנסות/מכירות	100,000	2
בנוס לעובדים	6,000	2
הוצאות שכר לעובדים	15,000	3
בניין, עלות	5,000	4
הוצאות פרסום	2,000	5
ספקים	8,000	
הון מניות	2,000	
פרמיה	1,000	
עודפים, 31.12.2010	?	
הוצאות מימון	33,400	
קניות	30,000	
מלאי, 01.01.2010	5,000	
מלאי, 31.12.2010	20,000	
הוצאות מס	10,000	
הלוואות ז"א	15,000	

נתונים נוספים :

1. רואה החשבון המבקר של החברה בדק את מצבת הלקוחות, וגילה כי חוב של לקוח בסך 500 שקלים אינו בר גביה ולכן עליו להיות מוכר כחוב אבוד (החברה לא הכירה בחוב זה כאבוד). החברה נוהגת לבצע הפרשה לחובות מסופקים בשיעור של 5%. החברה טרם רשמה פקודת יומן בגין הפרשה לחובות מסופקים.

2. עוזר החשב בחברה זכאי לקבל בונוס כאחוז מן המכירות. לפי ההסכם, עד לסכום של 50,000 שקלים זכאי העובד לבונוס בגובה 1% מן המכירות, בעוד שעל כל מכירה בסכום הגבוה מ-50,000 שקלים הוא זכאי לבונוס בגובה 2%. כל מכירות החברה השנה הינן על בסיס מזומן. חשב החברה לא זכר כי עוזרו זכאי לקבל בונוס בגין מכירות החברה.
3. הוצאות השכר כפי שרשומות במאזן החברה הינן בגין הוצאות שכר לתקופה של 01.01.2010 - 01.07.2011. הנח כי הוצאות השכר בחברה מתפלגות באופן שווה.
4. הבניין נרכש ביום 01.01.2009. החברה נוהגת להפחית מבנים בשיעור של 20% לשנה. החברה מעולם לא רשמה פקודת יומן בגין הפחתת הבניין.
5. ביום 31.03.2010 שכרה החברה את שירותי משרד הפרסום מקאן-אריסון, לצורך הובלת קמפיין עבור החברה. הקמפיין הינו בהיקף של 2,000 שקלים, אשר שולמו ביום 31.12.2010. הקמפיין עתיד להסתיים כעבור שנה, ביום 31.03.2011.
6. ביום 31.12.2010 התקבל במשרדי החברה דרישת תשלום מחברת החשמל. חשב החברה שכח מדרישה זו ולא נתן לה ביטוח במסגרת מאזן הבוחן.

נדרש :

- א. רשום פקודות יומן נדרשות לשנת 2010.
- ב. הצג מאזן של חברת מקדרימי ליום 31.12.2010.
- ג. הצג דו"ח רווח והפסד של חברת מקדרימי לשנת 2010.

הערה: בשאלה זו משולבים אלמנטים מנושאים כדוגמת מלאי, לקוחות ורכוש קבוע. במידת וטרם עברת כלל על נושאים אלה, מומלץ לבצע תרגיל זה לאחר לימוד נושאים אילו.

- 19) לברון ג'יימס וחבריו החליטו להשבית את עונת הכדורסל לשנים 2011-2012. לטענתם, שכר של 20,000,000 דולר לעונה אינו מאפשר קיום בכבוד. על כן, החליט קינג ג'יימס לשבת עם רואה החשבון ולהכין דוחות כספיים לשנת 2011, על מנת להבין כמה זמן הוא יוכל להמשיך ולשבות. מלבד הכנסות מכדורסל, לברון הינו הבעלים של חברת ייעוץ לספורטאים עניים. להלן מאזן הבוחן של החברה ליום 31.12.2011 :

סעיף	סכום	נתונים נוספים
קופה	10,000	7
לקוחות	200,000	1
הפרשה לחובות מסופקים, 01.01.2011	10,000	1
הוצאות בגין חובות מסופקים	?	1

2	5,000	הוצאות חשמל לשלם
2	5,000	הוצאות חשמל
3	2,000	הוצאות שכר לעובדים, מחלקת פרסום
	500	חייבים
3	1,000	זכאים
4	3,500	ספקים
	10,000	מלאי, 01.01.2011
5	20,000	מכונות, עלות
5	?	מכונות, פחת נצבר
	100,000	הכנסות
	5,000	קניות
6	5,000	מלאי, 31.12.2011
	2,000	החזרות מלקוחות
7	15,000	הוצאות בגין ביטוח
	174,250	עודפים, 01.01.2011
	2,500	הוצאות פרסום
	24,750	הוצאות מס
	1,000	הון מניות
	2,000	פרמיה
	?	עודפים, 31.12.2011

נתונים נוספים :

1. החברה נוהגת לבצע הפרשה בשיעור של 10% מיתרת הלקוחות בסוף השנה. יועציה המשפטיים של החברה קבעו כי חוב של לקוח בסכום של 5,000 הינו בגדר חוב אבוד. טרם נרשמה פקודת יומן בגין חוב אבוד זה.
2. ביום 31.12.2011 קיבלה החברה דרישת תשלום בעבור שנת 2011 בסכום של 4,000 שקלים. חשב החברה רשם בטעות כי התקבלה דרישה לתשלום בסך 5,000 שקלים.
3. ביום 31.12.2011 שילמה החברה סכום של 2,000 בגין שכר לעובדים. מתוך סכום זה, 500 שקלים הינן בגין חוב של החברה לעובד משנת 2010. החברה לא נתנה ביטוי במאזן הבוחן לתשלום ביום זה (לא נרשמה כלל הוצאה או תשלום).
4. ביום 30.06.2011 פרעה החברה חוב לספק, בסכום של 250 שקלים. ביום זה רשמה החברה :

ח' קופה 250
 ז' ספקים 250

5. ביום 01.04.2011 רכשה החברה מכוונות בסכום של 20,000 שקלים. החברה נוהגת להפחית מכוונות על פני 3 שנים. החברה טרם רשמה פקודת יומן בגין הפחת אשר נצבר בשנת 2011.
6. מלאי החברה מוצג במאזן הבוחן לפי עלותו : 5,000 שקלים. שווי שוק המלאי ליום זה : 6,000 שקלים.
7. הוצאות הביטוח שנרשמו בשנת 2011 הינן בעבור ביטוח החברה לתאריך 30.09.2011-30.09.2012.

נדרש :

- א. רשום פקודות יומן נדרשות לשנת 2011.
- ב. הצג מאזן של החברה ליום 31.12.2011.
- ג. הצג דו"ח רווח והפסד של החברה לשנת 2011.

מבוא לחשבונאות פיננסית

פרק 3 - מלאי

תוכן העניינים

1. כללי 20

מלאי

שאלות

1) דני ואייל, סטודנטים לפילוסופיה באוניברסיטה העברית, החליטו להרחיב את המעגל החברתי שלהם. השניים נרשמו במהרה לקורס "יסודות החשבונאות ללא חשבונאיים". השיעור הראשון בקורס עסק בנושא: מלאי, תקן חשבונאות בינלאומי מספר 2.

נדרש:

- א. מהי הגדרת מלאי?
- ב. כיצד מלאי מוצג במאזן החברה?

2) קבע, לגבי כל אחד מהבאים, האם מדובר במלאי או בנכס אחר:

- א. מכונה לייצור קרמבואים במפעל לקרמבואים.
- ב. קרמבואים שטרם נמכרו במפעל לקרמבואים.
- ג. נייר כסף, המשמש להכנת העטיפות של הקרמבואים במפעל לקרמבואים.
- ד. ביצים, מצרך חיוני להכנת קרמבואים, במפעל לקרמבואים.
- ה. קרמבואים מוכנים, בפינת הקפה של משרד רו"ח.
- ו. דירת מגורים המשמשת כמשרד, במשרד עו"ד.
- ז. דירת מגורים המיועדת למכירה ושייכת למשרד עו"ד.
- ח. דירת מגורים המיועדת למכירה אצל קבלן שעסקו מכירת דירות מגורים.

3) נוחי הוא איש חיל אשר לו עסקים רבים:

בין היתר, חנות מכולת ומפעל לייצור צעצועים.

ענה בקצרה:

- א. מהי חברה יצרנית ומהי חברה מסחרית/קמעונאית?
- ב. מהו ההבדל בגין סוגי המלאי בחברה יצרנית וחברה מסחרית/קמעונאית?

4) דו"ח רווח והפסד הוא דו"ח תזרימי אשר מציג ביצועים של ישות לתקופה מסוימת.

ענה בקצרה:

- א. מהו סעיף מכירות בדו"ח רווח והפסד ומה הוא מייצג?
- ב. מהו סעיף עלות מכר בדו"ח רווח והפסד ומה הוא מייצג?
- ג. מהו רווח הגולמי? מהו שיעור רווח גולמי?

(5) אייל בן יהודה, סטודנט לחשבונאות במרכז האקדמי שבלול מונה לאחרונה למתמחה במשרד רואי החשבון איציק פרחי ושות'. אייל, מתוקף תפקידו כמתמחה החדש, נאלץ לעשות ביקורת לסעיף עלות המכר.

נדרש :

א. כיצד נקבע עלות המכר בתקופה מסוימת (לדוגמא, שנת 2010)?
ב. מדוע עומדת חשיבות כה רבה לסעיף עלות המכר בעת ניתוח ביצועי ישות לתקופה מסוימת?

(6) תקן חשבונאות בינלאומי מספר 2 קובע שיטות שונות להערכת מלאי.

נדרש :

א. מדוע לדעתך נדרשות שיטות שונות להעריך מלאי? (רמז : נסה לחשוב על ההבדלים במדידת מלאי של סוכנות רכב, יצרנית קרטוני חלב ואספן אומנות פרטי בעל גלריה קטנה).
ב. מהן השיטות השונות להערכת מלאי המוכרות לך?

(7) אייל הינו מנהל חשבונות מדופלם, אשר עובד בחברת קמעונאות גדולה. הסבר לאייל מהו ההבדל בין ניהול שיטת מלאי המכונה "תמיד" לעומת ניהול שיטת מלאי "תקופתי".

נדרש :

כיצד מתבטא ההבדל בבחירת שיטת ניהול ספרים לגבי המלאי באופן "תמיד" או "תקופתי" לשיטות השונות לקביעת ערך מלאי : פיפ"ו, ליפ"ו וממוצע משוקלל, תוך רישום פקודות יומן רלוונטיות לכל שאלה.

(8) חברת האופים מייצרת עוגות למכירה במהלך העסקים הרגיל. החברה קיבלה הזמנה להכנת עוגות שכבות מיוחדת לטובת חתונת הילה ויאיר, זוג צעיר אשר החליטו למסד את הקשר ביניהם (לאחר שהילה הכריזה ברבים שאחרת הוא יכול לחזור לישון אצל ההורים).

לחברה התהוו העלויות הבאות לצורך הכנת העוגה :

א. החברה רכשה בצק ב-100 שקלים. מתוך סכום רכישת הבצק 5 שקלים הינו בגין מע"מ. ניתן לקבל את המע"מ בחזרה באופן מיידי.

ב. החברה מרחת שוקולד מיוחד בעלות של 20 שקלים.

ג. החשמל בייצור העוגה הסתכם ל-100 וולט. החברה משלמת 10 שקלים ל-100 וולט.

ד. משכורת למזכירת מנכ"ל חברת האופים בסך של 10 שקלים.

ה. החברה מאחסנת את העוגה במחסן עוגות. אין צורך לאחסן את העוגה במחסן עוגות לצורך תהליך הייצור. עלות האחסון : 5 שקלים.

ו. החברה מעסיקה איש שיווק בעלות של 10 שקלים לחודש.

נדרש :

קבע אילו סוגי עלויות יוכרו כחלק מעלות המלאי ואילו סוגי עלויות יוכרו כהוצאה (ולא כחלק מעלות המלאי).

9) תקן חשבונאות בינלאומי מספר 2 קובע כי מלאי יוצג לפי הנמוך מבין עלות ושווי מימוש נטו.

נדרש :

- א. מהו שווי מימוש נטו ולמה הוא משמש?
- ב. מה ההבדל בין שווי מימוש נטו ושווי הוגן?
- ג. בחברת דני דין מלאי בסך של 100 שקלים. החברה מצאה כי שווי מימוש נטו של המלאי הינו 90 שקלים.
- מהי השפעת הבדיקה על דוחותיה הכספיים של החברה?

10) להלן נתונים על פעילות חברת "נירו" בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006 :

- שיעור הרווח הגולמי מהמכירות : 40%.
- סך ההוצאות של חברת "נירו" בע"מ לשנת 2006 (ללא עלות המכר) : 220,000 ₪.
- שיעור הרווח הנקי : 8% מהמכירות.
- יש להניח כי למעט המכירות, לא קיימות הכנסות נוספות.
- לפי הנתונים שלעיל, מהו סכום המכירות של חברת "נירו" בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006 (ב-₪)?
- א. 275,000.
- ב. 440,000.
- ג. 687,500.
- ד. 895,000.
- ה. 1,375,000.

11) חברת "נירו" בע"מ (להלן - החברה) ערכה ספירת מלאי ביום 15 בדצמבר 2007. עלות המלאי שנספר הינה 360,000 ₪. בתקופה שמיום 16 בדצמבר 2007 ועד ליום 31 בדצמבר 2007 הסתכמו קניות החברה לסכום של 140,000 ₪ והמכירות לסכום של 282,000 ₪.

סכום המכירות כולל מכירה בסך של 102,000 ש"ח, אשר נרשמה בספרים בתאריך 18 בדצמבר 2007 אולם בפועל נשלחה ללקוח בתאריך 12 בדצמבר 2007. שיעור הרווח הגולמי בחברה הינו 33.33% על מחיר המכירה.

מהו ערך המלאי, כפי שיופיע בדוחות הכספיים של חברת "נירו" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2007 (ב-₪)?

- א. 190,000.
- ב. 218,000.
- ג. 308,000.
- ד. 380,000.
- ה. 680,000.

12 חברת "גייבורי" הינה חברה המוכרת מחשבוניס פיננסיים. החברה רוכשת את המחשבוניס הפיננסיים מספק בטבריה. הספק עצמו קובע את המחיר לפי שער הדולר לאותו יום, כך שהמחירים נוטים להשתנות מידי רכישה. נכון ליום 31.12.2010 לחברת גייבורי אין מלאי מחשבוניס פיננסיים למכירה. להלן פעולות במלאי אשר ביצעה החברה בשנת 2011:

תאריך	אירוע	כמות	סכום
01.01.2011	רכישת מלאי	100	10
30.06.2011	רכישת מלאי	50	8
31.07.2011	מכירת מלאי	25	15
31.08.2011	רכישת מלאי	40	9
15.09.2011	מכירת מלאי	85	14
31.12.2011	רכישת מלאי	10	10

שווי מימוש יחידת מלאי ליום 31.12.2011 : 9 שקלים.

נדרש:

קבע את ערך מלאי הסגירה של החברה לפי השיטות הבאות:

1. שיטת פיפו נע תמידי.
2. שיטת פיפו תקופתי.
3. שיטת ממוצע משוקלל תמידי.
4. שיטת ממוצע משוקלל תקופתי.

לגבי כל שיטה קבע:

- א. מהי עלות המכר?
- ב. מהו הרווח הגולמי?
- ג. מהו שיעור הרווח הגולמי?

13 חברת "דניאל" בע"מ (להלן – "החברה") הוקמה ביום 01 בינואר 2006 במטרה למכור נרות ריחניים. להלן נתונים המתייחסים לתנועת המלאי לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008:

תאריך	פעולה	כמות	עלות ליחידה (ב-₪)	מחיר מכירה (ב-₪)
01.01.2008	יתרת פתיחה	3,500	5	
27.01.2008	מכירה	1,800		8
12.03.2008	רכישה	2,200	6	
16.05.2008	רכישה	1,000	8	
20.07.2008	מכירה	3,400		12
15.09.2008	רכישה	2,500	10	
28.10.2008	מכירה	1,200		15
12.12.2008	רכישה	2,600	12	

- מחיר המכירה בשוק של נר ריחני הסתכם ליום 31 בדצמבר 2008 ל-12 ₪.
- החברה נושאת בהוצאות מכירה בסך 2 ₪ עבור כל נר.

מהי יתרת המלאי של החברה ליום 31 בדצמבר 2008 (ב-₪), אם החברה מנהלת את המלאי בשיטת פיפ"ו תמידי?

- א. 49,000.
- ב. 54,000.
- ג. 55,064.
- ד. 58,000.
- ה. 58,600.

מהו הרווח הגולמי של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008 (ב-₪), בהינתן כי החברה מנהלת את המלאי בשיטת הממוצע המשוקלל התקופתי?

- א. 21,729.
- ב. 32,300.
- ג. 33,364.
- ד. 43,429.
- ה. 51,471.

מהי עלות המכר של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008 (ב-₪), אם החברה מנהלת את המלאי בשיטת הממוצע המשוקלל הנע (התמידי)?

- א. 39,836.
- ב. 40,900.
- ג. 51,000.
- ד. 54,000.
- ה. 58,600.

14) חברת "דני-דין" הוקמה בינואר 2008 ועוסקת בייבוא קפסולות קפה מאיטליה. להלן נתונים המתייחסים למלאי החברה בשנת 2008 :

מחיר לקפסולה (ב-₪) (*)	כמות קפסולות	פרטים	תאריך
2	4,000	רכישה	מרץ 2008
1.5	???	רכישה	אפריל 2008
	3,500	מכירה	אפריל 2008
2.5	3,000	רכישה	יוני 2008
	2,500	מכירה	ספטמבר 2008

* המחירים לפני הנחות.

נתונים נוספים :

1. במידה והחברה תרכוש מעל 5,000 יחידות בשנה, היא זכאית להנחת בסך 10% על כל היחידות אשר רכשה במהלך השנה.
2. עלות הובלת משלוח מסתכמת ל-150 שקלים.
3. בשנת 2008 הסתכמה עלות רכישת המלאים נטו (בניכוי הנחות וכולל עלויות הובלה) ב-18,450.
4. הרווחה הגולמית של החברה לשנת 2008 הסתכמה ל-30%.
5. שווי מימוש נטו המלאי ליום 31.12.2008 : 8,100 שקלים.

נדרש :

בהנחה כי החברה מחשבת את עלות המלאי לפי שיטת ממוצע נע (תמידית), מהו ערך המלאי של החברה כפי שייכלל במאזן לשנת 2008?

- א. 15,140 ₪.
- ב. 8,465 ₪.
- ג. 7,550 ₪.
- ד. 7,800 ₪.
- ה. 8,838 ₪.

הנח כעת כי שווי המימוש של המלאי ליום 31.12.2008 הינו 7,200 שקלים. באיזה סכום יוצג המלאי במאזן החברה?

- א. 81,000.
- ב. 7,200.
- ג. 7,800.
- ד. 7,000.
- ה. 7,199.

בהנחה כי ערך המלאי ליום 31.12.2008 הינו 7,800 שקלים, מהי עלות המכר של החברה לשנה זו?

- א. 10,650.
- ב. 10,000.
- ג. 9,650.
- ד. 10,550.
- ה. 11,100.

מהו הרווח הגולמי אותו הציגה החברה בשנת 2008?

- א. 4,565.
- ב. 4,000.
- ג. 3,965.
- ד. 3,565.
- ה. 7,900.

15) חברת "EZ100" הוקמה ביום 01 בינואר 2008 ועוסקת בייבוא סרטוני וידאו ללימודים אקדמאיים. להלן נתונים לגבי פעולותיה של החברה ביחס למלאי הסרטונים בשנת 2008:

1. החברה מנהלת את המלאי לפי שיטת ממוצע משוקלל – תקופתי.
2. החברה חתמה עם ספקיה בחו"ל על הסכם לפיו במידה ותרכוש מעל 3,000 יחידות בהזמנה, תקבל הנחה של 5% על כל המשלוח (באותה הזמנה).
3. עלויות הייבוא כוללות מכסים (שאינם מוחזרים) בסך 1,800 שקלים.
4. עלויות הובלה בארץ הן בסך 3 שקלים ליחידה.
5. איילת, מזכירת החברה, השקיעה 20 שעות עבודה בתיאום ההזמנה. שכרה לשעה מסתכם ל-20 שקלים.
6. החברה שילמה לדני, סוכן המכירות של החברה, 5,000 שקלים בשנת 2008.
7. ברכישה מיום 01 ביולי 2008 החברה נאלצה לשאת בדמי אחסון הסחורה בחו"ל בסך 2,000 שקלים, וזאת עקב שביתת עובדי הנמל (רמז: האם לדעתך מדובר בעלות הכרחית על מנת להביא את המלאי למצבו? האם כל אחד אחר אשר היה רוכש את המלאי היה נדרש לשאת בעלות זו?).

להלן נתונים לגבי רכישות החברה מספקים בשנת 2008:

תאריך	כמות	עלות יחידה (ב-₪)
01.02.2008	1,000	250
01.07.2008	5,000	300

במהלך שנת 2008 החברה מכרה כ-5,000 סרטונים במחיר של 2,007,800 שקלים.

נדרש:

מהו שיעור הרווח הגולמי של החברה?

א. 29.6%

ב. 29.5%

ג. 29.7%

ד. 28.9%

ה. 30%

16 חברת EZ100 נוהגת לרכוש כדורי סל לצורך מכירתם בשוק. להלן נתונים לגבי רכישת כדורי סל בשנת 2010:

מחיר	כמות	תאריך
3	200	פברואר 2010
2.5	500	מאי 2010
4	300	דצמבר 2010

נתונים נוספים:

1. בביקורת שנערכה לחברה ביום 01.01.2011 נתגלה כי החברה רכשה מלאי בחודש מרץ 2010, אך שכחה לרשום אותו בספרים. הרכישה כללה 2,000 כדורי-סל במחיר של 2 ₪ לכדור.
2. החברה מנהלת את מלאי הכדורים שלה לפי שיטת פיפ"ו תקופתי.
3. נכון ליום 31.12.2009 לחברה מלאי של 100 כדורי סל. עלות המלאי 6,850.
4. בשנת 2010 מכרה החברה כ-400 כדורי סל.

נדרש:

מהו ערך מלאי הסגירה של החברה לתאריך המאזן 31.12.2010?

- א. 6,150.
- ב. 6,250.
- ג. 7,000.
- ד. 5,995.
- ה. 6,200.

הנח כי החברה מנהלת את מלאי הכדורים לפי שיטת פיפ"ו תמידי, מהו ערך מלאי הסגירה של החברה לתאריך המאזן 31.12.2010?

- א. 6,150.
- ב. 6,250.
- ג. 7,000.
- ד. 5,995.
- ה. 6,200.

מבוא לחשבונאות פיננסית

פרק 4 - נכס פיננסי בשווי הוגן דרך רווח והפסד

תוכן העניינים

1. כללי 28

נכס פיננסי בשווי הוגן דרך רווח והפסד

שאלות

- (1) חברת "מניות זה אנחנו" נוהגת להשקיע במניות ובאיגרות חוב של חברות רבות במשק. לאחרונה החברה גייסה את דני לתפקיד סמנכ"ל הכספים של החברה וכן רכשה החברה מספר ניירות ערך ודני מתלבט לגבי הטיפול החשבונאי בניירות ערך אילו.

נדרש:

- א. מהן האפשרויות העומדות בפני דני באשר לסיווג נכס פיננסי? (הבחן בין מכשירי הון ומכשירי חוב).
- ב. מהם התנאים לסיווג נכס פיננסי לקבוצת "שווי הוגן דרך רווח והפסד"?

- (2) במסגרת הסכם לרכישת מניות, התהוו לחברת "מניות זה אנחנו" עלויות שונות:
1. החברה שילמה עמלת מכירה לבורסה בסך של 20 שקלים.
 2. בעסקה אחרת החברה שילמה לעורכי דין 10 שקלים בקשר למכירת מניות.
 3. במסגרת עסקה זו, השקיעה עובד של החברה 10 שעות עבודה בהכנת מסמך המפרט את תנאי המכירה. העובד מרוויח סך של 20 שקלים לשעת עבודה.

נדרש:

- א. מהן עלויות עסקה?
- ב. אילו סוגי עלויות ייחשבו כעלויות עסקה ואילו סוגי עלויות לא ייחשבו כעלויות עסקה?
- ג. דון בטיפול החשבונאי בעלויות השונות שהתהוו לחברת "מניות זה אנחנו".

(3) נדרש:

- א. כיצד נמדד נכס פיננסי אשר סווג לקבוצת שווי הוגן דרך רווח והפסד?
- ב. האם יש צורך לבצע בדיקה לירידת ערך של נכס פיננסי שסווג לקבוצת שווי הוגן דרך רווח והפסד?

- (4) לאחרונה השקיעה חברת "בורסה – כסף קל" ברכישה מניות ואיגרות חוב של חברה המנפיקים. חשב החברה קרא לאחרונה בתקן חשבונאות בינלאומי מספר 39 כי עליו להציג נכס פיננסי אשר סווג לקבוצת שווי הוגן דרך רווח והפסד לפי השווי ההוגן של נייר הערך ליום המאזן. עם זאת, מתלבט החשב כיצד יגלה את השווי ההוגן של מניות ושל איגרות חוב.

נדרש:

- א. כיצד נקבע השווי ההוגן של מכשיר הון?
- ב. כיצד נקבע השווי ההוגן של מכשיר חוב?

(5) חברת "הברבור" רכשה ביום 01.01.2010 מניות של חברת "הברווז" המניות נרכשו במטרה לסחור בהם לטווח קצר. לחברה התהוו עלויות עסקה בגין רכישת המניות בסך 10 שקלים.

להלן מחיר מניית חברת הברווז בבורסה לתאריכים שונים:

מחיר	תאריך
100	01.01.2010
120	31.12.2010
80	31.12.2011

נדרש:

- א. רשום פקודת יומן לתאריכים הבאים: 01.01.2010, 31.12.2010 ו-31.12.2011.
- ב. הצג את השפעת רכישת המניות על הדוחות הכספיים של חברת הברבור לשנים 2010 ו-2011.

(6) חברת "ישראל" בע"מ (להלן – "החברה") הוקמה יום 01 בינואר 2008. להלן נתונים ביחס להשקעת החברה במניות חברת "ברקת" הכלולה במאזני החברה לימים 31 בדצמבר 2008 ו-2009:

מניות חברת "ברקת" נרכשו ביום 01 במאי 2008 בעלות של 700,000 ₪. בנוסף נבעו לחברה עלויות רכישה של 1% מעלות הרכישה. ביום 31 ביולי 2008 מכרה החברה מחצית מכמות המניות שהוחזקה על ידה בבורסה.

בגין מכירה זו היו לחברה עלויות מכירה של 1% מהתמורה שנתקבלה. ביום 30 בנובמבר 2008 רכשה החברה בבורסה 15,000 מניות נוספות (*) ביום 30 ביוני 2009 מכרה החברה רבע מכמות המניות שהיו ברשותה במחיר הגבוה ב-15% ממחיר הבורסה באותו יום.

ביום 30 באוקטובר 2009 רכשה החברה 8,000 מניות נוספות (*).

* בגין כל רכישה של מניות חברת "ברקת" נבעו לחברה עלויות רכישה של 1% מעלות הרכישה.

כל הרכישות של מניות חברת "ברקת" בוצעו מתוך מטרה לגרוף רווחים בטווח הקצר. החברה מיישמת את תקן בינלאומי מספר 39.

להלן נתונים ביחס למחיר מניית חברת "ברקת" בבורסה:

מחיר מניה ב-₪	תאריך
33	01.01.08
35	01.05.08
33	31.07.08
30	30.11.08
37	31.12.08
34	30.06.09
37	30.10.09
40	31.12.09

מהו סך ההשפעה של ההשקעה במניות על דו"ח רווח והפסד של החברה, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008?

- א. 90,200 ₪.
- ב. 97,200 ₪.
- ג. 100,500 ₪.
- ד. 101,700 ₪.
- ה. 105,000 ₪.

מהי יתרת ההשקעה כפי שתיכלל במאזן החברה ליום 31 בדצמבר 2009?

- א. 869,790 ₪.
- ב. 884,710 ₪.
- ג. 936,250 ₪.
- ד. 1,000,000 ₪.
- ה. 1,070,000 ₪.

- (7) חברת השודדים רכשה ביום 01.01.2010 איגרות חוב של חברה א'. החברה ביצעה את הרכישה לפי השווי ההוגן של איגרת החוב. איגרת החוב הינה חלק מקבוצת נכסים אשר לגביהם החברה נוקטת באסטרטגיה של מדידה לפי שווי הוגן. להלן נתונים אודות איגרת החוב:
- ערך נקוב 100,000 שקלים. איגרת החוב משלמת ריבית נקובה בסך 5% ומועד פירעונה בעוד כ-5 שנים.
- להלן נתונים לגבי שיעורי ריבית להיוון תזרימי מזומנים לתאריכים שונים:

שיעור ריבית	תאריך
6%	01.01.2010
7%	31.12.2010
5%	31.12.2011

נדרש :

- א. רשום פקודת יומן לתאריכים הבאים : 01.01.2010, 31.12.2010 ו-31.12.2011.
 ב. הצג את השפעת רכישת המניות על הדוחות הכספיים של חברת השודדים לשנים 2010 ו-2011.

(8) להלן נתונים מדוחותיה הכספיים של חברת "אקירוב" :

31.12.2009	31.12.2010	
90	120	השקעה לפי שווי הוגן דרך רווח והפסד

ההשקעה נרכשה על ידי החברה ביום 01.01.2009 : 30 מניות של חברה א'.
 ליום הרכישה מחיר כל מנייה היה 2 שקלים. החברה לא ביצעה רכישות נוספות בשנה זו. ביום 02.01.2010 רכשה החברה 10 מניות נוספות של חברת א', מחיר של שקל למניה.

נדרש :

- א. רשום פקודות יומן הנוגעות לרכישת מניות חברה א' לתאריכים : 01.01.2009, 31.12.2009, 02.01.2010 ו-31.12.2010.
 ב. הצג את השפעת ההשקעה על הדוחות הכספיים של חברת אקירוב לשנים 2009 ו-2010?

- (9) ביום 01.02.2006 רכשה חברת "בידי-בם" 5,000 מניות 1 ₪ ערך נקוב של חברת דונטלו למטרות מסחר.
 ביום 01.04.2006 מכרה החברה 1,000 מניות של חברת דונטלו.
 ביום 30.06.2006 רכשה החברה 1,500 מניות של חברת דונטלו.
 ביום 01.07.2006 חילקה חברת דונטלו דיבידנד בשיעור של 0.5 ₪ למניה 1 ₪ ערך נקוב.
 לאור התוצאות העגומות של חברת דונטלו בשנת 2006, החליטה חברת בידי-בם לממש את השקעתה בחברת דונטלו, ואכן עשתה כן ביום 31.12.2006.
 להלן נתונים אודות מחיר מניית חברת דונטלו לתאריכים שונים :

תאריך	מחיר
01.02.2006	2 ₪
01.03.2006	3 ₪
01.04.2006	4 ₪
30.05.2006	3.5 ₪
30.06.2006	3.5 ₪
31.12.2006	1.5 ₪

נדרש :

- א. רשום פקודות יומן בגין השקעת חברת "בידי-בס" במניות חברת "דונטלו" לשנת 2006.
- ב. מהי השפעת השקעתה של חברת "בידי-בס" במניות חברת "דונטלו" על דוחותיה הכספיים של החברה לשנת 2006?

10) מניות חברת "תמירוס" נסחרות בבורסה בניו-יורק. חברת אסף החליטה לרכוש ביום 01.03.2006 מניות חברת תמירוס : החברה רכשה 100 מניות של חברת תמירוס. ביום 01.07.2006 רכשה החברה מניות נוספות של חברת תמירוס. כל הרכישות בוצעו במטרה להפיק רווחים בטווח הקצר. ליום 31.12.2006 ההשקעה מוצגת לפי 2,400 שקלים.

שנת 2007 :

ביום 01.01.2007 מכרה החברה 50 מניות של חברת תמירוס. ביום 01.02.2007 חילקה חברת תמירוס דיבידנד בשיעור של 24%. חברת אסף נקלעה לקשיים ועל כן החליטה למכור 50 מניות מסך השקעתה בחברת תמירוס. אכן, ביום 01.09.2007 החברה מכרה את השקעתה בלב כבד, שכן היא מאמינה כי מניית חברת תמירוס עתידה להכפיל את עצמה בטווח הקצר. ביום 31.10.2007 רכשה החברה מניות נוספות של חברת תמירוס. ביום 31.12.2007 חילקה חברת תמירוס דיבידנד בשיעור של 10% לבעלי מניותיה. חברת אסף קיבלה דיבידנד בסכום של 80 שקלים. מלבד אירועים אלה החברה לא רכשה או מכרה מניות נוספות. להלן נתונים על מחיר מניית תמירוס לתאריכים שונים :

תאריך	מחיר מניה
01.03.2006	1 ₪
01.07.2006	5 ₪
31.12.2006	8 ₪
01.01.2007	8 ₪
01.02.2007	6 ₪
01.09.2007	4 ₪
31.10.2007	5 ₪
31.12.2007	15 ₪

נדרש :

- א. כמה מניות של חברת תמירוס נרכשו על ידי חברת אסף ביום 01.07.2006?
- ב. כמה מניות רכשה החברה ביום 31.10.2007?
- ג. רשום פקודות יומן בגין השקעת חברת אסף במניות חברת תמירוס לשנים 2006-2007.
- ד. הצג את השפעת ההשקעה במניות חברת תמירוס כפי על דוחותיה הכספיים של חברת אסף לשנים 2006-2007.

מבוא לחשבונאות פיננסית

פרק 5 - לקוחות

תוכן העניינים

1. כללי 33

לקוחות

שאלות

- (1) סעיף לקוחות הינו נכס המוצג בצד הנכסים השוטפים במאזן חברה.
סעיף לקוחות מוצג בניכוי הפרשה בשם "הפרשה לחובות מסופקים".
ענה בקצרה :
א. מה מייצג סעיף לקוחות במאזן החברה?
ב. באיזה סכום יש להציג סעיף זה?
ג. מהי "הפרשה לחובות מסופקים" ומהי מטרתה?
ד. כיצד מוצגת "הפרשה לחובות מסופקים" בדוחות הכספיים?
ה. האם הפרשה לחובות מסופקים מייצגת חובות של לקוחות אשר לא יוחזרו לחברה?
- (2) ענה בקצרה :
א. מהו ההבדל בין "הפרשה לחובות מסופקים" והוצאות בגין חובות מסופקים?
ב. מהו העיקרון החשבונאי לפיו נכון לרשום הוצאות בגין חובות מסופקים בדו"ח רווח והפסד?
- (3) ענה בקצרה :
א. מהי כרטסת לקוחות ברוטו, ומהי כרטסת הפרשה לחובות מסופקים?
ב. אילו פעולות המתרחשות במהלך השנה משפיעות על הכרטסות?
- (4) אבי הינו בעלים של חנות מכולת מצליחה בהרצליה. אבי הנהיג מבצע מהפכני בשכונה : קנה היום, שלם בעוד חודש. המבצע הביא לגל רכישות באשראי בחנות. רואה החשבון של אבי טוען כי בעת עריכת הדוחות הכספיים של המכולת, על אבי לתת ביטוי לעובדה שייתכן ואנשים שרכשו מוצרים, לא יפרעו את חובם, באמצעות "הפרשה לחובות מסופקים".
נדרש : מנה 3 שיטות לקביעת הסכום הפרשה לחובות מסופקים. לגבי כל שיטה, קבע כיצד מבוצעת הפרשה לחובות מסופקים לפי שיטה זו. כמו כן, הסבר בקצרה מהו "גיול חובות לקוחות" והשפעתו על יצירת הפרשה לחובות מסופקים.

5) אבי, מבולבל מהאפשרויות השונות לקביעת הפרשה לחובות מסופקים, פונה אליכם ומבקש כי תבצעו השוואה בין השיטות השונות על מנת שהוא יוכל לקבל החלטה מושכלת בדבר השיטה הנכונה עבורו. מלא את הפרטים הבאים :

אומדן: תוצאתי (אחוז ממכירות)	אומדן: מאזני (אחוז מלקוחות)	הפרשה ספציפית	
			כיצד נקבעת הפרשה?
			מה נקבל כתוצאה מהפרשה?
			יתרון שיטה זו
			חסרון שיטה זו

6) חברת "המתיישבים" הוקמה ביום 01.01.2009. כל פעילותה של החברה בשנה זו הינה למכור באשראי בסך 200 שקלים. בסוף שנת 2009 החברה העריכה את יתרת ההפרשה לחובות מסופקים בסך של 100 שקלים. לחברה אין כלל פעילות בשנת 2010, מלבד הכרה בחובות אבודים בגין ה-100 שהוכרו כחוק מסופק בשנת 2009.

נדרש :

- א. מהו חוב אבוד?
- ב. בהנחה כי החוב הוכר בעבר כחוב מסופק, כיצד משפיע ההכרה בחוב אבוד על הדוחות הכספיים של החברה לשנת 2010?
- ג. בהנחה כי החוב לא הוכר כחוב מסופק, כיצד משפיע ההכרה בחוב אבוד על הדוחות הכספיים של החברה לשנת 2010?

חברת המתיישבים גילתה כי "האצבע הייתה קלה מידי על ההדק": בשנת 2010 התברר כי חוב בסך 50 אינו אבוד, בשנת 2011 התברר כי חוב בסך 50 אינו אבוד. ד. כיצד משפיע ביטול ההכרזה על החוב כאבוד על הדוחות הכספיים של שנת 2010 ו-2011?

7) חברת "מחשבים זה אנחנו" נוהגת לבצע הפרשה לחובות מסופקים לפי שיטת אחוז מלקוחות. חשב החברה, המנכ"ל ויו"ר הדירקטוריון ניהלו בישיבה האחרונה דיון סוער. כל אחד מהם סבר אחרת באשר לטיפול בסעיף לקוחות והפרשה לחובות מסופקים.

החשב: החברה תשנה את שיטת ההפרשה לחובות מסופקים משיטת אחוז מלקוחות לשיטת אחוז ממכירות. "בשיטה זו", קובע החשב, "נקטין בשנת 2010 את סך ההפרשה לחובות מסופקים. מי שישתכל על הדוחות הקודמים שלנו לשנים 2009, 2008 ואחורה מזה לא יוכל לדעת מה היה קורה אם היינו מיישמים את השיטה החדשה בשנים קודמות. זה מצוין בשבילנו".

המנכ"ל: מנכ"ל החברה הינו שמרן יותר מהחשב הצעיר, ועל כן השיב לו בביטחון: "אני דווקא חושב שעדיף פשוט להגיד שעשינו טעות בדוחות הכספיים. נתקן את הטעות בשווחות של השנה הנוכחית, ואף אחד לא יכול לדעת מה היה קורה אילו היינו לכאורה מתקנים את הטעות בשנים קודמות".

יו"ר הדירקטוריון: יו"ר הדירקטוריון הגיב בבזז להצעות הצדדים: "בואו נקטין את אחוז ההפרשה לחובות מסופקים מ-4% כנהוג היום ל-3%. הכי פשוט".

נדרש:

- א. שינוי אומדן חשבונאי, שינוי שיטה חשבונאית, תיקון טעות חשבונאית. כיצד מטופל כל אחד מהם בדוחות הכספיים?
 - ב. התייחס לאפשרויות השונות המועלות על ידי הצדדים וקבע כיצד בחירת כל אפשרות תשפיע על הדוחות הכספיים של החברה לשנת 2010, ועל הדוחות הכספיים של החברה לשנים 2009, 2008 ואחורה מזה.
- 8) קבע את שלבי העבודה בתרגילים העוסקים בנושא לקוחות והפרשה לחובות מסופקים.
- א. הצג את הכרטסות הרלוונטיות לעבודה בתרגילים בנושא זה.
 - ב. אילו אירועים משפיעים על כרטסות העבודה השונות?
 - ג. כיצד משפיע כל כרטסת בנפרד, ושתי הכרטסות יחדיו, על הצגת הסעיפים השונים בדוחות הכספיים?
 - ד. כיצד כרטסת העבודה בשנת 2010 משפיע על כרטסת העבודה בשנת 2011?
 - ה. שאלות מסוג שיחזור הן שאלות בהם במסגרת השאלה ניתנים נתונים מסוימים ואילו נתונים אחרים אינם ניתנים כלל, ועל הסטודנט לבצע "שיחזור" של נתון חסר באמצעות נתון קיים.
- כיצד מתמודדים עם שאלות מסוג שיחזור במסגרת תרגילים בנושא לקוחות?

- 9) לפניך מספר אירועים. לגבי כל אירוע בנפרד קבע מהי פקודת היומן אשר החברה רושמת בגינו ואת השפעתו על כרטסת לקוחות והפרשה לחובות מסופקים. כמו כן, קבע את השפעת סעיף לקוחות על הדוחות הכספיים לשנים 2010 ו-2011.
- חברת הנביא הידוע הוקמה בשנת 2010. במהלך שנה זו החברה ביצעה את הפעולות הבאות:
- א. החברה מכרה ללקוחות מוצרים ב-100 שקלים. 30 שקלים נגבו במזומן בעת המכירה.
 - ב. במהלך השנה החברה גבתה 20 שקלים נוספים מלקוחות.

החברה מבצעת הפרשה לחובות מסופקים לפי שיטת אחוז מלקוחות – 10%.
שנת 2011:

ג. החברה מכרה ללקוחות מוצרים ב-150 שקלים. 50 שקלים נגבו בעת המכירה.

ד. החברה גבתה 50 שקלים במזומן מלקוחות.
ה. חוב בסך 10 שקלים שהוכר כמסופק התברר כחוב אבוד.

10) להלן נתונים שהוצאו מספרי חברת "שושה" בע"מ לשנת 2009:

₪	
1,250,000	סך מכירות באשראי בשנת 2009
725,000	גבייה מלקוחות בשנת 2009
12,000	חובות אבודים בשנת 2009
235,000	יתרת חשבון לקוחות ברוטו ליום 01 בינואר 2009
22,500	יתרת חשבון הפרשה לחובות מסופקים ליום 01 בינואר 2009

מהי יתרת הלקוחות ברוטו ליום 31 בדצמבר 2009 (ב-₪)?

- א. 490,000.
- ב. 513,000.
- ג. 525,000.
- ד. 725,000.
- ה. 748,000.

בהינתן כי יתרת ההפרשה לחובות מסופקים ליום 31 בדצמבר 2009 הינה 29,850 ₪, מהן הוצאות ההפרשה לחובות מסופקים לשנת 2009 (ב-₪)?

- א. 7,350.
- ב. 19,350.
- ג. 20,100.
- ד. 30,600.
- ה. 41,850.

11) להלן נתונים מתוך מאזן הבוחן של חברת "הטייסים" בע"מ לימים 31 בדצמבר 2008 וכן 31 בדצמבר 2007 :

2007	2008	יתרות מאזניות
₪	₪	
?	622,000	לקוחות ברוטו
?	9,800	יתרת פתיחה הפרשה לחובות מסופקים
1,800,000	2,000,000	סה"כ מכירות
50,000	60,000	החזרות מלקוחות

נתונים נוספים :

- יתרת הלקוחות ברוטו ליום 31 בדצמבר 2006 הינה 240,000 ₪.
- בשנים 2007 ו-2008 גבתה החברה מזומן מלקוחותיה סכום של 1,500,000 ₪ ו-1,800,000 ₪ בהתאמה.
- החברה נוהגת להעמיד את יתרת ההפרשה לחובות מסופקים על 2% מיתרת הלקוחות.
- במהלך 2008 התגלה חוב אבוד בסך 8,000 ₪.

מהי יתרת הלקוחות נטו, כפי שתופיע במאזן חברת "הטייסים" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2007 (ב-₪)?

- 240,000.
- 480,200.
- 490,000.
- 500,000.
- 529,200.

מהו סכום ההוצאה לחובות מסופקים שנרשמה בדוח רווח והפסד של חברת "הטייסים" בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008 (ב-₪)?

- 2,000.
- 10,000.
- 10,640.
- 10,800.
- 12,640.

12) חברת "הדר" בע"מ הוקמה ביום 1 בינואר 2006.
להלן נתונים על חלק מהפעילות העסקית של החברה במהלך השנים 2006-2009:
התפלגות המכירות והתקבולים מלקוחות:

שנה	סכום מכירות (ב-₪)	תקבולים מלקוחות (ב-₪)
2006	900,000	650,000
2007	950,000	750,000
2008	1,000,000	1,050,000
2009	1,100,000	950,000

להלן פירוט חובות שהוכרו כאבודים:

שנה	סכום החוב (ב-₪)
2007	7,000
2008	10,000
2009	12,000

בהנחה שהחברה מעמידה את יתרת ההפרשה לחובות מסופקים על 3% מיתרת הלקוחות, לכמה יסתכם סכום ההוצאה לחובות מסופקים ואבודים, כפי שיירשם בדו"ח רווח והפסד של החברה לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007 (ב-₪)?

- א. 7,000.
- ב. 9,000.
- ג. 10,760.
- ד. 12,790.
- ה. 22,790.

בהינתן כי יתרת הלקוחות נטו ליום 31 בדצמבר 2008 הינה 840,000 ₪ והחברה מעמידה את ההפרשה לחובות מסופקים על 4% מיתרת הלקוחות, מה תהיה יתרת הלקוחות נטו במאזן החברה ליום 31 בדצמבר 2009 (ב-₪)?

- א. 710,400.
- ב. 740,000.
- ג. 866,880.
- ד. 972,480.
- ה. 1,013,000.

13) חברת "ניר" בע"מ הוקמה ביום 1 בינואר 2001. החברה מפרישה לחובות מסופקים לפי שיטת אחוז מהמכירות : 0.5% מהמכירות השנתיות. להלן נתונים מתוך הדוחות הכספיים של חברת "ניר" בע"מ :

2006	2005	סעיף/שנה
4,000,000	3,000,000	מכירות נטו
560,000	200,000	לקוחות, ברוטו (לפני הפרשה לחובות מסופקים)
?	20,000	הפרשה לחובות מסופקים
50,000	60,000	החזרות מלקוחות

בשנת 2006 טרם נרשמו הפעולות הבאות :

- הכרה בחוב אבוד בסך של 24,000 ₪.
- הוצאות חובות אבודים ומסופקים לשנת 2006.

מהי יתרת ההפרשה לחובות מסופקים לפי שיטת אחוז מהמכירות לשנת 2006, כפי שתוצג במאזן חברת "ניר" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2006 (ב-₪)?

- 16,000.
- 20,000.
- 22,000.
- 24,000.
- 28,000.

הניחו כי חברת "ניר" בע"מ החליטה בעקבות אימוץ התקינה הבינלאומית, לעבור בשנת 2006 לחישוב ההפרשה לחובות מסופקים לפי שיטת אחוז מהלקוחות.

מה תהיה ההכנסה/ההוצאה לחובות מסופקים ואבודים, כפי שתוצג בדו"ח רווח והפסד של חברת "ניר" בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006, בהינתן כי החברה החליטה לאמוד את ההפרשה בשיעור של 4% מיתרת הלקוחות (ב-₪)?

- הוצאה של 20,000.
- הוצאה של 21,440.
- הוצאה של 38,400.
- הכנסה של 21,440.
- הכנסה של 25,560.

14) חברת "ניב" בע"מ (להלן "החברה") הוקמה ביום 1 בינואר 2006. מנכ"ל החברה החליט כי חישוב ההפרשה לחובות מסופקים יבוסס על שיטת אחוז מיתרת הלקוחות ברוטו, בהתאם לדוח גיול הלקוחות.

נתונים נוספים:

מכירות החברה בשנת 2006 היו 2,500,000 ₪, מתוכם גבתה החברה במזומן 60%. מכירות החברה בשנת 2007 היו 3,500,000 ₪, מתוכם גבתה החברה במזומן 70%. במהלך 2007 גבתה החברה את כל יתרת החובות ממכירות 2006, למעט חוב בסך של 20,000 ₪, שהתברר כאבוד.

לימים 31 בדצמבר 2006 ו-31 בדצמבר 2007 התפלגות יתרת גיל הלקוחות ומדיניות ההפרשה לחובות מסופקים הינה:

גיל החוב	אחוז מיתרת הלקוחות	אחוז הפרשה לחובות מסופקים
0 עד 3 חודשים	30%	3%
3 עד 6 חודשים	40%	4%
6 עד 9 חודשים	15%	5%
למעלה מ-10 חודשים	15%	6%

מהי יתרת ההפרשה לחובות מסופקים כפי שתוצג במאזן חברת "ניב" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2006 (ב-₪):

- א. 45,000.
- ב. 46,500.
- ג. 41,500.
- ד. 41,000.
- ה. 50,000.

בהינתן כי יתרת ההפרשה לחובות מסופקים ליום 31 בדצמבר 2006 הינה 40,000 ₪, מהו הסכום שיופיע כהוצאות חובות מסופקים ואבודים בדו"ח רווח והפסד של חברת "ניב" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007 (₪)?

- א. 3,575.
- ב. 14,124.
- ג. 23,575.
- ד. 43,575.
- ה. 40,000.

15) לאחר קבלת הדו"חות הכספיים של חברת "אלעד" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2006, הסתבר כי נעשתה טעות וחוב לקוח שהוצג כחוב מסופק הינו למעשה חוב אבוד. כיצד ישפיע תיקון הטעות (בהתעלם מהשפעות מס הכנסה) על קבוצות המאזן, הנכסים, ההתחייבויות וההון?

- א. כל התשובות האחרות שגויות.
- ב. ההתחייבויות יגדלו, ההון יקטן, הנכסים ללא שינוי.
- ג. הנכסים יגדלו, ההון יגדל, ההתחייבויות ללא שינוי.
- ד. הנכסים יגדלו, ההתחייבויות יגדלו, ההון ללא שינוי.
- ה. הנכסים, ההתחייבויות וההון ללא שינוי.

16) להלן נתונים מתוך הדו"חות הכספיים של חברת "עדי" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2008 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך. מתוך המאזן ליום 31 בדצמבר:

2007	2008	
120,000	150,000	לקוחות
(3,000)	(8,500)	הפרשה לחובות מסופקים
117,000	141,500	לקוחות, נטו

מתוך דו"ח רווח והפסד לשנת 2008:

14,500	הוצאות חובות אבודים ומסופקים
750,000	מכירות

מהו סך התקבול במזומן מלקוחות שהתקבל בשנת 2008 בחברת "עדי" בע"מ (ב-ש)?

- א. 280,000.
- ב. 358,000.
- ג. 711,000.
- ד. 750,000.
- ה. 865,000.

מבוא לחשבונאות פיננסית

פרק 6 - רכוש קבוע

תוכן העניינים

1. כללי 42

רכוש קבוע

שאלות

- (1) חברת "שרב אפילו בדצמבר" החליטה להרחיב את תחומי פעילותה, ולשווק מוצרים בתחום החקלאות. החברה מעוניינת לרכוש מכונה לניסור עצים, אותם תמכור החברה לחברות אשר צריכות עצים לצורכיהם. ביום 01.01.2010 רכשה החברה מכונה חדשה לניסור עצים בסכום של 100 שקלים. המכונה עתידה לשמש את החברה למשך מספר שנים. חשב החברה מתלבט כיצד תסווג המכונה בספרי החברה, ובאיזה תנאים ניתן להכיר במכונה כנכס בספרים. ענה בקצרה:
- א. באילו מקרים המכונה תסווג כ"רכוש קבוע" במאזן החברה?
 ב. מהו התנאי הנוסף בו נדרשת החברה לעמוד על מנת שתוכל להכיר במכונה בספריה?
- (2) חברת "ייצור ישראלי" עוסקת בייצור תפוחי עץ במפעל החברה בחדרה. לאחרונה, רכשה החברה מכונה אשר תשמש אותה לצורך ייצור תפוחים. בעת רכישת המכונה, אשר עומדת בתנאים בהגדרתה כרכוש קבוע, התהוו לחברה סוגים שונים של עלויות. חשב החברה התלבט מה לעשות עם עלויות אלה. נדרש:
- א. הבחן בין הסוגים השונים של עלויות שעשויות להתהוות במועד רכישת רכוש קבוע, וקבע האם יש להכיר בהם כחלק מעלות הרכוש הקבוע או כהוצאה בספרים.
 ב. קבע לגבי כל עלות האם היא חלק מעלות הרכוש הקבוע או הוצאה בספרים:

מספור	מהות הרכישה
א.	עלות רכישת המכונה הסתכמה ל-100 שקלים.
ב.	מיסים ששולמו בגין המכונה הסתכמו ל-20 שקלים. 5 שקלים ניתן לקבל כהחזר מרשויות המס.
ג.	החברה שילמה לעורך הדין שניסח את עסקת הרכישה 3 שקלים.
ד.	דני הוא מהנדס, יועץ מקצועי אשר מסייע לחברה בהקשר לרכישת המכונה וגובה שכ"ט קבוע של 2 שקלים.
ה.	החברה פרסמה בעיתונות בריש גלי אודות רכישת מכונה חדשה וביצועים מצוינים לשנת 2009. עלויות הפרסום הסתכמו ל-15 שקלים.
ו.	החברה בדקה את תפקוד המכונה וייצרה באמצעותה יחידת מלאי אחת. עלות בדיקת התקינות הסתכמה ל-30 שקלים. השווי הוגן של יחידת מלאי אחת הוא 10 שקלים.
ז.	רווית, מזכירת המנכ"ל, סייעה לרכישה בפן הלוגיסטי. שכרה מסתכם ל-1,000 שקלים.

(3) חברת "שמופי" החליטה לרכוש מכונית אשר תשמש אותה לצורך העובדים בעסק: במהלך היום הרכב יהיה בחנייה וישמש עובד הנזקק לתחבורה. בערבים הרכב יחזור כל יום עם עובד אחר הביתה. הדבר צפוי לשפר באופן דרמטי את המורל של עובדי החברה. החברה מתבלטת בין רכישת הנכס במזומן ורכישת הנכס באשראי. סמנכ"ל הכספים של החברה בעיקר מודאג מהשפעת הרכישה באשראי על הדוחות הכספיים של החברה.

נדרש א':

מהו הטיפול החשבונאי בעסקאות אשראי של פריטי רכוש קבוע לפי תקן חשבונאות בינלאומי מספר 16?
(רמז: הבחן בין תנאי אשראי רגילים ואשראי שאינו רגיל).

נדרש ב':

אירוע מספר 1:

ביום 01.01.2010 רכשה חברת היובל רכוש קבוע בסך של 104.5 שקלים. נקבע כי תמורת הרכישה תשולם כחודש לאחר מועד הרכישה (ביום 31.01.2010). שיעור הריבית להיוון עסקאות דומות: 5%.

אירוע מספר 2:

ביום 01.01.2010 רכשה חברת היובל רכוש קבוע בסך של 104.5 שקלים. נקבע כי תמורת הרכישה תשולם כשנה לאחר מועד הרכישה (ביום 31.12.2010). שיעור הריבית להיוון עסקאות דומות: 5%.

נדרש:

רשום פקודות יומן לשנת 2010 בגין רכישת הרכוש הקבוע.

(4) לפני כשלוש שנים, רכשה חברת "סלולר-לי" מספר מחשבים ניידים לטובת עובדיה הזמניים של החברה. לאחרונה החלו המחשבים לעשות בעיות: זמן התגובה שלהם היה בעייתי, ולעיתים הם פשוט הפסיקו לעבוד ללא סיבה. המחשבים שימשו את עובדי החברה במהלך השנים האחרונות, וזאת לצורך מתן שירות ללקוחותיה הרבים של החברה. בלית ברירה, החברה זרקה את המחשבים לפח ושוקלת רכישת מחשבים חדשים. ענה בקצרה:

- א. מהו ההיגיון הכלכלי מאחורי הכרה בהוצאות פחת בגין רכוש קבוע?
- ב. מהו ההיגיון החשבונאי מאחורי רישום הוצאות פחת בספרי החברה כהוצאה בדו"ח רווח והפסד?
- ג. מנה את שיטות הפחת המוכרות לך וציין בקצרה את אופן ההפחתה המוצע על ידי כל שיטה.
- ד. האם עומד צורך לבחון בעתיד נכונות של שיטת פחת שנקבעה ביום רכישת הרכוש הקבוע?
- ה. האם ניתן לשנות שיטת הפחתה של רכוש קבוע? במידה והתשובה חיובית, מהו הטיפול החשבונאי בשינוי שיטת פחת.

(5) דני, סמנכ"ל הכספים של חברת "הנדיב הידוע", לא האמין שזה קורה: מספר רכבי החברה נזקקו לטיפול במוסך. החברה, שגם ככה מצויה בקשיים כספיים, נדרשה לשלם סכומי כסף משמעותיים למוסך. רכבי החברה נרכשו כולם לפני כ-3 שנים.

נדרש:

- א. באילו מקרים עלינו לסווג עלות עוקבת כהוצאה בספרים ובאילו מקרים עלינו לסווג עלות עוקבת כחלק מעלות רכוש קבוע
- ב. הבחן בין שני מקרים ורשום פקודת יומן מתאימה:
 - i. העלות העוקבת בסך 10 שקלים הינה לצורך התחזוקה השוטפת של הרכוש הקבוע.
 - ii. העלות העוקבת בסך 10 שקלים שיפרה את הרכוש הקבוע, האריכה את חיי והעלתה את שווי.
- ג. במידה וסיווגנו עלות עוקבת כחלק מעלות רכוש קבוע, כיצד עלינו להפחית את הרכוש הקבוע ואת העלות העוקבת בעתיד.

(6) חברת "קונה רכבים לפירוק" עוסקת ברכישת רכבים לפירוק. החברה רוכשת מכוניות "מתות": כאלה שעבר זמנן. החברה לוקחת את אותם רכבים כגרוטאה, ועושה שימוש ברכיבים השונים, אשר להם ערך גם כאשר המכונית עצמה אינה נוסעת יותר.

נדרש:

- א. מהו ערך גרט של רכוש קבוע?
- ב. כיצד ערך גרט חזוי משפיע על הפחתת פריט רכוש קבוע לאורך חייו?

(7) ביום 01.01.2009 רכשה חברת אל-הל רכשה מטוס מנהלים יוקרתי בסך של 100 מיליון שקלים. המטוס כולל מנוע (עלות 50 מיליון שקלים), שאורך חייו המשוער 20 שנה, מושבי כסאות (עלות 20 מיליון שקלים), שאורך חייהן המשוער 10 שנים, ומסכי טלוויזיה (עלות 30 מיליון שקלים) שאורך חייהן 5 שנים.

נדרשים:

- א. כיצד תקבע חברת אל-הל את אורך חיי המטוס לצורך רישום הוצאות פחת?
- ב. מה סכום הוצאות הפחת שתרשום החברה, בהנחה שהחברה בחברה בשיטת פחת בקו ישר?
- ג. האם לצורך הצגה במאזן החברה, נבחין בין הרכיבים השונים של המטוס?

(8) חברת "נוילנד" הינה חברה תעשייתית אשר עושה שימוש בפריטי רכוש קבוע רבים, כדוגמת משאיות ומכוניות. לאחרונה, התמנה למשרת עוזר החשב דני בלישע, סטודנט במכללה ידועה. דני, נרגש ממשרתו החדשה, חיש מיהר לרשום פקודת יומן בגין פחת בגין משאית שברשות החברה דני רשם:

ח' הוצאות פחת	100
ז' פחת נצבר	100

ענה בקצרה:

- א. כיצד פקודת יומן זו תקבל ביטוי בדוחות "נוילנד" לשנת 2009?
- ב. כיצד פקודת יומן זו תשפיע על דוחות חברת "נוילנד" בשנת 2010?

9) חברת "הסבון בכה מאוד" עוסקת בהובלת סבונים לבתי עסק שונים. רכבי החברה סווגו במאזנה כרכוש קבוע, שכן הם משמשים אותה לטובת הספקת סחורות ומתן שירותים. לאחרונה, החליטה החברה כי יש צורך בשדרוג מערך הרכבים. בישיבת הנהלה בנושא התקבלו ההחלטות הבאות:

1. החברה תמכור את צי המכוניות הנוכחי של החברה.
2. החברה תרכוש צי רכבים חדש.

מכירת הרכבים תתבצע לפי מחיר המחירון של אותם רכבים בהתאם למחירון יצחק לוי.

ענה בקצרה:

- א. כיצד משפיעה מכירת רכוש קבוע על דוחות כספיים של חברה?
- ב. כיצד נבחן האם מכירת רכוש קבוע יצרה רווח או הפסד בספרים?
- ג. רשום פקודת יומן למכירת רכוש קבוע. הבחן בין האפשרויות השונות.

10) חברת "הלו בייבי" עוסקת בייצור צעצועים לילדים. החברה מייצרת מידי שנה אלפי בובות כדוגמת צבי הנינג'ה, רובוטריקים ובובות ברבי וקן. לאחרונה, רכשה החברה מכונה חדישה לייצור בובות של גיבורי הסדרה "אבודים". מכיוון שהעונה השלישית עתידה לעלות בקרוב במסגרת שידורים חוזרים, החליטה החברה להתחיל ולייצר את הבובות בעוד כ-3 חודשים. המכונה נרכשה בתמורה ל-1,000 שקלים, והיא עתידה לשמש את החברה בעשר השנים הקרובות. סמנכ"ל הכספים של החברה מתלבט: האם הוא יתחיל לרשום הוצאות פחת בגין המכונה ביום הרכישה, או ביום ההפעלה?

ענה בקצרה:

- א. מתי נתחיל לבצע הפחתה שיטתית (רישום הוצאות פחת) של רכוש קבוע?
- ב. מתי נפסיק לבצע הפחתה שיטתית של רכוש קבוע?

11) חברת "טיולים בטבע – הנאה בשפע" עוסקת בארגון טיולים משפחתיים ברחבי ארץ ישראל. לדבריי מנכ"ל החברה: "למה לנסוע לחו"ל כשיש לנו ארץ כל כך יפה?" לאחרונה רכשה החברה אוטובוס נוסף אשר ישמש אותה לטובת טיולים. כמו כן, רכשה החברה:

1. גלגלים רזרביים למקרה של פנצ'ר.
2. ציוד נוסף אשר מקטין את רמת הזיהום של האוטובוס.

ענה בקצרה:

- א. מהו הדין החשבונאי לגבי חלקי חילוף וציוד עזר? האם אלה יסווג כפריטי רכוש קבוע?
- ב. האם ניתן לסווג פריט שנרכש משיקולי איכות הסביבה או בטיחות כפריט רכוש קבוע?

12 חברת "אפריקה זה ישראל" עוסקת בכמה תחומי פעילות הקשורים לנדל"ן: החברה רוכשת בניינים למכירה, מקימה בעצמה בניינים ומוכרת אותם, רוכשת בניינים ומשכירה אותם ולעיתים אף רוכשת בניין ומחזיקה בו עד לעליית ערכו. חשב החברה מתלבט כיצד יסווגו הבניינים במאזן החברה.

נדרש:

עזור לו!

13 מר וימן עוסק בשיווק מוצרי ספורט ברחבי תל אביב. האדון הנכבד הקים את העסק בתאריך 01.01.2005. להלן נתונים לגבי הרכוש הקבוע בחברה:

מכונות:

ביום הקמת העסק רכש מר וימן 3 מכונות זהות. ערך גרט בגין כל מכונה מסתכם לסך של 100 שקלים. נכון ליום 31.12.2005 סך המכונות מוצגות בסכום של 1,500 שקלים במאזן החברה. החברה נוהגת להפחית מכונות בשיעור של 10% לשנה.

כלי רכב:

ביום 31.03.2005 רכש מר וימן מכונת אשר תשמש את העסק. עלות רכישת הרכב (מחיר מחירון) הסתכמה ל-295 שקלים. באותו יום החליט מר וימן לקחת את הרכב למוסד הקרוב לביתו:

- מר וימן שילם 5 שקלים בעבור טיפולים שוטפים ברכב
- מר וימן שילם 105 שקלים בעבור החלפת המנוע ברכב.
- אורח חיי האוטו (לאחר הטיפול במוסד) הסתכם ל- 5 שנים.

ביום 31.06.2006 מכר מר וימן את הרכב בתמורה ל-295 שקלים.

נדרש:

מכונות:

- א. שחזר את העלות המקורית של המכונות
- ב. רשום פקודות יומן בגין המכונות כפי שנרשמו בספרי החברה בשנת 2005.
- ג. הצג את השפעת המכונות על דוחותיה הכספיים של החברה לשנת 2005.

כלי רכב:

- ד. רשום פקודות יומן בגין כלי הרכב כפי שנרשמו בספרי החברה בשנים 2005-2006.
- ה. הצג את השפעת כלי הרכב על דוחותיה הכספיים של החברה לשנים 2005-2006.

14) חברת "דין דין" הוקמה ביום 01.01.2006 ועוסקת בייצור חצוצרות. להלן נתונים מתוך סעיף רכוש קבוע של החברה ליום 31.12.2008 :

מבנה	עלות	פחת נצבר	עלות מופחתת	נתונים
מבנה	100,000	?	?	1
מכונות	?	400,000	?	2
מחשבים	?	?	?	3

נתונים נוספים :

1. מבנה :
המבנה נרכש ביום הקמת החברה. הנח כי המבנה היה "מוכן להפעלה"/
"מוכן לשימוש" החל מיום 31.03.2006. עלות הקרקע מהווה 25% מעלות
המבנה והוא חסר ערך גרט. החברה מפחיתה מבנים על פני 20 שנה.
ביום 31.12.2009 המבנה נמכר בתמורה ל-90,000.
2. מכונות :
המכונות נרכשו ביום 01.01.2007. החברה החלה להפחית את המכונות
ביום רכישתן, והן מופחתות בשיעור של 20% לשנה.
למכונות ערך גרט בסך 100,000 שקלים.
3. מחשבים :
המחשבים נרכשו ביום הקמת החברה, בעלות כוללת של 25,000 שקלים.
ביום הרכישה החברה שילמה סכומים נוספים :
- 1,000 שקלים בעבור התקנת המחשבים.
- 1,000 שקלים בעבור הובלת המחשבים.
- 500 שקלים שכר לרואית המזכירה שביצעה את הזמנת המחשבים.
החברה מפחיתה את המחשבים בשיעור של 10% לשנה.
הנח כי אין ערך גרט למחשבים.
מחצית מן המחשבים נמכרו ביום 31.10.2009 בתמורה לסכום של 9,000 שקלים.

נדרש :

מבנה :

- א. רשום פקודות יומן בגין המבנה בשנים 2008-2009.
- ב. כיצד יוצג המבנה במאזן החברה לתאריכים 12.2008 ו-12.2009.
- ג. מהי השפעת המבנה על דו"ח רווח והפסד של החברה לשנים 2008 ו-2009?

מכונות :

- ד. באיזה סכום נרכשו המכונות ביום 01.01.2007?
- ה. רשום פקודת יומן להפחתת המחשבים ליום 31.12.2008.

מחשבים

- ו. רשום פקודות יומן בגין העלויות אשר התהוו בהקשר לרכישת המחשבים.
- ז. רשום פקודות יומן בגין מכירת המחשבים ביום 31.12.2009.
- ח. באיזה סכום יופיעו המחשבים במאזן החברה ביום 31.12.2009?

15) חברת "פרו רבולשיין" הוקמה ביום 01.07.2002 ועוסקת בפיתוח משחקי מחשב. להלן נתונים מתוך סעיף הרכוש הקבוע של החברה ליום 31.12.2004 :

סעיף	מועד רכישה	עלות רכישה	פחת נצבר	נתון נוסף
מחשבים	01.07.2002	100	?	1
מכונות	01.01.2003	?	120	2
שולחנות	01.03.2003	?	?	3

נתונים נוספים :

1. מחשבים :
ביום הקמת החברה נרכשו שני מחשבים לצורך פעילותה השוטפת. החברה מפחיתה מחשבים על פני 3 שנים. כעבור שנה מיום הרכישה בוצע טיפול שוטף במחשבים בעלות של 5 שקלים. ביום 31.09.2004 מכרה החברה מחשב אחד ברווח של 30 שקלים.
2. מכונות :
בסוף שנת 2002 רכשה החברה מכונות לצורך פעילות ייצור משחקי מחשב. החברה מאריכה את אורך החיים השימושיים של המכונות בסך של 4 שנים.
3. שולחנות :
החברה רכשה שתי שולחנות בתמורה ל-150 שקלים. עלות הובלת השולחנות הסתכמה ל-20 שקלים. השולחנות היו מוכנות לשימוש ביום 01.04.2003. החברה מפחיתה שולחנות על פני 7 שנות שימוש. ערך הגרט של כל שולחן 10 שקלים.

נדרש :

מחשב :

- א. רשום פקודת יומן למכירת המחשב ביום 31.09.2004.
- ב. באיזה סכום יופיע המחשב השני (שלא נמכר) במאזן החברה ליום 31.12.2005?

מכונות :

- ג. באיזה סכום רכשה החברה את המכונות?
- ד. רשום את פקודות היומן אותם תרשום החברה בגין המכונה בשנת 2003?

שולחנות :

- ה. באיזה סכום מוצגים השולחנות בספרי החברה ביום 31.12.2003?

16) חברת "ליבי" הוקמה ביום 01.01.2008 ועוסקת בייצור צעצועים.
להלן נתונים ממאזן החברה ליום 31.12.2008 :

מבנה	תאריך רכישה	עלות	שיעור פחת שנתי	פחת נצבר	ערך גרט	נתון נוסף
מבנה	31.03.2008	10,000	2%	?	100	1
מכונה	01.07.2008	1,500	?	?	-	2
ריהוט	01.01.2008	?	20%	80	50	3
מחשבים	?	?	?	?	-	4
כלי רכב	31.03.2008	?	10%	?	-	5

מבנה :

מעבר לערך הגרט של המבנה, ישנו מרכיב קרקע המהווה $\frac{1}{3}$ מעלות המבנה.

מכונה :

בשנת 2008 רשמה החברה פחת בסך של 75 שקלים בגין המכונה.

ריהוט :

ביום 30.06.2008 בוצע טיפול שוטף לריהוט בעלות של 20 שקלים.

מחשבים :

ביום רכישת המחשבים התהוו לחברה העלויות הבאות :

1. החברה רכשה את המחשבים מחנות אלקטרוניקה ב-1,000 שקלים כולל מע"מ.
2. החברה שילמה לדני, מתקין המחשבים, 100 שקלים בעבור ההתקנה.
3. החברה פרסמה מודעה בעיתון שבו הכריזה לקהל לקוחותיה כי היא מצטיידת במחשבים חדשים על מנת לתת להם שירות טוב יותר.
עלות המודעה : 100 שקלים.
4. עלות הובלת המחשבים ממשרדי החנות למשרדי החברה הסתכמה ב-200 שקלים.
5. עלות שכרו של העובד אשר טיפל בעסקת רכישה מסתכם ל-50 שקלים ליום.
העובד השקיע חצי יום עבודה בגין עסקת הרכישה.

כלי רכב :

נכון ליום 31.12.2008 מוצגים הכלי רכב (עלות בניכוי פחת נצבר) במאזן החברה בסכום של 1,000 שקלים.
ביום 01.01.2009 נמכרו כלי הרכב בתמורה בהפסד הון של 100 שקלים.

נדרש :

מבנה :

- א. מהו סך הפחת אשר יירשם בגין המבנה בשנת 2008?
ב. באיזה סכום יוצג המבנה במאזן החברה בתאריך המאזן 31.12.2008?

מכונה :

- ג. מהו אורך החיים בשימוש של המכונה?
ד. רשום פקודת יומן בגין הוצאות פחת שנרשם למכונה בשנת 2009.

ריהוט :

- ה. מהי עלות הריהוט כפי שנרכש ביום 01.01.2008.
ו. רשום פקודת יומן בגין הטיפול השוטף שבוצע בריהוט.

מחשבים :

באיזה סכום יוצגו המחשבים בספרי החברה ביום רכישתם?

כלי רכב :

- ז. מהו סכום רכישת כלי הרכב?
ח. מה הייתה תמורת המכירה של כלי הרכב ביום 01.01.2009?

17) חברת "רומן" הוקמה ביום 01.01.2002. החברה עוסקת בייבוא מוצרי חשמל ממדינות אירופה. להלן נתונים ממאזן החברה ליום 31.12.2003 :

סעיף	עלות	פחת נצבר	עלות מופחתת	נתון נוסף
מבנה	?	?	?	1
שולחנות	?	10,000	40,000	2
מחשבים	?	?	?	3

נתונים נוספים :

1. מבנה :

החברה רכשה את המבנה ביום הקמת החברה. ביום 01.07.2003 מכרה החברה את המבנה ורשמה את פקודת היומן הבאה :

ח' הפסד הון	20,000
ח' קופה	100,000
ח' פחת שנצבר	30,000
ז' מבנה עלות	150,000

2. שולחנות :

ברשות החברה 4 שולחנות, זהות לחלוטין אשר נרכשו יחדיו כחבילה ביום 31.03.2003. ביום 01.07.2004 נמכרו 2 שולחנות מתוך ה- 4, ולחברה נוצר רווח הון בסך 20,000 שקלים כתוצאה מן המכירה.

3. מחשבים :

ביום הקמת החברה רכשה החברה 2 מחשבים, בעלות של 25,000 שקלים כל אחד. והצפי הוא שבעוד 3 שנים הם יחדלו מלשמש את החברה. חצי שנה לאחר הקמת החברה עלה צורך במחשב נוסף, ואכן, באותו יום רכשה החברה מחשב נוסף בעלות של 10,000 שקלים. המחשב היה מוכן להפעלה מאותו יום, והוא גם מופחת על פני 3 שנים. עם תום השימוש במחשבים (מכל סוג) ניתן למכור את סוללת המחשב בתמורה ל-1,000 שקלים.

נדרש :

- א. באיזה סכום מוצג המבנה ליום 31.12.2002?
- ב. כמה כסף קיבלה החברה בתמורה למכירת השולחן ביום 01.07.2004?
- ג. באיזה סכום יוצגו המחשבים ליום במאזן החברה ביום 31.12.2003?

18) חברת "דניאל" בע"מ (להלן - "החברה") הוקמה ביום 1 בינואר 2003 ועוסקת בייצור קופסאות גפרורים מעוצבות לאלפיון העליון. להלן נתונים מתוך סעיף הרכוש הקבוע של החברה :

נתון נוסף	ערך גרט	פחת נצבר	שיעור פחת שנתי	עלות	תאריך רכישה	
(1)	0	?	2%	?	01 במרץ 2008	מבנה
(2)	50,000	?	5%	220,000	30 ביוני 2003	מכונה
(3)	0	?	20%	?	30 במאי 2005	מחשבים

נתונים נוספים :

1. מרכיב הקרקע של המבנה מהווה $\frac{1}{3}$ מהעלות הכוללת של המבנה והקרקע. הוצאות הפחת שנרשמו בגין המבנה בשנת 2008 הסתכמו ל-4,600 ₪.
2. המכונה נמכרה ביום 31 בדצמבר 2008 ברווח של 35,000 ₪.
3. ביום 30 במאי 2005 רכשה החברה 10 מחשבים תמורת סכום של 5,000 ₪ לכל מחשב. ביום רכישתם, הותקנו והופעלו המחשבים. עלות ההתקנה לכל מחשב הסתכמה ל-200 ₪.

מהי עלותו המקורית של המבנה, כולל מרכיב הקרקע, כפי ששילמה החברה ביום 1 במרץ 2008 (ב-ש)?

- א. 230,000.
- ב. 276,000.
- ג. 345,000.
- ד. 414,000.
- ה. 450,000.

מהי התמורה שקיבלה החברה בגין מכירת המכונה ביום 31 בדצמבר 2008 (ב-ש)?

- א. 208,250.
- ב. 216,750.
- ג. 220,000.
- ד. 246,500.
- ה. 255,000.

מהן הוצאות הפחת בגין מחשבים, כפי שהוצגו בדוח רווח והפסד של חברת "דניאל" בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008 (ב-ש)?

- א. 5,000.
- ב. 5,200.
- ג. 10,000.
- ד. 10,400.
- ה. 15,000.

19) להלן נתונים ממאזני חברת "הגבעות" בע"מ:

31 בדצמבר 2006	31 בדצמבר 2007	
200,000	240,000	מכונות נטו (עלות בניכוי פחת נצבר)

כל המכונות במאזן ליום 31 בדצמבר 2006 נקנו ביום 1 בינואר 2005. המכונות מופחתות בשיטת הקו הישר ושיעור הפחת הינו 10% לשנה. ביום 1 בינואר 2007 נמכרה מכונה שעלותה המופחתת היא 40,000 ₪, ברווח הון של 15,000 ₪. בתאריך 31 בדצמבר 2007 נקנתה מכונה חדשה.

מהי יתרת הפחת הנצבר של המכונות, כפי שהוצגה במאזן חברת "הגבעות" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2007 (ב-ש)?

- א. 15,000.
- ב. 25,000.
- ג. 40,000.
- ד. 50,000.
- ה. 60,000.

בהינתן כי לא נרכשו או נמכרו מכונות במהלך 2008, מהי יתרת העלות המופחתת של המכונות, כפי שהוצגה במאזן חברת "הגבעות" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2008 (ב-ש)?

- א. 162,000.
- ב. 210,000.
- ג. 280,000.
- ד. 342,000.
- ה. 372,000.

20 חברת "עדי" בע"מ (להלן - "החברה") הוקמה ביום 1 בינואר 2003 ועוסקת בייצור צעצועים לגיל הרך. להלן נתונים מתון סעיף הרכוש הקבוע של החברה ליום 31 בדצמבר 2007 :

נתון נוסף	ערך גרט ב-ש	פחת נצבר ליום 31.12.07 ב-ש	שיעור פחת שנתי	עלות ב-ש	תאריך רכישה/ הפעלה	
(1)	100,000	?	4%	1,800,000	1.1.03	בניינים
(2)	60,000	270,000	?	600,000	1.1.03	מכונות וציוד
(3)	?	180,900	12%	350,000	1.7.03	כלי רכב

נתונים נוספים :

1. מרכיב הקרקע מהווה $\frac{1}{3}$ מהעלות הכוללת של הבניינים.
2. ב-1 ביולי 2008 רכשה החברה מכונה בעלות של 200,000 ₪. למכונה ערך גרט בסך 25,000 ₪ ואורך חייה הכלכליים הינו 7 שנים.
3. מחצית מכלי הרכב נמכרו ביום 1.4.08 תמורת סכום של 115,000 ₪.
4. פרט לאמור לעיל לא בוצעו ברכוש הקבוע פעולות נוספות במהלך שנת 2008.

מהי העלות המופחתת של הבניינים, כפי שתופיע במאזן ליום 31 בדצמבר 2008 (ב-ש)?

- א. 736,000.
- ב. 1,436,000.
- ג. 1,536,000.
- ד. 1,580,000.
- ה. 1,646,000.

לכמה מסתכמות הוצאות הפחת בגין המכונות והציוד, כפי שהוצגו בדוח רווח והפסד של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008 (ב-ש)?

- א. 45,000.
- ב. 54,000.
- ג. 57,500.
- ד. 66,500.
- ה. 79,000.

מהו הפסד ההון שיוצג בדוח רווח והפסד של החברה בגין מכירת כלי הרכב, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008 (ב-ש)?

- א. 42,375.
- ב. 44,050.
- ג. 51,375.
- ד. 72,625.
- ה. 115,000.

21 להלן פירוט העיסקאות שביצעה חברת "עדינול" בע"מ בסעיף הרכוש הקבוע ממועד הקמתה:

- מכונה – המכונה נרכשה ביום 1 בינואר 2005 בעלות של 300,000 ₪. באותו יום קיבלה חברת "עדינול" בע"מ מענק ממרכז ההשקעות עבור רכישת המכונה, בסכום של 50,000 ₪. הוצאות ההתקנה של המכונה הסתכמו ל-12,000 ₪. המכונה מופחתת בשיטת הקו הישר על פני 15 שנה. ערך הגרט של המכונה הינו 10,000 ₪.
- כלי רכב – ביום 30 ביוני 2004 נרכשו שבעה כלי רכב בעלות של 90,000 ₪ כל אחד. ביום 1 בספטמבר 2006 רכשה חברת "עדינול" בע"מ כלי רכב נוסף בעלות של 120,000 ₪ ובאותו יום מכרה החברה את אחד מכלי הרכב שנרכשו ביום 30 ביוני 2004, בתמורה ל-60,000 ₪. החברה מפחיתה את בל בלי הרכב בשיעור של 15% לשנה, ללא ערך גרט.
- מחשבים – ביום 1 בינואר 2005 רכשה חברת "עדינול" בע"מ ארבעה מחשבים משרדיים זהים בעלות של 15,000 ₪ לכל מחשב, ומחשב נייד אחד בעלות של 30,000 ₪. ביום 30 ביוני 2006 מכרה החברה את המחשב הנייד תמורת 8,000 ₪. החברה מפחיתה את כל מחשביה על פני 3 שנים בשיטת סכום ספרות יורד. למחשבים המשרדיים יש ערך גרט בשיעור של 10% מהעלות המקורית. למחשב הנייד אין כל ערך גרט.

מהי העלות המופחתת של המכונה, כפי שתירשם במאזן חברת "עדינול" בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006 (ב-ש)?

- א. 227,067.
- ב. 228,400.
- ג. 233,333.
- ד. 234,200.
- ה. 271,733.

מהי ההשפעה של המכירה וההפחתה של כלי הרכב על הרווח לפני מס בדוח רווח והפסד של חברת "עדינול" בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006 (ב-ש)?

- א. (87,750).
- ב. (90,000).
- ג. (90,750).
- ד. (96,000).
- ה. (96,750).

מהו הרווח/הפסד הון שנוצר לחברת "עדינול" בע"מ ממכירת המחשב הנייד ביום 30 ביוני 2006 (ב-ש)?

- א. הפסד הון בסך של 2,000.
- ב. הפסד הון בסך של 5,333.
- ג. רווח הון בסך של 1,333.
- ד. רווח הון בסך של 2,000.
- ה. רווח הון בסך של 4,667.

מהו סכום הפחת הנצבר בגין המחשבים המשרדיים ליום 31 בדצמבר 2006 כפי שהוצג במאזן חברת "עדינול" בע"מ (ב-ש)?

- א. 27,000.
- ב. 30,000.
- ג. 40,000.
- ד. 45,000.
- ה. 60,000.

22) להלן הרכוש הקבוע של חברת "המטפס" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2006 :

פריט	עלות	פחת נצבר	עלות נטו	הערות
בניין	400,000	80,000	320,000	הפחתה בשיטת הקו הישר למשך 10 שנים
ריהוט	100,000	20,000	80,000	הפחתה בשיטת הקו הישר למשך 5 שנים

כל הריהוט נרכש באותו מועד.

ביום 1 ביולי 2007 מכרה חברת "המטפס" בע"מ ריהוט בעלות מקורית של 44,000 ₪ תמורת 30,000 ₪.

ביום 1 באוקטובר 2007 רכשה החברה מכונית בעלות של 30,000 ₪. המכונית מופחתת במשך 5 שנים בשיטת סכום ספרות השנים היורד.

לכל פריטי הרכוש הקבוע אין ערך גרט. יש להתעלם ממרכיב הקרקע של הבניין.

מהו הרווח/ההפסד שנוצר לחברת "המטפס" בע"מ ממכירת הריהוט ביום 01 ביולי 2007 (ב-ש)?

- א. הפסד של 5,200.
- ב. הפסד של 800.
- ג. לא נוצר רווח/הפסד מהמכירה.
- ד. רווח של 5,200.
- ה. רווח של 14,000.

לכמה מסתכם סעיף הרכוש הקבוע נטו, כפי שיופיע במאזן חברת "המטפס" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2007 (ב-ש)?

- א. 313,600.
- ב. 341,100.
- ג. 343,600.
- ד. 364,800.
- ה. 394,800.

23) חברת "אור-אל" הוקמה ב-01.01.00. להלן נתונים על הרכוש הקבוע של החברה ליום 31.12.05, לפני נתונים נוספים:

ערך גרט	עלות מקורית	נתון נוסף	
60,000	510,000	(א)	ציוד
-	180,000	(ב)	מכונות

נתונים נוספים:

- א. ציוד – הציוד נרכש במועד הקמת החברה והוא מופחת על פי שיטת הקו הישר על פני 8 שנים. בחודש יוני 2005 גילה חשב החברה כי עלויות ההובלה והתקנת הציוד שהתהוו כעת רכישתו בסך כולל של 70,000 ₪, נזקפו לדוח רווח והפסד. כמו כן, עלויות החזקה שוטפות של הציוד, שהתהוו בשנת 2004, בסך של 40,000 ₪, נזקפו לעלות הציוד.
- ב. מכונות – בתאריך 30.6.01 נרכשו שלוש מכונות זהות, אשר מופחתות בשיטת סכום ספרות השנים היורד על פני 5 שנים. ב-1 לינואר 2005 מכרה החברה את אחת המכונות תמורת 60,000 ₪.

מהי יתרת העלות המופחתת של הציוד, כפי שתופיע במאזן החברה ליום 31.12.2005 (ב-ש)?

- א. 95,250.
- ב. 112,500.
- ג. 120,000.
- ד. 65,000.
- ה. 101,250.

מהו רווח ההון בגין מכירת המכונה שנזקף לדוח רווח והפסד של החברה, לשנה שהסתיימה ביום 31.12.2005 (ב-ש)?

- א. 48,000.
- ב. אפס.
- ג. 60,000.
- ד. 52,000.
- ה. 40,000.

מבוא לחשבונאות פיננסית

פרק 7 - החלפת נכסים

תוכן העניינים

1. כללי 57

החלפת נכסים

שאלות

- (1) ענה בקצרה :
מהי עסקה ל"החלפת נכסים"?
- (2) לפי תקן חשבונאות בינלאומי מספר 16, ישות נדרשת לבחון האם לעסקה להחלפת נכסים יש מהות כלכלית.
מהם התנאים הקבועים בתקן לבחינת המהות הכלכלית מאחורי עסקה להחלפת נכסים?
- (3) מהו הטיפול החשבונאי בעסקה להחלפת נכסים עם מהות כלכלית?
הבחן בין שלושה סוגי עסקאות :
א. עסקת החלפת נכסים ללא זרימת מזומן.
ב. עסקת החלפת נכסים עם תשלום מזומן.
ג. עסקת החלפת נכסים עם קבלת מזומן.
- (4) מהו הטיפול החשבונאי בעסקה להחלפת נכסים ללא מהות כלכלית?
הבחן בין שלושה סוגי עסקאות :
א. עסקת החלפת נכסים ללא זרימת מזומן.
ב. עסקת החלפת נכסים עם תשלום מזומן.
ג. עסקת החלפת נכסים עם קבלת מזומן.
- (5) ביום 31.03.2006 רכשה חברת "אברם" שלושה אוטובוסים.
עלות כל אוטובוס 1,500 שקלים.
כל אוטובוס מוכן להפעלה החל מיום 01.01.2007.
אורך חיי אוטובוס : 8 שנים והוא בעל ערך גרט של 500 שקלים.
החברה מפחיתה אוטובוסים לפי שיטת הקו הישר.
ביום 31.12.2008 החליפה החברה אוטובוס אחד.
החברה קיבלה בתמורה לאוטובוס שתי צמיגי אוטובוסים.
שווי הוגן אוטובוס ליום ההחלפה 2,000 שקלים.
בהנחה כי החברה לא שילמה או קיבלה מזומן במסגרת עסקת ההחלפה,
כיצד יוצג כל צמיג בספרי החברה ביום 31.12.2008?
א. 900.
ב. 1,000.
ג. 800.
ד. 700.
ה. 600.

בהנחה כי החברה שילמה 200 שקלים במסגרת הסכם ההחלפה, מהו רווח או הפסד הון שתרשום החברה כתוצאה מעסקת החלפת הנכסים?

- א. 750.
- ב. 850.
- ג. 950.
- ד. 650.
- ה. 550.

בהנחה כי החברה קיבלה 200 שקלים במסגרת הסכם ההחלפה, כיצד יוצג כל צמיד בספרי החברה ביום 31.12.2008?

- א. 900.
- ב. 800.
- ג. 700.
- ד. 600.
- ה. 500.

6) חברת "גלי-זמר" הינה חברה העוסקת בשיווק כלי נגינה. החברה הוקמה ביום 01.01.2006. ביום 01.06.2007 רכשה החברה פסנתר, בעלות של 1,200,000 שקלים. אורך החיים השימושיים של הפסנתר הוערך ב-10 שנים וערך הגרט נאמד בסך של 23,000 שקלים. הפסנתר מופחת בשיטת הקו הישר. ביום 01.01.2009 התקשרה החברה בהסכם להחלפת נכסים: לפי ההסכם, החברה תעביר את הפסנתר בתמורה לחליל ומזומן בסך 95,000 שקלים אותם תקבל מחברה "מוזיקה זה החיים". החליל מופחת בשיטת סכום ספרות שנים יורד, 3 שנים, החל מיום החלפת הנכסים. לחליל אין ערך גרט. לחברת "כלי-זמר" נוצר רווח הון כתוצאה מהעסקה החלפת נכסים בסך של 10,000 שקלים. הנח כי לעסקה ההחלפה מהות מסחרית.

נדרש:

מהו השווי ההוגן של הפסנתר ביום החלפת הנכסים?

- א. 1,023,641 ₪.
- ב. 991,678 ₪.
- ג. 928,641 ₪.
- ד. 1,113,641 ₪.
- ה. 1,000,000 ₪.

באיזה סכום יוצג החליל בספרי החברה בתאריך המאזן 31.12.2009?

- א. 456,341 ₪.
- ב. 400,001 ₪.
- ג. 511,682 ₪.
- ד. 464,321 ₪.
- ה. 345,678 ₪.

7) חברת "גיד" הוקמה בינואר 2006 ועוסקת במסחר בעטים וכדורי רגל. במועד הקמת החברה רכשה חברת גיד עט. אורך חיי העט הינו 5 שנים. העט מופחת בשיטת הקו הישר.

ביום 01.01.2010 התקשרה החברה בעסקת החלפת נכסים עם מהות מסחרית עם חברת "דני-דין": החברה תמסור עט ומזומן בסך של 30,000 ובתמורה תקבל כדור רגל. ליום החלפת הנכסים השווי ההוגן של העט מוערך ב-750,000 שקלים. הפסד ההון שנוצר לחברת "דני-דין" מוערך בסכום של 20,000 שקלים. כדור הרגל הינו בעל אורך חיים שימושי של 5 שנים והוא מופחת בשיטת "סכום ספרות שנים עולה".

נדרש:

מהו סכום העלות המקורית של העט אותו רכשה חברת "גיד" ביום 01.01.2006?

- א. 1,987,500 ₪.
- ב. 2,900,000 ₪.
- ג. 3,850,000 ₪.
- ד. 4,000,000 ₪.
- ה. 4,050,000 ₪.

באיזה סכום יוצג כדור הרגל בספרי חברת "גיד" ביום 31.12.2010?

- א. 119,000 שקלים.
- ב. 728,000 שקלים.
- ג. 198,700 שקלים.
- ד. 672,000 שקלים.
- ה. 581,000 שקלים.

מבוא לחשבונאות פיננסית

פרק 8 - טעויות, אומדנים ומדיניות חשבונאית

תוכן העניינים

1. כללי 60

טעויות, אומדנים ומדיניות חשבונאית

שאלות

(1) חברה הקוקילידה רכשה קבוע ביום 01.01.2010. סכום הרכישה 1,000 ₪, והחברה מפחיתה את הרכוש הקבוע על פני 10 שנים. ביום 31.05.2011 גילתה החברה כי חשב החברה רשם את עלויות ההובלה של הרכוש הקבוע, בסכום של 100 ₪, כהוצאה בדו"ח רווח והפסד.

נדרש:

- א. קבע מהו הטיפול החשבונאי הנכון ביחס לעלויות הובלה.
- ב. קבע את השפעת פעולת החשב על הדוחות הכספיים לשנים: 2010-2011.

(2) חברה הקוקילידה רכשה קבוע ביום 01.01.2010. סכום הרכישה 1,000 ₪, והחברה מפחיתה את הרכוש הקבוע על פני 4 שנים. ביום 31.03.2011 החליטה החברה כי נכון יותר להפחית את הרכוש הקבוע על פני יתרת אורך חיי מאותו היום – שנתיים ותשעה חודשים. נכון ליום 01.01.2010, בהתבסס על המידע אשר היה בידי החברה, נכון היה להפחית את המכונה על פני 4 שנים.

נדרש:

קבע את השפעת הפעולה על הדוחות הכספיים לשנים 2010 ו-2011.

(3) חברה הקוקילידה רכשה קבוע ביום 01.01.2010. סכום הרכישה 1,000 ₪, והחברה מפחיתה את הרכוש הקבוע על פני 4 שנים. ביום 31.03.2011 החליטה החברה לשנות את שיטת הפחת שלה לשיטת הסכום ספרות שנים יורד.

נדרש:

קבע את השפעת הפעולה על הדוחות הכספיים לשנים 2010 ו-2011.

מבוא לחשבונאות פיננסית

פרק 9 - ירידת ערך

תוכן העניינים

1. כללי (ללא ספר)

מבוא לחשבונאות פיננסית

פרק 10 - נדלן להשקעה

תוכן העניינים

1. כללי 61

נדלן להשקעה

שאלות

1) חברת "קרקעות במזרח אירופה כסף קל" משקיע בנדל"ן ברחבי מזרח אירופה. חשב החברה מתלבט לגבי התנאים להגדרת נדל"ן כנדל"ן להשקעה. עזרו לו!

נדרש :

- א. מהם התנאים להגדרת נדל"ן כנדל"ן להשקעה (2 תנאים רגילים, 2 תנאים חריגים).
- ב. בצע הבחנה בין הגדרת נדל"ן להשקעה, רכוש קבוע ומלאי.

2) ענה בקצרה השאלות הבאות :

- א. מנה את מרכיבי העלות של נדל"ן להשקעה (האם עלויות עסקה הן בגדר הוצאה או חלק מעלות הנדל"ן להשקעה – התייחס לכך בתשובתך).
- ב. מהו הטיפול החשבונאי בנדל"ן להשקעה הנרכש באשראי? (האם קיים הבדל בין הוראות תקן חשבונאי מספר 40 באשר לנדל"ן להשקעה שנרכש באשראי לבין הוראות תקן חשבונאי מספר 16 שנרכש באשראי?).
- ג. האם נדל"ן בהקמה יכול להיות מטופל כנדל"ן להשקעה?

3) תקן חשבונאות בינלאומי מספר 40 מתיר לבעל נדל"ן להשקעה לבחור אחד משני מודלים לטיפול בנדל"ן להשקעה.

נדרש :

מנה את שני המודלים לטיפול חשבונאי בנדל"ן להשקעה. פרט אודות הטיפול החשבונאי בנדל"ן להשקעה לפי כל מודל.

4) ענה בקצרה השאלות הבאות :

- א. כיצד מגדיר תקן חשבונאות בינלאומי מספר 40 "שווי הוגן"?
- ב. מהו "מדרג השווי ההוגן" המצויין בתקן?
- ג. האם "שווי הוגן" (תקן חשבונאות בינלאומי מספר 40) ו"שווי מימוש" (תקן חשבונאות בינלאומי מספר 36) הם מושגים זהים?

- (5) נכס בלתי מוחשי מסווג כרכוש קבוע, נדל"ן להשקעה או מלאי, לפי כוונות השימוש בו על ידי ההנהלה. לעיתים ישות מייעדת תחילה נכס בלתי מוחשי למטרה מסויימת, אך בהמשך מחליטה לשנות את ייעודו. תקן חשבונאות בינלאומי מספר 40 מתיר בנסיבות מסויימות לשנות ייעוד נכס בלתי מוחשי שסווג תחילה כנדל"ן להשקעה לרכוש קבוע או למלאי. בהתאם, גם נכסים שסווגו תחילה כמלאי או רכוש קבוע ניתן לשנות ייעודן לנדל"ן להשקעה. עולה השאלה: ממתי נראה נכס מוחשי ככזה ששונה ייעודו?

נדרש א': השלם את טבלה הבאה:

מעבר אל מלאי	מעבר אל רכוש קבוע	מעבר אל נדל"ן להשקעה	
		-	מעבר מנדל"ן להשקעה
-	-		מעבר מרכוש קבוע
-	-		מעבר ממלאי

- הערה: לאחר השלמת הטבלה וצפייה בפיתרון, מומלץ ללמוד טבלה זו בעל פה. קביעה מתי שונה ייעוד נכס מוחשי לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 40 היא מוטיב מרכזי במרבית השאלות בנושא זה.

- (6) תקן חשבונאות בינלאומי מספר 40 מתיר לישויות לשנות את ייעודו של נכס מוחשי שסווג תחילה כנדל"ן להשקעה לרכוש קבוע או למלאי. בהתאם, גם נכסים שסווגו תחילה כמלאי או רכוש קבוע ניתן לשנות ייעודן לנדל"ן להשקעה. הנח כי התקיימו התנאים הקבועים בתקן לשינוי ייעוד.

נדרש א':

השלם את הטבלה הבאה. הנח כי החברה בוחרת לטפל בנדל"ן להשקעה לפי מודל השווי ההוגן.

שינוי ייעוד מנדל"ן להשקעה:

מעבר אל מלאי	מעבר אל רכוש קבוע מודל הערכה מחדש	מעבר אל רכוש קבוע מודל העלות	
			מעבר מנדל"ן להשקעה

שינוי ייעוד לנדל"ן להשקעה:

מעבר אל נדל"ן להשקעה	
	מעבר מרכוש קבוע מודל העלות
	מעבר מרכוש קבוע מודל הערכה מחדש
	מעבר ממלאי

נדרש ב' :
השלם את הטבלה הבאה.
הנח כי החברה בוחרת לטפל בנדל"ן להשקעה לפי מודל העלות.

שינוי ייעוד מנדל"ן להשקעה :

מעבר אל מלאי	מעבר אל רכוש קבוע מודל הערכה מחדש	מעבר אל רכוש קבוע מודל העלות	
			מעבר מנדל"ן להשקעה

שינוי ייעוד לנדל"ן להשקעה :

מעבר אל נדל"ן להשקעה	
	מעבר מרכוש קבוע מודל העלות
	מעבר מרכוש קבוע מודל הערכה מחדש
	מעבר ממלאי

- 7) נדל"ן מעורב הוא נדל"ן אשר בחלקו עומד בהגדרת נדל"ן להשקעה ובחלקו האחר עומד בהגדרת נדל"ן להשקעה, מלאי או רכוש קבוע.
דוגמא- בניין בן 10 קומות :
1. 2 הקומות התחתונות משמשות לשכירות צד ג' (עומד בהגדרת נדל"ן להשקעה).
 2. 5 קומות מיועדות למכירה במהלך העסקים הרגיל (עומד בהגדרת מלאי).
 3. 3 הקומות העליונות משמשות לצרכים מנהליים (עומד בהגדרת רכוש קבוע).

נדרש :

- א. מהן התנאים שנקבעו בתקן חשבונאות בינלאומי מספר 40 על מנת שניתן יהיה לטפל בנדל"ן כנדל"ן מעורב (חלקו ישמש כנדל"ן להשקעה, חלקו האחר ישמש כמלאי או/ו רכוש קבוע).
ב. הנח : התנאים הנדרשים בסעיף א' מתקיימים.
מהו הטיפול החשבונאי בנדל"ן מעורב?

- 8) חברה א' משכירה בניין משרדים מחברה ב' (חכירה תפעולית). חברה ג' פנתה לחברה ב' וביקשה לשכור ממנה בשכירות משנה את בניין המשרדים. חברה ב' הסכימה להצעת חברה ג', ובניין המשרדים מושכר לחברה ג' (חכירה תפעולית).
- תיאור המצב לאחר הסכמת חברה ב' : חברה ב' משכירה בניין משרדים לחברה ג'.
 - תזכורת : נדל"ן להשקעה הוא נדל"ן אשר משמש לצורך עליית ערך הונית או שכירות לצד ג'.

בתנאים מסויימים מתיר תקן חשבונאות בינלאומי לטפל בבניין משרדים כנדל"ן להשקעה.

נדרש :

- א. מדוע לדעתך מתיר התקן (בתנאים מסויימים) להכיר בנדל"ן זה כנדל"ן להשקעה?
- ב. מהם התנאים הנדרשים על מנת לטפל בנדל"ן זה כנדל"ן להשקעה?
- ג. תאר את הטיפול החשבונאי בחכירה תפעולית אשר מטופלת כנדל"ן להשקעה.

9) ענה בקצרה על השאלות הבאות :

- א. לעיתים ישות משכירה נדל"ן לצד ג', אך מעניקה שירותים נוספים (לדוגמא, ניקיון או אבטחה). האם הדבר פוגע בהגדרת הנדל"ן להשקעה? מהו המבחן שנקבע בתקן על מנת לקבוע האם נדל"ן מסוג זה יסווג כנדל"ן להשקעה או כרכוש קבוע?
- ב. תקן חשבונאות בינלאומי מספר 40 מתיר לישות לבחור לטפל בנדל"ן להשקעה לפי אחד משני מודלים : מודל העלות ומודל השווי ההוגן. במידה וישות בוחרת לבצע מעבר בין מודלים, כיצד מתבצע מעבר זה?
- ג. חברה א' מייעדת נדל"ן שבבעלותה לשכירות לצד ג'. הנדל"ן זקוק לשיפוץ ולכן במחצית הראשונה של שנת 2010 הנדל"ן עבר שיפוץ מסיבי. האם בתקופה זו הנדל"ן עומד בהגדרת נדל"ן להשקעה?

10) להלן שלושה משפטים בנושא נדל"ן להשקעה :

- I. נדל"ן להשקעה יימדד לראשונה לפי העלות. עלויות עיסקה ייכללו במדידה ראשונית זו.
- II. בהתאם למודל השווי ההוגן, רווח או הפסד הנובעים משינוי בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה יוכרו ברווח או בהפסד לתקופה בה הם נבעו.
- III. נדל"ן להשקעה ייגרע בעת מימושו או כאשר השימוש בו פסק באופן קבוע, ולא חזויות הטבות כלכליות עתידיות ממימושו.

איזה/אילו מהמשפטים לעיל נכון/ים בהתאם להנחיות תקן חשבונאות מספר 16 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות בדבר נדל"ן להשקעה?

- א. רק משפט I.
- ב. רק משפט II.
- ג. רק משפט III.
- ד. רק משפטים I ו-II.
- ה. כל המשפטים.

- 11** חברת "אסיה-ישראל" (להלן - "החברה") הינה חברה יזמית אשר רוכשת ומקימה נדל"ן באסיה הן לשימוש לצורכי הנהלה והן לצורכי השקעה. במהלך ינואר 2009 רכשה החברה 4 מבני משרדים בעיר צ'אנג-מאי שבתאילנד, וזאת במטרה להשיג הכנסות שכירות מהמבנים. כל המבנים הושכרו לצד ג', למעט מבנה משרדים אחד, אשר נשאר ריק כל השנה, מאחר שמיקומו לא אטרקטיבי וקיים קושי למצוא לו שוכרים. במהלך דיון לעריכת הדוחות הכספיים לשנת 2009 הועלו הטענות הבאות בקשר למדידה והצגה של המבנים לעיל:
- I. חשב החברה טען כי גם מבנה שאינו מושכר לצד ג' יכול להוות נדל"ן להשקעה בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 40. לטענתו הדבר תלוי בכוונת ההנהלה בעת רכישת הנכס ולא בשאלה האם יש בגינו תזרים מזומנים.
 - II. סמנכ"ל הכספים טען כי כיוון שהמבנה הלא מאוכלס לא מניב תזרימי מזומנים יש לטפל בו בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 16 בדבר רכוש קבוע, שכן אינו עומד בהגדרה לנדל"ן להשקעה שנקבעה בתקן חשבונאות בינלאומי 40 בדבר נדל"ן להשקעה.
 - III. מנכ"ל החברה טען כי אין זה משנה האם המבנים יימדדו בהתאם לתקן בינלאומי 40 בדבר נדל"ן להשקעה או בהתאם לתקן בינלאומי 16 בדבר רכוש קבוע, שכן בשני המקרים, אם החברה תבחר ליישם את מודל ההערכה מחדש/השווי ההוגן, המבנים יוצגו באותו אופן בדוחות הכספיים.
- איזו/אילו מהטענות לעיל נכונה/ות, בהתאם להנחיות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 16 בדבר רכוש קבוע ותקן חשבונאות בינלאומי 40 בדבר נדל"ן להשקעה?
- א. רק טענה I.
 - ב. רק טענה II.
 - ג. רק טענה III.
 - ד. טענות I ו-III.
 - ה. כל הטענות שגויות.

- 12** תקן חשבונאות בינלאומי 40, הדן בנדל"ן להשקעה, קובע את הטיפול החשבונאי בנדל"ן להשקעה. להלן שלושה היגדים באשר לנדל"ן להשקעה:
- I. אם נדל"ן בשימוש הבעלים הופך להיות נדל"ן להשקעה, אשר יוצג בשווי הוגן, היישות תטפל בהפרש כלשהו במועד זה בין הערך של הנדל"ן בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי 16, לבין שווי ההוגן כנגד הרווח והפסד.
 - II. אם ישות מספקת שירותים משניים לדיירים של נדל"ן המוחזק על ידה, היא תטפל בנדל"ן כנדל"ן להשקעה רק אם השירותים מהווים מרכיב בלתי משמעותי, באופן יחסי, מההסדר בכללותו.
 - III. העלות הראשונית של זכות בנדל"ן, המוחזק בחכירה אשר סווגה כנדל"ן להשקעה, תוכר לפי השווי ההוגן של הנדל"ן או הערך הנוכחי של תשלומי החכירה המינימאליים, כגובה מביניהם.

איזה/אילו מההיגדים לעיל נכון/ים בהתאם להנחיות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 40 בדבר נדל"ן להשקעה?

- א. רק היגד I.
- ב. רק היגד II.
- ג. רק היגד III.
- ד. רק היגדים II ו-III.
- ה. רק היגדים I ו-II.

13 להלן שלושה משפטים בנושא נדל"ן להשקעה :

- I. שווי הוגן נבדל משווי מימוש, כמוגדר בתקן חשבונאות בינלאומי מספר 36.
- II. בהעברה ממלאי לנדל"ן להשקעה, אשר יוצג בשווי הוגן, הפרש כלשהו בין השווי ההוגן של הנדל"ן באותו מועד לבין ערכו הקודם בספרים, ייזקף לקרן ההערכה מחדש עד למימוש הנדל"ן להשקעה.
- III. בהעברה מנדל"ן להשקעה, המוצג בשווי הוגן, לנדל"ן בשימוש הבעלים, העלות הנחשבת של הנדל"ן לצורך הטיפול החשבונאי לאחר מכן, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 16, תהיה השווי ההוגן שלו במועד השינוי בשימוש.

איזה/אילו מהמשפטים לעיל נכון/ים בהתאם להנחיות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 40 בדבר נדל"ן להשקעה?

- א. כל המשפטים נכונים.
- ב. רק משפטים I ו-III.
- ג. רק משפטים I ו-II.
- ד. רק משפט III.
- ה. רק משפט I.

14 להלן שלושה משפטים בנושא נדל"ן להשקעה :

- I. חברה אשר בחרה לסווג זכויות בנדל"ן המוחזק בחכירה תפעולית, כנדל"ן להשקעה, עליה ליישם את מודל השווי ההוגן לגבי כל הנדל"ן להשקעה שלה.
- II. במעבר ממלאי לנדל"ן להשקעה אשר יוצג בשווי הוגן, הפרש כלשהו בין השווי ההוגן של הנדל"ן באותו מועד לבין ערכו הקודם בספרים יוכר ברווח או בהפסד.
- III. השווי ההוגן של נדל"ן להשקעה משקף יציאה הוגנית עתידית שתשפר או תרחיב את הנדל"ן וכן משקף את ההטבות העתידיות המיוחסות מיציאה עתידית זו.

איזה/אילו מהמשפטים לעיל נכון/ים בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 40 בדבר נדל"ן להשקעה?

- א. רק משפט III.
- ב. רק משפטים II ו-III.
- ג. רק משפט I.
- ד. כל המשפטים.
- ה. רק משפטים I ו-II.

15 חברת "תמיר" בע"מ (להלן - "החברה") רכשה ביום 1 בינואר 2007 בניין משרדים במרכז תל אביב, הכולל 40 קומות זהות, תמורת 9,000,000 ₪. הבניין נרכש על מנת להשכירו לגורמים שונים. מיד לאחר הרכישה התקשרה החברה עם תאגיד זר להשכרת 30 קומות. ביום 30 ביוני 2008, לאחר ניסיונות כושלים להשכיר את 10 הקומות הנותרות, החליטה החברה להעביר את משרדיה לבניין המשרדים ולאכלס את עשר הקומות הנותרות. החברה נוהגת להפחית את המבנים בשיטת הקו הישר ועל פי הערכות מומחים אורך חייו השימושיים של המבנה הינו 50 שנה ממועד הרכישה. החברה מיישמת את מודל העלות על נדל"ן שחל עליו תקן בינלאומי מספר 16 בדבר רכוש קבוע. החברה מיישמת את מודל השווי ההוגן על נדל"ן שחל עליו תקן בינלאומי מספר 40 בדבר נדל"ן להשקעה. הניחו כי שיעור מס החברות ומס רווח הון החל על החברה הינו 25%. שלטונות המס ממסים את בניין המשרדים לפי מודל העלות. שלטונות המס מתירים את הפחתת המשרדים בשיטת הקו הישר לאורך חייו השימושיים של המבנה. יש להתעלם ממרכיב הקרקע. להלן נתונים לגבי השווי ההוגן של בניין המשרדים:

שוי הוגן (ב-₪)	ליום
10,500,000	31.12.2007
11,600,000	20.06.2008
12,400,000	31.12.2008
13,500,000	31.12.2009

הניחו כי ניתן למכור כל אחת מקומות הבניין בנפרד ושוויין ההוגן של כל הקומות זהה. החברה עורכת דוחות כספיים לתקופות בייניים בכל רבעון.

מהן ההכנסות מעליית ערך נדל"ן להשקעה, כפי שייכללו בדוח רווח והפסד של חברת "תמיר" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007?

- א. 525,000 ₪.
- ב. 700,000 ₪.
- ג. 1,125,000 ₪.
- ד. 1,500,000 ₪.
- ה. 0 ₪.

מהו הערך בספרים של בניין המשרדים, כפי שיוצג במאזן חברת "תמיר" בע"מ, ליום 31 בדצמבר 2008 תחת סעיף רכוש קבוע נטו?

- א. 11,480,412 ₪.
- ב. 8,610,309 ₪.
- ג. 2,870,103 ₪.
- ד. 11,484,000 ₪.
- ה. 3,068,041 ₪.

הניחו כי כל 40 הקומות בבניין המשרדים הושכרו לחיצוניים.

מהי יתרת נכס/התחייבות) מיסים נדחים בגין בניין המשרדים, כפי שתוצג במאזן חברת "תמיר" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2009?

- א. (750,000) ₪.
- ב. (1,125,000) ₪.
- ג. 0 ₪.
- ד. (1,260,000) ₪.
- ה. 1,125,000 ₪.

16) חברת "דן" בע"מ (להלן "החברה") הינה חברה העוסקת בהפצת מוצרי חלב. ביום 1 בינואר 2006 רכשה החברה קרקע בעלות של 10 מיליוני ₪. נכון ליום הרכישה, טרם קבעה החברה את השימוש העתידי בקרקע. במהלך חודש ינואר 2007 החליטה החברה להקים על הקרקע בניין משרדים בן 4 קומות לשימוש החברה. לצורך כך שכרה החברה את שירותיו של קבלן מבצע. הבנייה החלה במהלך חודש ינואר 2007 והסתיימה במהלך חודש דצמבר 2007. ביום 31 בדצמבר 2007 איכלסה החברה את המבנה החדש. עלויות הבנייה בשנת 2007 הסתכמו ל- 20 מיליוני ₪. ביום 1 ביולי 2008 החליטה הנהלת החברה להשכיר מחצית מהבניין ובאותו היום פינתה את שתי הקומות הראשונות. החברה מפחיתה את הבניין בשיטת הקו הישר ובהתאם להערכות מומחים, אורך חייו השימושיים של הבניין הינו 25 שנה. החברה מיישמת את מודל העלות על נדל"ן שחל עליו תקן חשבונאות מספר 27. החברה מיישמת את מודל השווי ההוגן על נדל"ן שחל עליו תקן חשבונאות מספר 16.

ליום	שווי הוגן	הערות
31.12.06	12,000,000	קרקע בלבד
31.12.07	34,000,000	קרקע + בניין
01.07.08	34,000,000	קרקע + בניין
31.12.08	36,000,000	קרקע + בניין

הניחו כי ניתן למכור את כל אחת מהקומות בנפרד וכי כל הקומות בבניין המשרדים זהות.

מהו הערך בספרים של הקרקע, כפי שיוצג במאזן חברת "דן" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2006?

- א. 5,000,000.
- ב. 6,000,000.
- ג. 10,000,000.
- ד. 11,000,000.
- ה. 12,000,000.

מהן הכנסות מעליית ערך נדל"ן להשקעה, כי שייכללו בדוח רווח והפסד של חברת "דן" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007?

- א. 0.
- ב. 1,000,000.
- ג. 2,000,000.
- ד. 3,000,000.
- ה. 4,000,000.

הניחו כי ביום רכישת הקרקע ייעדה הנהלת חברת "דן" בע"מ את השימוש בקרקע להקמת בניין משרדים לשימוש עצמי. מהן ההכנסות מעליית ערך נדל"ן להשקעה, כפי שייכללו בדוח רווח והפסד של חברת "דן" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008?

- א. 1,000,000.
- ב. 2,200,000.
- ג. 3,200,000.
- ד. 3,280,000.
- ה. 4,600,000.

17) חברת "ליאב" בע"מ (להלן - "החברה") רכשה ביום 1 בינואר 2008 מבנה בן 3 קומות בחיפה בתמורה ל-390,000 ₪. בכוונת החברה להעביר את משרדיה לשתי קומות העליונות ולהשכיר את הקומה התחתונה במבנה. שווי כל קומה זהה ולכל קומה יש חלק שווה בקרקע. כמו כן, ניתן למכור בנפרד כל אחת מקומות המשרדים. באותו היום עברה הנהלת החברה לשתי הקומות העליונות במבנה. נתונים נוספים:

1. הקומה התחתונה במבנה הושכרה לחיצוניים ביום 1 בינואר 2009 למשך שנתיים.
2. ביום 1 בינואר 2009 קיבל דירקטוריון החברה החלטה על העברת ההנהלה למבנה משרדים בתל-אביב והשכרת מבנה המשרדים בחיפה. עוד באותו יום, החלה החברה באיתור שוכר פוטנציאלי למבנה בחיפה (ללא כוונת שיפור או שיפוץ המבנה).
3. ביום 30 באוקטובר 2009 שכרה החברה מבנה בתל-אביב תמורת 15,000 ₪ לחודש.
4. ביום 31 בדצמבר 2009 פינתה החברה את המבנה בחיפה ומשרדי ההנהלה עברו למבנה בתל-אביב.
5. ביום 30 ביוני 2010 נחתם חוזה שכירות לאכלוס שתי הקומות העליונות בחיפה.
6. החברה מפחיתה את המבנה בספריה בשיטת הקו הישר. בהתאם להערכת שמאי, אורך החיים השימושיים של המבנה בחיפה הינו 20 שנה, ומרכיב הקרקע הינו 25% מעלות הרכישה הראשונית. הניחו כי שווייה ההוגן של הקרקע לא השתנה ממועד הרכישה ועד ליום 31 בדצמבר 2010. השינוי בשווי ההוגן נובע ממרכיב המבנה בלבד.
7. נדל"ן להשקעה מטופל על פי מודל השווי ההוגן בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 40.
8. רכוש קבוע מטופל על פי מודל הערכה מחדש בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 16.

9. החברה מבצעת הערכה מחדש בתום כל שנה. בעת הערכה מחדש, החברה בוחרת בגישה של איפוס הפחת הנצבר. החברה בוחרת להפחית את קרן ההערכה מחדש בעת גריעת הנכס.
10. יש להתעלם ממיסים על ההכנסה.
11. להלן נתונים בדבר שוויים ההוגן של מבני המשרדים לרבות הקרקע בחיפה ותל אביב (ב-ש):

תל-אביב	חיפה	תאריך
-	390,000	1.1.08
-	420,000	30.6.08
-	480,000	31.12.08 / 1.1.09
400,000	480,000	30.10.09
400,000	570,000	31.12.09
450,000	600,000	31.12.10
480,000	500,000	31.12.11

מהי יתרת קרן ההערכה מחדש, כפי שתיכלל במאזן חברת "ליאב" בע"מ, ליום 31 בדצמבר 2010?

- א. 0 ₪.
- ב. 3,671 ₪.
- ג. 120,000 ₪.
- ד. 139,500 ₪.
- ה. 143,171 ₪.

מהי סך ההשפעה נטו על דוח רווח והפסד בגין המבנים (בחיפה ובתל אביב), כפי שתיכלל בדוח רווח והפסד של חברת "ליאב" בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009?

- א. הוצאות בסך 9,750 ₪.
- ב. הוצאות בסך 13,000 ₪.
- ג. הוצאות בסך 13,421 ₪.
- ד. הכנסות בסך 16,579 ₪.
- ה. הכנסות בסך 20,250 ₪.

באיזה סכום יוצג המבנה בחיפה במאזן חברת "ליאב" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2010?

- א. 313,333 ₪.
- ב. 400,000 ₪.
- ג. 470,000 ₪.
- ד. 500,000 ₪.
- ה. 600,000 ₪.

בהנחה ששיעור המס החל על החברה הינו 25%, וכי לצורכי מס הבניין בחיפה מטופל עפ"י מודל העלות ומופחת על פני 20 שנה (למעט מרכיב הקרקע המהווה 25% מהעלות המקורית) בשיטת הקו הישר, מהי יתרת נכס מס נדחה (התחייבות מיסים נדחים) בגין הבניין בחיפה, כפי שתיכלל במאזן חברת "ליאב" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2009?

- א. 59,625 ₪.
- ב. 64,500 ₪.
- ג. (52,313) ₪.
- ד. (59,625) ₪.
- ה. (64,500) ₪.

- 18) חברת "זיו" בע"מ (להלן: "החברה") עוסקת בהקמת מבנים למסחר ולתעשייה. לחברה קרקע ברעננה אשר נרכשה על ידה בתאריך 01/01/2005 בעלות של 50 מיליון ₪, למטרת הקמת מבנה משרדים בן 5 קומות להשכרה. הקמת המבנה החלה ביום 30 ביוני 2005 ונמשכה שנה ושבעה חודשים. עלות ההקמה הסתכמה ב-25 מיליון ₪. החברה שילמה בגין הקרקע שכר טרחה לעורך דינה ואגרות שונות בסך כולל של 1.5 מיליון ₪, אשר שולמו במועד רכישת הקרקע. החברה פירסמה בעיתון מודעות והציעה את המשרדים במבנה להשכרה. הוצאות השיווק הסתכמו לסך של 750 אלפי ₪. בתאריך 1 בפברואר 2007, מועד סיום הקמת המבנה, התקשרה החברה להשכרת 4 הקומות הראשונות בבניין לגורמים שונים. ביום 1 ביוני 2008, לאחר ניסיונות כושלים להשכיר את הקומה העליונה בבניין, העבירה החברה את משרדי הנהלת החברה לקומה זו. שיטת ההפחתה הנהוגה בחברה בקשר עם בניינים הינה שיטת הקו הישר ועל פי הערכות מומחים, אורך חייו השימושיים של המבנה הינו 50 שנה, מיום 1 ביוני 2008. החברה מיישמת את מודל העלות על נדל"ן, שחל עליו תקן בינלאומי מספר 16 בדבר רכוש קבוע. החברה מיישמת את מודל השווי ההוגן על נדל"ן, שחל עליו תקן בינלאומי מספר 40 בדבר נדל"ן להשקעה. להלן נתונים לגבי השווי ההוגן של הנכס (קרקע + מבנה):**

שוי הוגן (ב-₪)	תאריך
85,000,000	31.12.2006
85,000,000	01.02.2007
88,000,000	31.12.2007
90,000,000	01.06.2008
92,000,000	31.12.2008

הניחו כי ניתן למכור את כל אחת מקומות הבניין בנפרד וכי כל הקומות בבניין המשרדים זהות. הניחו כי שווי הקרקע מהווה 60% מסך שווי הקרקע והמבנה בשנים 2007 ו-2008.

מהי יתרת הנדל"ן להשקעה, כפי שתיכלל במאזן חברת "זיו" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2007?

- א. 85,000,000 ₪.
- ב. 92,000,000 ₪.
- ג. 81,500,000 ₪.
- ד. 88,000,000 ₪.
- ה. 75,000,000 ₪.

מהי יתרת הרכוש הקבוע בגין מבנה המשרדים במאזן חברת "זיו" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2008?

- א. 17,820,000 ₪.
- ב. 17,958,000 ₪.
- ג. 17,248,000 ₪.
- ד. 17,600,000 ₪.
- ה. 17,916,000 ₪.

מהן ההכנסות מעליית ערך נדל"ן להשקעה, כפי שייכללו בדוח דווח והפסד של חברת "זיו" בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008?

- א. 3,600,000 ₪.
- ב. 3,200,000 ₪.
- ג. 4,000,000 ₪.
- ד. 400,000 ₪.
- ה. 3,000,000 ₪.

בהנחה שכל הקומות הושכרו לחיצוניים, ובהנחה כי שלטונות המס מתירים את הפחתת המבנה מיום סיום הקמתו על פני 40 שנה (מרכיב הקרקע 60% מעלות המבנה), מה יתרת התחייבות מיסים נדחים ככל שהם מתייחסים למבנה המשרדים, כפי שתוצג במאזן חברת "זיו" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2008? (הניחו כי שיעור המס החל על החברה הינו 25%).

- א. 3,440,433 ₪.
- ב. 2,625,874 ₪.
- ג. 0 ₪.
- ד. 4,257,500 ₪.
- ה. 4,241,563 ₪.

מבוא לחשבונאות פיננסית

פרק 11 - נכסים בלתי מוחשיים IAS38

תוכן העניינים

1. כללי 73

נכסים בלתי מוחשיים IAS38

שאלות

- (1) נכס בלתי מוחשי מוגדר כ"נכס לא כספי, ניתן לזיהוי וחסר מהות פיזית".
 א. מהם התנאים לכך שנכס בלתי מוחשי יוגדר כ"ניתן לזיהוי"?
 ב. מהם התנאים להכרה בנכס בלתי מוחשי?
- (2) תקן חשבונאות בינלאומי מספר 38 מבצע הבחנה בגין שתי סוגים של נכסים בלתי מוחשיים: כזה שפותח על ידי הישות (פותר פנימית) וכזה שנרכש מחיצוניים. מדוע התקן מבצע הבחנה בין נכס בלתי מוחשי שיוצר פנימית וכזה שנרכש מחיצוניים?
- (3) כאשר ישות מפתחת נכס בלתי מוחשי, יש לבצע הבחנה בין שתי שלבים:
 א. מהם השלבים השונים במסגרת פיתוח נכס בלתי מוחשי?
 ב. מהם מאפייני כל שלב במסגרת פיתוח נכס בלתי מוחשי?
 ג. מדוע מבצעים הבחנה בין השלבים השונים?
 ד. מהו השפעת כל שלב על דוח רווח והפסד והמאזן?
 ה. מתי נעבור משלב אחד לשלב השני?
- (4) התקן מאפשר לישות לבחור אחת מבין שתי שיטות לטיפול בנכס בלתי מוחשי.
 א. מהן השיטות?
 ב. האם קיים הבדל בגין השיטות כפי שמתיר 38 לעומת השיטות כפי שמתיר 16.
- (5) האם עומד הצורך לבצע הפחתה שיטתית של נכס בלתי מוחשי?
- (6) האם קיים ערך שייר (גרט) לנכס בלתי מוחשי?
- (7) להלן 3 היגדים בנושא נכסים בלתי מוחשיים:
 I. העלות של נכס בלתי מוחשי אשר נוצר פנימית הוא סכום היציאות המתהוות מתחילת השנה שבה הנכס הבלתי מוחשי מקיים לראשונה את הקריטריונים להכרה.
 II. נכס בלתי מוחשי הנובע ממחקר (או משלב המחקר של פרויקט פנימי) לא יוכר. יציאה בגין מחקר (או משלב המחקר של פרויקט פנימי) תוכר כהוצאה בעת התהוותה, אלא אם כן בשלב המחקר של פרויקט פנימי, ישות יכולה להוכיח שקיים נכס בלתי מוחשי אשר יפיק הטבות כלכליות עתידיות צפויות.
 III. מותגים, זכויות הוצאה לאור, רשימת לקוחות ופריטים דומים במהותם, אשר נוצרו פנימית, לא יוכרו כנכסים בלתי מוחשיים.

איזה/אילו מההיגדים לעיל נכון/ים בהתאם להנחיות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 38 בדבר נכסים בלתי מוחשיים?

- א. רק היגד I.
- ב. רק היגד II.
- ג. רק היגד III.
- ד. היגדים I ו-II.
- ה. היגדים I ו-III.

(8) להלן שלושה משפטים בנושא נכסים בלתי מוחשיים :

I. עלויות אשר לא ניתן לייחסן לשלב המחקר או לשלב הפיתוח, תיזקפנה לדוח רווח והפסד.

II. ביישום מודל הערכה מחדש, נכס בלתי מוחשי יוצג בסכום משוערך שהוא השווי ההוגן, כאשר השווי ההוגן ייקבע בהתייחס רק לשוק פעיל.

III. נכס בלתי מוחשי בעל אורך חיים שימושיים בלתי מוגדר, לא יופחת באופן שיטתי.

איזה/אילו מהמשפטים לעיל נכון/ים בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 38 בדבר נכסים בלתי מוחשיים?

- א. רק משפטים I ו-II.
- ב. רק משפטים I ו-III.
- ג. רק משפט I.
- ד. כל המשפטים.
- ה. רק משפט III.

(9) להלן שלושה משפטים בנושא נכסים בלתי מוחשיים :

I. לאחר ההכרה הראשונית ניתן להציג נכס בלתי מוחשי בסכום משוערך, שהוא שווי ההוגן בהתייחס לשוק פעיל בלבד.

II. יציאה עוקבת בגין מותגים וזכויות הוצאה לאור (שנרכשו מחיצוניים או אשר נוצרו פנימית) יוכרו כנכסים בלתי מוחשיים בעת התהוותה.

III. יציאה בגין פריט גלתי מוחשי שהוכרה לראשונה כהוצאה, לא תוכר בחלק מהעלות של נכס בלתי מוחשי במועד מאוחר יותר.

איזה/אילו מהמשפטים לעיל נכון/ים בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 38 בדבר נכסים בלתי מוחשיים?

- א. כל המשפטים נכונים.
- ב. רק המשפטים I ו-III.
- ג. רק משפטים I ו-II.
- ד. רק משפט III.
- ה. רק משפט I.

10 תקן בינלאומי מספר 38 הדן בנכסים בלתי מוחשיים, קובע את הקריטריונים להכרה בנכס בלתי מוחשי וכיצד יש למדוד את ערכו בספרים.

להלן ארבעה היגדים באשר להכרה ומדידה של נכס בלתי מוחשי:

- I. ניתן להכיר במוניטין שנוצר פנימית בישות רק אם הוא ניתן למדידה באופן מהימן.
- II. מותג אשר נוצר פנימית ביישות, בשונה ממוניטין, יכול להיות מוכר כנכס בלתי מוחשי, משום שניתן לזהות אותו ביחס לפיתוח שאליו הוא שייך.
- III. העלות של נכס בלתי מוחשי, אשר נוצר פנימית, הוא סכום העלויות הישירות והכשרת עובדים לתפעול הנכס, שהתהוו מהמועד שבו הנכס הבלתי מוחשי מקיים את הקריטריונים להכרה כנכס ועד לשימוש בו.
- IV. אם ישות אינה יכולה להבדיל בין שלב המחקר לשלב הפיתוח של פרויקט פנימי ליצירת נכס בלתי מוחשי, היישות מטפלת ביציאה בגין פרויקט זה כאילו התהוותה בשלב המחקר בלבד.

איזה/אילו מהמשפטים נכון/ים בהתאם להנחיות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 38 בדבר נכסים בלתי מוחשיים?

- א. רק משפט I.
- ב. רק משפט II.
- ג. רק משפט III.
- ד. רק משפט IV.
- ה. רק משפטים II ו-III.

11 חברה "לוסט-טורר-דבאי" זכתה במרכז בלעדי להפעלת קו רכבת מחיפה לתל אביב. החברה תשלם 100 שקלים מידי שנה, לתקופה של 10 שנים. עם תום התקופה, החברה יכולה לחדש את הזיכיון הבלעדי ללא תמורה. לדעת החברה, צפוי לה הטבות כלכליות כתוצאה מהפעלת קו הרכבת לתקופה בלתי מוגבלת.

נדרש:

לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 38:

- א. האם הזכות הבלעדית להפעלת קו הרכבת היא בגדר נכס בלתי מוחשי?
- ב. הנחה: קו הרכבת הוא בגדר נכס בלתי מוחשי. האם יש להפחית נכס בלתי מוחשי זה?
- ג. הנחה: קו הרכבת הוא בגדר נכס בלתי מוחשי. עם זאת, בתום התקופה אין וודאות לכך שניתן יהיה לחדש את הזיכיון. במידה וניתן יהיה לחדשו, הדבר יהיה כרוך בעלות משמעותית. האם יש להפחית נכס בלתי מוחשי זה?

12) חברת ההיי טק "אקזיט לכולם" מבצעת פעילות מחקר ופיתוח. לחברה שני מוצרים :

מוצר א' – למוצר אב טיפוס מוגמר. החברה צופה כי ביכולתה לסיים באופן מוחלט את ייצורו : הן מבחינה טכנולוגית והן מבחינה כספית. החברה ערכה מספר סקרים אשר הצביעו על דרישה בשוק למוצר זה. מוצר ב' – החברה עדיין מנסה להשלים את פיתוח המוצר, אך צופה כי כאשר זה יושלם, החברה תוכל למוכרו ביוקר.

נדרש :

לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 38 :

- א. לגבי כל מוצר בנפרד – האם המוצר בשלב המחקר או הפיתוח?
- ב. בהתבסס על תשובתך לסעיף א', כיצד יסווגו עלויות עוקבות בגין מוצר א' ומוצר ב'?

13) חברת "משעמם-לי בחשבונאות" רכשה זיכיון להפעלת קו גלילות תמורת 500 שקלים. החברה צופה כי תעשה שימוש בזיכיון במשך 4 שנים, ולאחר מכן ניתן יהיה למכור את הזיכיון ב- 100 שקלים. הנח כי הזיכיון להפעלת קו גלילות עומד בהגדרת נכס בלתי מוחשי.

נדרש :

לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 38 :

- א. האם יש להפחית נכס בלתי מוחשי, ואם כן על פני כמה שנים?
- ב. הנח כי נדרש להפחית נכס בלתי מוחשי, מהו סכום ההפחתה השנתית?

מבוא לחשבונאות פיננסית

פרק 12 - הלוואות

תוכן העניינים

1. כללי 77

הלוואות

שאלות

- (1) אייל, סטודנט מוכשר, מתמודד מזה סמסטר שני עם ציונים בינוניים במיוחד. "העבודה הורגת אותי. אני מגיע הביתה ואין לי כוח ללמוד", הוא מרבה להתלונן. לאחרונה, החליט אייל להתפטר מהעבודה ולקחת הלוואה על מנת לממן את מחייתו. בדרך זה, לדבריו, ישפר את ציוניו ויצליח יותר עם בנות (ההיגיון של אייל לא ברור במיוחד). ביום 01.01.2010 ניגש אייל בביטחון לסניף הבנק הקרוב לביתו ונטל הלוואה בסכום של 10,000 שקלים.

נדרש:

- א. מהי המהות הכלכלית של קבלת הלוואה?
- ב. כיצד תשפיע נטילת ההלוואה על חייו של אייל עד לפדיון המלא של ההלוואה? רשום פקודות יומן ליום קבלת ההלוואה, תשלום ריבית ופדיון ההלוואה.

(2) נדרש א':

- אייל החליט לאחרונה לנטול הלוואה מהבנק. הוא מסתכל בברושור בבנק, וגילה כי ביכולתו לבחור סוגי הלוואות שונות:
1. הלוואה הנפרעת בתשלום אחד ועד למועד התשלום יש לשלם ריבית קבועה בגין ההלוואה.
 2. הלוואה הנפרעת לשיעורין בתשלומים לא קבועים.
 3. הלוואה נפרעת לשיעורין בתשלומים קבועים של קרן וריבית (שפיצר).

נדרש:

לגבי כל תצורת הלוואה ציין את אופן החזר ההלוואה.

נדרש ב':

- ב-01.01.2010 ניגש אייל לבנק ושוחח עם פקיד הבנק, אשר הציע לו מספר אפשרויות באשר לנטילת הלוואה:
- אפשרות א':
- נטילת הלוואה בסכום של 10,000 שקלים. קרן ההלוואה תוחזר בעוד כ-4 שנים. עד למועד הפדיון ההלוואה נושאת ריבית קבועה בסכום של 4%, אשר משולמת ב-31.12 של כל שנה.
- אפשרות ב':
- נטילת הלוואה בסכום של 10,000 שקלים. קרן ההלוואה תוחזר ב-4 תשלומים שווים, מידי 31.12 של כל שנה. הריבית בגין ההלוואה הינה בשיעור של 4%, והיא משולמת בגין יתרת הקרן הבלתי מסולקת.

אפשרות ג' :

נטילת הלוואה בסכום של 10,000 שקלים. ההלוואה תוחזר ב-4 תשלומים שווים של קרן וריבית (שפיצר). ההלוואה נושאת ריבית בסכום של 4%.

נדרש :

- א. הבחן אין אפשרויות א', ב' וג' לעניין סוג ההלוואה.
- ב. בנה לוח סילוקין להלוואות השונות.
- ג. רשום פקודות יומן לאורך חיי ההלוואות לפי האפשרויות השונות.
- ד. קבע לכל תאריך מאזן מהי יתרת ההתחייבות בגין ההלוואה כפי שתוצג במאזן החברה.

נדרש ג' :

ציין כיצד תבחין בין סוגי ההלוואות השונות.

(3) אייל בן יעקוב, משורר מתחיל, החליט לכתוב ספר שירים. מכיוון שאילו כסף, הוא ניגש לסניף הבנק הקרוב לביתו וביקש לקבל הלוואה בסכום של 1,000 שקלים. לאחר משא ומתן ארוך ומתיש, אייל ופקיד הבנק סיכמו את התנאים הבאים :

- אייל יקבל סכום של 1,000 שקלים ביום 01.01.1996.
- ההלוואה תיפרע ב-4 תשלומים שווים של קרן, החל מיום 31.12.1996.
- כמו כן, אייל ישלם את הריבית בגין ההלוואה בכל 31.12 ביחד עם פירעון תשלום קרן.
- ההלוואה נושאת ריבית בסך 5%.

ביום 01.01.1997 נקלה אייל לקשיים כספיים, לאחר שגילה כי שגה בהערכותיו לגבי העלות הכרוכה בהוצאת ספר שירים. אייל שב לסניף הבנק, ונטל הלוואה נוספת, בסכום של 2,000 שקלים, בתנאים הבאים :

- אייל יקבל סכום של 2,000 שקלים ביום 01.01.1997.
- אייל יחזיר את קרן ההלוואה ב-2 תשלומי בימים 31.12.1998 ו-31.12.2000.
- בכל 31.12 אייל ישלם את מרכיב הריבית בהלוואה.
- ההלוואה נושאת ריבית בסך 4%.

נדרש :

לגבי כל הלוואה רשום :

- א. סיווג ההלוואה.
- ב. בניית לוח סילוקין להלוואה.
- ג. פקודות יומן בגין ההלוואה לאורך חייה.
- ד. השפעת ההלוואה על דוחותיו הכספיים של אייל (מאזן, דו"ח רווח והפסד).

4) חברת "הדינו-זאור" עוסקת בפעילות מחקרית אודות בעלי חיים קדמוניים שהיו מלכי הארץ לפני שהמין האנושי נברא. לאחרונה, מצאה החברה עצמה במחסור תזרימי, ועל כן החליטה לפנות לקבלת הלוואה בשוק האפור.

החברה נטלה שתי הלוואות:

הלוואה א':

ביום 01.01.2005 קיבלה החברה הלוואה בסכום של 25,000 שקלים.

החברה התחייבה להחזיר את קרן ההלוואה ביום 31.12.2007.

ההלוואה נושאת ריבית בשיעור של 10%, והיא תוחזר בתאריך ה-31.12.

של כל שנה עד למועד פדיון הקרן.

הלוואה ב':

ביום 01.01.2005 קיבלה החברה הלוואה בסכום של 25,000 שקלים.

החברה תחזיר הלוואה זו ב-3 תשלומים שווים של קרן וריבית (שפיצר).

ההלוואה נושאת ריבית בשיעור של 10%. תשלומי ההלוואה ישולמו ביום 31.12.

של כל שנה.

נדרש:

לגבי כל הלוואה רשום:

א. סיווג ההלוואה.

ב. בניית לוח סילוקין להלוואה.

ג. פקודות יומן בגין ההלוואה לאורך חייה.

ד. השפעת ההלוואה על דוחותיו הכספיים של אייל (מאזן, דו"ח רווח והפסד).

5) לאחרונה נטל דני, יזם צעיר ומוכשר, הלוואה לצורך הקמת רשת חנויות אופטיקה.

בכוונתו של להציע שירותי אופטיקה בחנויות, במקביל עיסוי רגליים. לדבריו,

בדרך זו: "אתה גם משפר את הראייה, וגם משפר את איכות החיים".

חיש מהר ניגש דני לסניף הבנק הקרוב לביתו, וביקש ללוות סכום של 100,000

שקלים לטובת הקמת העסק. דני נדהם לשמוע מפקידת הקבלה ש"ניתן לקבל עוד

היום 100,000 שקלים, אך סכום זה יהיה צמוד למדד המחירים לצרכן".

דני החליט לנסות את מזלו בסניף בנק אחר, שם הסכימו להלוות לו את אותו

סכום, אך "סכום ההלוואה יהיה צמוד לשער החליפין של הדולר".

נדרש:

א. מהי "הצמדה" בהקשר של קבלת הלוואה ולשם מה היא משמשת?

ב. כיצד "מצמידים"?

דני החליט לבחור בהלוואה מספר 1: הלוואה הצמודה למדד המחירים לצרכן.

נדרש:

א. מהי הסוגייה העולה בהקשר להצמדה למדד המחירים לצרכן (מדד בגין,

מדד ידוע).

ב. הסבר כיצד "מצמידים" למדד לפי שיטת מדד בגין לעומת שיטת מדד ידוע.

6) יואל משולם התמנה לאחרונה למשרה בכירה בפירמת נוחי-לנד. הפירמה לקחה בעבר המון הלוואות כדי לממן סדרת רכישות של חברות בשוק ההון הישראלי.

יואל מתלבט כיצד על החברה להציג את הוצאות המימון אשר יופיעו בדוחותיה הכספיים בגין ההלוואות אשר היא קיבלה בעבר. חלק מן ההלוואות שלקחה נוחי-לנד הן הלוואות צמודות מדד: שער הדולר או מדד המחירים לצרכן. חלק אחר מן ההלוואות כלל אינן צמודות למדד.

נדרש:

- א. מהו ההבדל באשר להוצאות מימון בגין הלוואה אשר צמודה למדד מסוים והלוואה שאינה צמוד כלל לאף מדד?
- ב. כאשר לפניך הלוואה צמודת מדד, כיצד יחושבו הוצאות המימון?

7) חברת "יובב השובב" קיבלה הלוואה מבנק לאומי כדלקמן: ההלוואה התקבלה ביום 01.01.2011. סכום ההלוואה 100,000 שקלים והיא נושאת ריבית שנתית של 5%. קרן ההלוואה תוחזר בתשלום אחד ביום 31.12.2014. עד למועד פירעון קרן ההלוואה, החברה תשלם את מרכיב הריבית מידי 31.12. ההלוואה צמודה לשער הדולר. להלן נתונים לגבי שער הדולר בתקופות שונות:

שער הדולר	תאריך
4	01.01.2011
4.5	31.12.2011
5	31.12.2012

נדרש:

- א. חשב את הוצאות המימון אשר תציג חברת יובב השובב בדוחותיה הכספיים בשנים 2011-2012.
- ב. באיזה סכום תוצג ההתחייבות בגין ההלוואות בתאריכים 31.12.2011 ו-31.12.2012?

הבחן בין שיטת העבודה לפי הדרך "הרגילה" לחישוב הוצאות מימון והדרך המקוצרת.

8) לאחר שסיים את שהותו באי, החליט ג'ק שפרד להקים עסק לחילוץ אנשים אבודים מאיים. ג'ק פנה לסניף הבנק הקרוב לביתו, שם סוכמו תנאי ההלוואה: ההלוואה התקבלה ביום 01.01.2011. סכום ההלוואה 100,000 שקלים. קרן ההלוואה תוחזר ב-4 תשלומי קרן שווים, ביום 31.12 של כל שנה, החל מה-31.12.2011. ההלוואה נושאת ריבית בסך 5% המשולמת ביחד עם תשלומי הקרן. הלוואה צמודה לשער הדולר.

להלן נתונים לגבי שער הדולר בתקופות שונות :

שער הדולר	תאריך
4	01.01.2011
4.5	31.12.2011
5	31.12.2012

נדרש :

- א. חשב את הוצאות המימון אשר תציג חברת יובב השובב בדוחותיה הכספיים בשנים 2011-2012.
- ב. באיזה סכום תוצג ההתחייבות בגין ההלוואות בתאריכים 31.12.2011 ו-31.12.2012?

הבחן בין שיטת העבודה לפי הדרך "הרגילה" לחישוב הוצאות מימון והדרך המקוצרת.

- 9) ביום 01 ביולי 2006 התקבלה הלוואה לא צמודה בסך 200,000 שקלים, להחזר במשך 4 שנים ביום 01 ביולי כל שנה, החל מיום 01 יולי 2007. הריבית בשיעור של 12% משלמת ביחד עם החזר ההלוואה, מידי שנה. מהי יתרת ההתחייבות השוטפת בגין ההלוואה (חלויות שוטפות וריבית לשלם) כפי שתוצג במאזן ליום 31 בדצמבר 2006?

- א. 50,000.
- ב. 59,000.
- ג. 62,000.
- ד. 68,000.
- ה. 100,000.

- 10) חברת "הילדים" בע"מ (להלן - "החברה") עוסקת בייצור ושיווק של משחקי יצירה לילדים. החברה הוקמה ביום 1 במאי 2008. לצורך מימון הפעילות של החברה, החליטה החברה ביום הקמתה לקחת הלוואה מבנק ההלוואות. להלן נתונים על ההלוואה שנלקחה :

- ההלוואה הינה בסכום של 2,500,000 ₪.
- ההלוואה צמודה למדד המחירים לצרכן (מדד ידוע).
- ההלוואה נושאת ריבית שנתית בשיעור של 5% צמודה אף היא למדד הידוע.
- הריבית תשולם בתום כל שנה, החל מיום 30 באפריל 2009.
- יש להניח ריבית לתקופות קצרות משנה הינה ריבית פשוטה.
- ההלוואה תיפרע בתשלום אחד ביום 30 באפריל 2010.

להלן נתונים לגבי מדדים רלוונטיים :

ממד	תאריך
97	03/2008
98	04/2008
101	05/2008
102	11/2008
104	12/2008
102	03/2009
110	04/2009
108	05/2009
105	11/2009
107	12/2009

כיצד תוצג ההלוואה במאזן החברה ביום 31 בדצמבר 2008 (ב-ש)?

- א. 2,500,000
- ב. 2,551,020
- ג. 2,577,320
- ד. 2,628,866
- ה. 2,680,412

מהן הוצאות המימון, כפי שיופיעו בדוח רווח והפסד של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009 (ב-ש)?

- א. 131,443
- ב. 211,340
- ג. 304,639
- ד. 400,217
- ה. 404,309

11 חברת "עומר" בע"מ קיבלה הלוואה מהבנק ביום 1 בינואר 2009. ההלוואה תיפרע בארבעה תשלומים שנתיים שווים של קרן וריבית, בסך של 45,000 ₪ כל אחד, אשר ישולמו בסוף כל שנה (על פי לוח שפיצר). ההלוואה אינה צמודה ונושאת ריבית שנתית בשיעור של 10% המשולמת בעת תשלום הקרן. מהי יתרת ההלוואה כפי שתופיע במאזן ליום 31 בדצמבר 2009 (ב-ש)?

- א. 94,644
- ב. 111,908
- ג. 122,644
- ד. 128,380
- ה. 142,644

מהו סכום התשלום בגין החזר קרן ההלוואה בתאריך 31 בדצמבר 2010 (ב-ש)?

- א. 33,736.
- ב. 33,809.
- ג. 37,190.
- ד. 40,909.
- ה. 45,000.

לכמה מסתכמות הוצאות המימון בגין ההלוואה שיירשמו בדו"ח רווח והפסד של החברה לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011 (ב-ש)?

- א. 7,810.
- ב. 9,169.
- ג. 11,191.
- ד. 11,810.
- ה. 12,269.

12 חברת "יוספה" בע"מ הוקמה ביום 1 בינואר 2007. באותו יום גייסה החברה הלוואה מהבנק בסכום של 1,000,000 ₪ לצורך מימון פעילותה. להלן תנאי ההלוואה:

- ההלוואה צמודה למדד המחירים לצרכן.
- ההלוואה נושאת ריבית שנתית פשוטה בשיעור של 6%, צמודה אף היא למדד. הריבית תשולם בכל חצי שנה, ביום 30 ביוני וביום 1 בינואר, החל מיום 30 ביוני 2007.
- ההלוואה תיפרע בחמישה תשלומים חצי שנתיים שווים, בכל 30 ביוני ובכל 1 בינואר, החל מיום 30 ביוני 2007.

להלן מדדים רלוונטיים:

מדד	תאריך
100	1.1.07
110	30.6.07
121	31.12.07
121	1.1.08
125	30.6.08
130	31.12.08
130	1.1.09
150	30.6.09

מהו סכום הוצאות המימון בגין ההלוואה, כפי שיופיעו בדוח רווח והפסד של חברת "יוספה" בע"מ לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007 (ב-נ)?

- א. 62,040.
- ב. 117,040.
- ג. 133,000.
- ד. 188,000.
- ה. 250,040.

מהי יתרת החלויות השוטפות הקשורות בהלוואה, כפי שיופיעו במאזני חברת "יוספה" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2008 (ב-נ)?

- א. 200,000.
- ב. 260,000.
- ג. 400,000.
- ד. 520,000.
- ה. 560,000.

13 חברת המגשימים בע"מ (להלן – "החברה") הוקמה ביום 01 בינואר 2009. ביום הקמתה חברה החליטה החברה לבקש מימון מבנק "המממנים" (להלן: "הבנק"). לאחר בדיקת מסמכי החברה, החליט הבנק לאשר את ההלוואה בתנאים הבאים:

סכום ההלוואה שאושרה	580,000 ₪
הצמדות	ההלוואה צמודה לשער החליפין של האירו
ריבית	ההלוואה נושאת ריבית שנתית פשוטה צמודה לשער החליפין של האירו. הריבית משולמת כל חצי שנה בתאריך 30/06 ו-01/01 החל מיום 30/06/09
מועד פירעון קרן ההלוואה	ההלוואה תיפרע בשני תשלומי קרן שווים בתאריכים 30/06/11 ו-30/06/13

להלן נתונים נבחרים של שערי החליפין של האירו (שע"ח):

תאריך	שע"ח	תאריך	שע"ח
01/01/09	5.1	30/06/11	4.5
30/06/09	5.3	31/12/11	4.3
31/12/09	5.5	01/01/12	4.4
31/12/10	4.93	30/06/12	4.5
01/01/11	4.98	31/12/12	4.55

בהינתן כי הוצאות המימון לשנת 2009 הסתכמו לסך של 94,600 ₪, מהו שיעור הריבית השנתית על ההלוואה?

- א. 62,040.
- ב. 117,040.
- ג. 133,000.
- ד. 188,000.
- ה. 250,040.

בהינתן כי שיעור הריבית השנתית על ההלוואה הינו 9%, מהן יתרות ההלוואה והריבית לשלם ליום 31 בדצמבר 2011 (ב-ה)?

ריבית לשלם	הלוואות לזמן ארוך	
11,003	244,510	א.
5,691	252,510	ב.
8,891	290,000	ג.
6,141	244,510	ד.
11,003	252,941	ה.

בהינתן כי שיעור הריבית על ההלוואה הינו 6%, לכמה מסתכמות הוצאות המימון לשנת 2010 (ב-ה)?

- א. 14,216.
- ב. 15,609.
- ג. 29,825.
- ד. 30,995.
- ה. 31,215.

14) חברת "עומר" בע"מ הוקמה ביום 01 בינואר 2007. ביום הקמתה נטלה חברת "עומר" בע"מ הלוואה בסך 600,000 ₪.

להלן תנאי ההלוואה:

ההלוואה תוחזר ב-10 תשלומי קרן רבעוניים שווים, החל מיום 31 במרץ 2007. ההלוואה נושאת ריבית שנתית פשוטה, המשולמת על יתרת הקרן הבלתי מסולקת, ביחד עם תשלומי הקרן (לוח סילוקין רגיל). קרן ההלוואה והריבית צמודים למדד המחירים לצרכן.

להלן נתונים בדבר מדד המחירים לצרכן:

ממד	תאריך
100	01/01/07
102	31/03/07
105	30/06/07
103	30/09/07
104	31/12/07

מהי הריבית השנתית הנקובה על ההלוואה, אם ידוע כי ביום 30 בספטמבר 2007 שילמה חברת "עומר" בע"מ סכום של 71,688 ₪ בגין קרן וריבית (באחוזים)?

- א. 8%
- ב. 8.5%
- ג. 9%
- ד. 9.5%
- ה. 10%

בהנחה כי הריבית השנתית הנקובה על ההלוואה הינה 10%, מה יהיה סך התשלומים במזומן של חברת "עומר" בע"מ, בגין קרן וריבית במהלך שנת 2007 (ב-₪)?

- א. 301,155
- ב. 320,788
- ג. 340,990
- ד. 361,200
- ה. 362,956

15) חברת "הנסיכים" בע"מ (להלן – החברה) הוקמה ביום 01 בינואר 2009. ביום הקמתה נטלה החברה הלוואה מהבנק בכדי לממן את פעילותה. בהתאם לדרישת הבנק, שיעבדה החברה את מבנה הייצור המשמש אותה בפעילות השוטפת.

להלן נתונים נבחרים:

שווי הנכס המשועבד 900,000 ₪
90% משווי הנכס המשועבד הלוואה מאושרת

על מנת לפזר את הסיכון, החליטה החברה על תמהיל ההלוואות הבא:

הלוואה מספר	% תמהיל	מסלול	הצמדה	ריבית שנתית
I	50%	פריים	ללא	פריים מינוס 0.7%
II	50%	ריבית קבועה	מדד המחירים לצרכן	3.4%

תקופת הלוואה	שתי ההלוואות ניטלו לתקופה של 5 שנים
אופן הפירעון	הלוואה מספר 1 – קבוע תשלומים שווים של קרן וריבית (לוח סילוקין שפיצר) החל מיום 31 בדצמבר 2009
	הלוואה מספר 2 – תשלומי קרן שווים (לוח סילוקין רגיל) החל מיום 31 בדצמבר 2009

להלן נתונים נבחרים של הפריים ומדד המחירים לצרכן:

תאריך	מדד המחירים לצרכן	פריים
01/01/09	100	3%
31/12/09	115	3%
31/12/10	120	3%
31/12/11	125	3%
31/12/12	127	3%
31/12/13	130	3%

מהן סך הוצאות המימון שתרשום החברה בדוח רווח והפסד לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2010 בגין הלוואה מספר 1 (ב-ש)?

- א. 7,536.
- ב. 9,315.
- ג. 23,085.
- ד. 28,085.
- ה. 28,369.

מהן סך הוצאות המימון שתרשום החברה בדוח רווח והפסד לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011 בגין הלוואה מספר 2 (ב-ש)?

- א. 10,328.
- ב. 12,150.
- ג. 22,478.
- ד. 30,328.
- ה. 36,293.

מהי יתרת ההתחייבות בגין שתי ההלוואות, כפי שתופיע במאזן ליום 31 בדצמבר 2010 (ב-ש)?

- א. 86,674.
- ב. 187,595.
- ג. 197,175.
- ד. 233,849.
- ה. 339,175.

מבוא לחשבונאות פיננסית

פרק 13 - אגח נפרע לשיעורין פרמיה וניכיון

תוכן העניינים

1. כללי 88

אגח נפרע לשיעורין פרמיה וניכיון

שאלות

- (1) דניאל ליפשיץ משמש מספר שנים כמנכ"ל חברת "ברסה". לאחרונה, שכנע דניאל את דירקטוריון החברה כי "מי שלא מתרחב – מת". בהתאם להמלצה, החליטה החברה להתרחב ולפעול בזירות נוספות בהם לא פעלה בעבר. על מנת לממן את הרכישה החליטה החברה להנפיק אג"ח. ביום 01.01.2010 החליטה החברה להנפיק אג"ח. החברה משוכנעת כי היא חברה יציבה וטובה, ועל כן היא מציעה ריבית בסך 5% בגין האג"ח שהיא מנפיקה. החברה הנפיקה אג"ח בערך נקוב של 1,000 שקלים, אשר ייפרע ב-4 תשלומי קרן שווים, אשר ישולמו החל מיום 31.12.2010. סוחרי הבורסה בתל אביב, החוששים מכך שהחברה בוחרת להתרחב לזירות שאינה מכירה, מעוניינים בריבית גבוהה יותר בגין האג"ח, שכן לדעתם ריבית של 7% משקפת נכון יותר את הסיכון שבמתן הלוואה לחברה. הנח כי ריבית סוחרי הבורסה היא ריבית השוק.
- נדרש:
- מדוע נדרשת חברת "ברסה" לשלם ריבית כאשר היא מנפיקה איגרות חוב?
 - מבלי לבצע חישובים, האם החברה תקבל 1,000 שקלים, יותר מ-1000 שקלים או פחות מ-1000 שקלים בגין ההנפקה?
 - חשב את תמורת ההנפקה והסבר את ההיגיון הכלכלי בתמורה שהתקבלה.
 - הנח כעת כי ריבית השוק שנקבעה על ידי הסוחרים הינה בשיעור של 3%. בצע מחדש את החישוב בסעיף ד' וענה על השאלה.
- (2) מנה שלושה סוגים שונים של איגרת חוב המוכרות לך. מהו ההבדל בין סוגים שונים של איגרות חוב?
- (3) לאחר שסווגנו אג"ח (לפי עץ ההחלטות) כאג"ח אשר נפרע לשיעורין בתשלומים שאינם קבועים, אנו נדרשים לבצע חישובים שונים בנוגע לאג"ח: חישוב תמורת הנפקת האג"ח, חישוב הוצאות מימון בגין האג"ח וחישוב האופן שבו האג"ח מוצג בספרי החברה.
- נדרש א':
- מהי הפונקציה במחשבון הפיננסי אשר תסייע לנו לבצע חישובים בנוגע לאג"ח מסוג זה?
 - קבע לגבי כל אחת מהסימונים הבאים מה הוא מייצג בעת שימוש במחשבון הפיננסי: $i\%$, Csh , NPV .

להלן אג"ח א' ואג"ח ב' :

אג"ח א' : הונפק על ידי חברת "שלומפיי" ביום 30.06.2009. הערך הנקוב של האג"ח הינו 1,000 שקלים, והוא יוחזר ב-4 תשלומי קרן שווים, החל מיום 30.06.2010. הריבית הנקובה על גבי האג"ח הינה 5%, והיא מחושבת על יתרת הקרן שטרם סולקה. ריבית השוק לאג"ח בתנאים דומים לאג"ח א' הינה 7%.

אג"ח ב' : הונפק על ידי חברת "עוזר מציון" ביום 01.01.2010. קרן האג"ח הינה בסכום של 1,500 שקלים, והיא תיפרע ב-3 תשלומי קרן שווים, החל מיום 31.12.2010. ריבית השוק ליום ההנפקה הינה 2%, בעוד שהריבית המשולמת על ידי החברה הינה בשיעור של 3%.

נדרש ב' :

- ג. בנה את תזרים המזומנים הצפוי מן אג"ח א' ואג"ח ב'.
- ד. חשב את תמורת הנפקת אג"ח א' ואג"ח ב'.
- ה. רשום פקודת יומן מתאימה בגין הנפקת אג"ח א' ואג"ח ב'.

(4) נדרש א' :

- א. הסבר בקצרה מהו "ניכיון/פרמיה" ומתי הוא נוצר?
- ב. האם תמיד נוצר ניכיון או פרמיה?

נדרש ב' :

אייל בן דויד, סטודנט חכמולוג במכללה למנהל, חשב על רעיון מבריק : אתר אינטרנט אליו אנשים מרחבי העולם יוכלו להירשם : הם יעלו תמונות, יספרו לחברים שלהם איך עובר עליהם היום ואף ישוחחו בצ'אט אחד עם השני. למעשה, הם ינצלו את הפלטפורמה הזאת כדי לנסות להשיג דייטים (למרות שאף אחד לא מודה שזה בעצם כל הקטע).
 ביום 01.01.2011 החליט אייל החליט לצאת להנפקת אג"ח בבורסה בתל אביב : קרן האג"ח שאייל מציע הינה בסכום של 10,000 שקלים, והוא מוכן לשלם ריבית קבועה של 5%, המחושבת על יתרת הקרן שטרם סולקה. מכיוון שהרעיון של אייל מקורי ביותר, ריבית השוק אשר הייתה מבוקשת בגין ההלוואה לאייל הסתכמה ל-2% בלבד. קרן האג"ח תיפרע ב-4 תשלומי קרן שווים, החל מיום 31.12.2011.
 מכיוון שלאייל אין מיומנות פיננסית, הוא נדרש לשלם לרואה חשבון ולעורך דין שיעצו לו בנוגע לעסקת ההנפקה סכום של 100 שקלים.

נדרש :

- א. מהן הוצאות הנפקת אג"ח?
- ב. מהי השפעת הוצאות הנפקה על ספרי המנפיק ביום ההנפקה?
- ג. רשום פקודות יומן ליום ההנפקה כפי שבוצעה על ידי אייל.
- ד. מהי הריבית אשר תשמש אותנו לחישובים בהמשך התרגיל?

(5) נדרש א':

ביום 01.01.2006 הכריזה חברת "הבררן" על הנפקת אג"ח בערך נקוב בסך של 12,000 שקלים. הריבית הנקובה על גבי האג"ח הינה 5%. קרן האג"ח תיפרע ב-4 תשלומי קרן שווים, החל מיום 31.12.2006.

הנחה א' = ריבית השוק הינה 3%.

הנחה ב' = ריבית השוק הינה 7%.

לחברה התהוו הוצאות הנפקה בסכום של 90 שקלים.

נדרש:

- א. רשום פקודת יומן ליום ההנפקה.
- ב. חשב ריבית אפקטיבית חדשה בגין האג"ח ליום ההנפקה.

נדרש ב':

ביום 31.03.2002 חברת "הנדיב הידוע" בחרה להנפיק אג"ח סדרה א' בבורסה בתל אביב. לא התהוו לחברה הוצאות הנפקה. החברה הנפיקה אג"ח בערך נקוב של 50,000 שקלים, נושא ריבית נקובה של 5%. קרן האג"ח תיפרע ב-4 תשלומי קרן שווים על פני 4 שנים, החל מיום 31.12.2003. ההנפקה בוצעה בניכיון של 3,000 שקלים.

נדרש:

- א. ללא ביצוע חישובי עזר, האם ריבית השוק ליום ההנפקה נמוכה, גבוהה או שווה ל-5%?
- ב. מה הייתה ריבית השוק בגין אג"ח סדרה א' ביום הנפקת האג"ח?

(6)

דני ודנית הינם סטודנטים מצטיינים במכללה למנהל. השניים, על אף שהם לומדים הסמסטר את הקורס יסודות החשבונאות א', החליטו להתחיל ללמוד לבחינה בקורס יסודות החשבונאות ב'. במהלך לימוד הנושא "אג"ח", התעוררה מחלוקת קשה בין השניים.

דני: "אני לא מבין את התרגיל הזה. חסר פה נתונים לגבי ריבית השוק בכל תאריך מאזן. הרי זה ברור שבכל תאריך מאזן אנחנו צריכים לחפש מחדש את הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים של האג"ח באמצעות ריבית השוק לאותו יום, ולהציג התחייבות בסכום זה".

דנית: "אני ממש לא מסכימה! אנחנו עושים שימוש בריבית השוק אך ורק ביום ההנפקה. לאחר מועד ההנפקה, לא מעניין אותנו יותר מהי ריבית השוק לאותו יום. אנחנו בכל מקרה מציגים את ההתחייבות בגין אג"ח לפי ריבית השוק ביום ההנפקה".

דני: "אוקי, אני מבין. אבל כשאת אומרת "ריבית השוק" ביום ההנפקה – את מתכוונת לריבית השוק או לריבית השוק הכוללת הוצאות הנפקה. נדמה לי שזה מכונה "ריבית אפקטיבית".

דנית: "נו באמת דני. זו שאלה ממש טיפשית!"

נדרש:

חווה דעתך הדיון של דני ודנית.

(7) נדרש א':

דני, אנליסט צעיר בבית השקעות מפורסם, החל לאחרונה לסקור את דוחותיה הכספיים של חברת "TARGET4U". דני נתקל בסעיף בשם הוצאות מימון.

נדרש:

- א. כיצד הוצאות מימון מקבלות ביטוי בדו"ח רווח והפסד?
- ב. כיצד אנו מחשבים את סכום הוצאות המימון שיופיעו בדו"ח רווח והפסד של החברה, כאשר לפנינו איגרת חוב שאינה צמודה?
- ג. כיצד אנו מחשבים את סכום הוצאות המימון שיופיעו בדו"ח רווח והפסד של החברה, כאשר לפנינו איגרת חוב צמודה למדד מסוים?

נדרש ב':

חברת "אדוני השופט" הוקמה ביום 01.01.2010. ביום הקמת הנפיקה החברה אג"ח מסדרה א' ואג"ח מסדרה ב'.

אג"ח סדרה א':

ערכה הנקוב של האג"ח 100,000 שקלים, והיא נושאת ריבית נקובה של 5%. ריבית השוק ליום הנפקת האג"ח הינה 10%. האג"ח תיפדה ב-4 תשלומי קרן שווים, החל מיום 31.12.2010. הריבית הנקובה בגין האג"ח מחושבת על יתרת הקרן שטרם סולקה.

אג"ח סדרה ב':

ערכה הנקוב של האג"ח 100,000 שקלים, והיא נושאת ריבית נקובה של 5%. ריבית השוק ליום הנפקת האג"ח הינה 10%. האג"ח תיפדה ב-4 תשלומי קרן שווים, החל מיום 31.12.2010. הריבית הנקובה בגין האג"ח מחושבת על יתרת הקרן שטרם סולקה. האג"ח צמודה למדד המחירים לצרכן.

להלן נתונים על מדד המחירים לצרכן לתאריכים שונים:

תאריך	מדד
01.01.2010	100
31.12.2010	105

נדרש:

- א. רשום פקודות יומן ליום הנפקת אג"ח א' ואג"ח ב'.
- ב. מהן הוצאות המימון שיירשמו בדו"ח רווח והפסד של החברה בגין אג"ח א' ואג"ח ב'. רשום פקודות יומן מתאימות בגין הוצאות המימון.
- ג. אילו היית נדרש להמשיך את התרגיל לשנה נוספת, מה היה עליך לעשות על מנת לחשב את הוצאות המימון לשנה זו?
- ד. נניח והיית נדרש לחשב את הוצאות המימון לשנת 2012 (שים לב כי התרגיל התחיל בשנת 2010). כיצד היית עושה זאת? האם היית צריך לערוך חישובים לשנת 2010 ו-2011 על מנת לחשב את הוצאות המימון לשנת 2012?

8) לאחרונה, פרסמה חברת תנובה את דוחותיה הכספיים. בכתבה בנושא "שוק החלב – לאן?" ניתח הכלכלן יובל בן-זהב את החברה, וקבע כי "ההון הזר מכביד על החברה: כיצד תנובה תמצא מזומנים להחזיר אג"ח בסכום של 10,000,000 שקלים אותו לוותה. סכום זה מופיע במאזן החברה כהתחייבות ומטריד מאוד".

נדרש א':

- א. כיצד מחושב סכום ההתחייבות בגין אג"ח בספרי החברה?
- ב. האם התחייבות בגין אג"ח מסווגת כהתחייבות לזמן ארוך או כהתחייבות שוטפת (התחייבות לזמן קצר) במאזן החברה?

נדרש ב':

חברת "תנובה" הנפיקה ביום 01.01.2006 אג"ח סדרה א' בערך נקוב של 1,000,000 שקלים. הריבית הנקובה על גבי האג"ח הינה 5%. קרן האג"ח תיפרע ב-5 תשלומי קרן שווים, החל מיום 31.12.2006.

להלן נתונים לגבי ריבית השוק לאג"ח דומות לזו שהונפקה על ידי חברת תנובה:

תאריך	ריבית השוק
01.01.2006	8%
31.12.2006	9%
31.12.2008	7%
31.12.2010	6%

נדרש:

כיצד תוצג ההתחייבות בגין האג"ח במאזן חברת תנובה לתאריכים הבאים:

א. 31.12.2006.

ב. 31.12.2008.

ג. 31.12.2010.

נדרש ג':

חברת "תנובה" הנפיקה ביום 01.01.2006 אג"ח סדרה ב' בערך נקוב של 1,000,000 שקלים. הריבית הנקובה על גבי האג"ח הינה 5%. קרן האג"ח תיפרע ב-5 תשלומי קרן שווים, החל מיום 31.12.2006. האג"ח צמוד למדד המחירים לצרכן.

להלן נתונים נוספים :

תאריך	ריבית שוק, אג"ח סדרה ב'	מדד המחירים לצרכן
01.01.2006	8%	100
31.12.2006	9%	105
31.12.2008	7%	111
31.12.2010	6%	113

נדרש :

כיצד תוצג ההתחייבות בגין האג"ח במאזן חברת תנובה לתאריכים הבאים :

א. 31.12.2006.

ב. 31.12.2008.

ג. 31.12.2010.

נדרש ד' :

כיצד הייתה משתנה תשובתך לנדרשים ב' וג' במידה ולחברת תנובה היו הוצאות הנפקה בעקבות ההנפקה?

9) חברת "בידי-בוס" החליטה להנפיק אג"ח בבורסה בלונדון. ביום 01.01.1992 החברה הנפיקה אג"ח שערכו הנקוב 250,000 שקלים, אשר נושא ריבית בסך 10%. קרן האג"ח תיפרע ב-5 תשלומי קרן שווים. ליום ההנפקה, הריבית בשוק לאג"ח דומות הייתה 5%.

חשב החברה קבע כי החברה תשלם את תשלומי האג"ח (פירעון קרן ופירעון ריבית) ביום ה-01.01 של כל שנה, ולא ביום 31.12. בדרך זו, סבור חשב החברה, התשלום של הריבית לא יקבל ביטוי בשנה הראשונה כלל, אלא רק החל מהשנה השנייה. לדבריו, דבר זה יציג את תוצאות החברה בשנת 92 באור חיובי.

נדרש :

א. חווה דעתך על דבריו של חשב החברה.

ב. רשום פקודות יומן לתאריכים : 01.01.1992, 31.12.1992 ו-01.01.1993.

ג. בגין הנפקת האג"ח על ידי חברת "בידי-בוס".

ג. כיצד יוצג האג"ח במאזן החברה ליום 31.12.1992 ומהי השפעתו על

דו"ח רווח והפסד לשנת 92?

10 בעת המשבר הכלכלי של שנת 2008, חברות רבות רכשו איגרות חוב שהונפקו על ידיהם בעבר. החברות ניצלו את המחיר הנמוך של אגרות החוב על מנת לרשום רווח חשבונאי נאה מפדיון מוקדם של איגרות החוב.

נדרש א' :

- א. מהו פדיון מוקדם של אג"ח?
- ב. מדוע נוצר רווח או הפסד כתוצאה מפדיון מוקדם של אג"ח?
- ג. כיצד ניתן לדעת, ללא חישובים מוקדמים, האם נוצר רווח או הפסד הון בעת פדיון מוקדם?
- ד. כיצד רווח או הפסד מפדיון מוקדם נרשם בדוחות הכספיים?
- ה. מהו סדר העבודה כאשר אנו באים לרשום אירוע של פדיון מוקדם שלא אג"ח?

נדרש ב' :

חברת "המגניבים" הנפיקה ביום 01.01.2005 איגרת חוב מסדרה א' בבורסה בתל אביב. הערך הנקוב של האג"ח הינו 1,500 שקלים, והריבית הנקובה על גבי האג"ח 3%.
האג"ח ייפרע ב-5 תשלומי קרן שווים. תשלומי האג"ח משולמים מידי 31.12 לכל שנה, החל מיום 31.12.2005.

להלן נתונים לגבי ריבית השוק של אג"ח מסדרה א' לתאריכים שונים :

תאריך	ריבית השוק
01.01.2005	3%
31.12.2005	10%
31.12.2006	1%

- הנחה א' : החברה פרעה בפדיון מוקדם אג"ח סדרה א' ביום 31.12.2005.
- הנחה ב' : החברה פרעה בפדיון מוקדם אג"ח סדרה ב' ביום 31.12.2006.

נדרש :

- א. מבלי לבצע חישובים נוספים, האם נוצר לחברה רווח או הפסד כתוצאה מן הפדיון המוקדם? הבחן בין הנחה א' והנחה ב'.
- ב. חשב את הרווח או ההפסד הנוצר לחברה כתוצאה מן הפדיון המוקדם. הבחן בין הנחה א' והנחה ב'.

11 החברת "שמופי" הנפיקה ביום 01.01.2000 איגרת חוב בבורסה בסין. הערך הנקוב שלה אג"ח הינו 2,000 שקלים. הריבית הנקובה על גבי האג"ח הינה 5%. הערך הנקוב של האג"ח ייפרע ב-4 תשלומי קרן שווים, ביום 31.12 של כל שנה, החל מיום 31.12.2000. תשלומי האג"ח צמודים למדד המחירים לצרכן.

להלן נתונים נוספים :

תאריך	ריבית שוק, אג"ח סדרה ב'	מדד המחירים לצרכן
01.01.2000	4%	100
31.12.2000	3%	103
31.12.2001	10%	110
31.12.2002	9%	110

החברה פרעה בפדיון מוקדם אג"ח סדרה א' ביום 31.12.2001.

נדרש :

- מבלי לבצע חישובים נוספים, האם נוצר לחברה רווח או הפסד כתוצאה מן הפדיון המוקדם?
- חשב את הרווח או ההפסד הנוצר לחברה כתוצאה מן הפדיון המוקדם.
- רשום פקודות יומן בגין הפדיון המוקדם של האג"ח.

12 חברת "אח שלי גיבור" הנפיקה ביום 01.01.1995 אג"ח סדרה א' בעל ערך נקוב של 100,000 שקלים, אשר ייפדה ב-5 תשלומי קרן שווים. האג"ח נושא ריבית נקובה בגובה 5%. תשלומי האג"ח (קרן וריבית) ישולמו ביום 31.12 של כל שנה. ביום 31.12.1996, לאחר תשלום יום זה, החליטה החברה לפדות בפדיון מוקדם את האג"ח.

לחברה אין מזומן פנוי בקופתה, ועל כן היא החליטה בהנפקת אג"ח חדשה, סדרה ב'. תמורת הנפקת האג"ח תשמש לטובת פדיון אג"ח סדרה א'. להלן נתונים אודות ריבית השוק הנדרשת לאג"ח א' וב' בתאריכים שונים :

תאריך	ריבית שוק עבור אג"ח דומות לאג"ח סדרה א'	ריבית שוק עבור אג"ח דומות לאג"ח סדרה ב'
01.01.1995	4%	-
31.12.1995	4%	-
31.12.1996	3%	5%
31.12.1997	4%	6%
31.12.1998	4%	7%
31.12.1999	4%	7%

נדרש :

- א. הסבר באופן כללי מהו הליך של "החלפת אג"ח באג"ח".
- ב. מהו סכום הכסף אותו גייסה החברה באמצעות הנפקת אג"ח סדרה ב'?
- ג. חשב את הרווח או ההפסד אשר נוצר מהפדיון המוקדם של אג"ח סדרה א'.

13 חברת "הקיפוד" בע"מ (להלן – החברה) הוקמה בשנת 2007 ועוסקת בייצור שבבים למחשבים. ביום 01 בינואר 2008 הנפיקה החברה 600,000 ש"ח אגרות חוב צמודות מדד. קרן האג"ח תפרע ב-4 תשלומים שנתיים שווים החל מיום 31 בדצמבר 2008. הריבית השנתית הנקובה על האג"ח הינה 5%, והיא משולמת כל 31 בדצמבר החל מ-31 בדצמבר 2008. הוצאות ההנפקה הסתכמו ל-40,141 שקלים.

להלן נתונים אודות השינויים במדד ובשיעורי ריבית השוק השנתית :

תאריך	מדד	ריבית שנתית להשקעות בסיכון דומה
01/01/2008	100	4%
31/12/2008	103	5%
01/01/2009	103	5%
31/12/2009	107	6%
31/12/2010	109	6%
31/12/2011	112	7%

נתונים נוספים :

1. החברה מפחיתה את הפרמיה/ניכיון והוצאות הנפקה בשיטת הריבית האפקטיבית.
2. החברה צוברת ומשלמת ריבית לפי שיטת הריבית הפשוטה.

מהי תמורת הנפקת האג"ח שהתקבלה בחברת קיפוד, לאחר ניכוי הוצאות ההנפקה?

- א. 610,000.
- ב. 600,000.
- ג. 573,737.
- ד. 571,222.
- ה. 613,878.

מהי יתרת האג"ח הצמודה כפי שתופיע בספרי החברה ביום 31 בדצמבר 2009 (ב-ש)?

- א. 145,618.
- ב. 158,654.
- ג. 304,721.
- ד. 312,196.
- ה. 325,570.

בהינתן כי שיעור הריבית האפקטיבית להיוון בגין הנפקת אגרות החוב (בהתחשב בניכוי הוצאות ההנפקה) הינו 6%, מהן הוצאות המימון שיכללו בגין האג"ח בדו"ח רווח והפסד לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008 (ב-ש)?

- א. 30,000.
- ב. 30,900.
- ג. 35,400.
- ד. 40,852.
- ה. 53,853.

14) ביום 1 בינואר 2008 הנפיקה חברת "אמה" בע"מ, אג"ח בערך נקוב של 800,000 ₪. האג"ח תיפרע במועדים הבאים:

- 400,000 ₪ (ערך נקוב אג"ח) ביום 01 בינואר 2010.
- 400,000 ₪ (ערך נקוב אג"ח) ביום 01 בינואר 2012.
- הריבית השנתית הנקובה על האג"ח הינה 10%, ומשולמת בכל 1 בינואר, החל מ-1 בינואר 2009. במועד ההנפקה, שיעור הריבית על אג"ח בעלות סיכון זהה הינו 8%.

נדרשים:

מהו הסכום אותו גייסה חברת "אמה" בע"מ מהמשקיעים כתוצאה מהנפקת האג"ח (ב-ש)?

- א. 770,848.
- ב. 780,192.
- ג. 800,000.
- ד. 840,763.
- ה. 900,192.

הנח כעת כי לחברת אמה התהוו הוצאות הנפקה בגין הנפקת האג"ח. בהינתן כי המזומנים נטו שנותרו בידי החברה, לאחר ניכוי הוצאות ההנפקה, הסתכמו לסך של 780,740 ₪, מהן הוצאות המימון שייכללו בדוח רווח והפסד של החברה לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011 (ב-ש)?

- א. 36,754.
- ב. 40,000.
- ג. 43,604.
- ד. 46,493.
- ה. 49,739.

15) חברת "עומר" בע"מ (להלן: "החברה") הוקמה בשנת 2000 ועוסקת בפיתוח טכנולוגיות ייצור של מוליכים למחצה. ביום 01 בינואר 2004 הנפיקה החברה 300,000 דולר ערך נקוב אגרות חוב, הנושאות ריבית שנתית בשיעור של 6%. לצורך גיוס ההון באמצעות הנפקת איגרות החוב, נשאה החברה בעלויות הנפקה בסכום של 18,562 דולר. איגרות החוב ייפרעו בשלושה תשלומי קרן שנתיים שווים, החל מיום 01 בינואר 2005, והריבית תשלום אחת לשנה ביום 01 בינואר, החל מיום 01 בינואר 2005.

להלן נתונים לגבי שער החליפין של הדולר ושיעור ריבית השוק השנתית :

ריבית דולר שנתית להשקעות בסיכון דומה	שער הדולר	תאריך
5%	4	01.01.2004
6%	4.1	31.12.2004
6%	4.1	01.01.2005
7%	4.15	31.12.2005
7%	4.15	01.01.2006
7.5%	4.25	30.06.2006
6.5%	4.3	31.12.2006

הניחו כי :

- החברה מפחיתה ומשלמת את הפרמיה/ניכיון והוצאות ההנפקה בשיטת הריבית האפקטיבית.
 - החברה צוברת ומשלמת ריבית לפי שיטת הריבית הפשוטה.
- מהי יתרת אג"ח נטו, כפי שתופיע בספרי חברת "עומר" בע"מ ליום ההנפקה (ב-ש)?
- א. 1,147,532
 ב. 1,181,348
 ג. 1,200,000
 ד. 1,218,000
 ה. 1,222,140

בהינתן ריבית שוק של 6% ליום ההנפקה, מהו שיעור הריבית האפקטיבי בגין האג"ח (באחוזים)? (עגלו תשובתכם בהתאם למידת הדיוק בה מופיעות התשובות האפשריות).

- א. 5.5%
 ב. 6.6%
 ג. 8.7%
 ד. 9%
 ה. 9.6%

מהו הסכום אותו שילמה חברת "עומר" בע"מ במזומן בגין אג"ח במהלך שנת 2005 (ב-ש)?

- א. 306,000
 ב. 318,000
 ג. 410,000
 ד. 434,600
 ה. 483,800

16 ביום 1 בינואר 2009 הנפיקה חברת "אלעד" בע"מ (להלן - "החברה") 200,000 ₪ ע.ג. איגרות חוב. איגרות החוב (הקרן והריבית) צמודות במלואן לשיעור עליית מדד המחירים לצרכן. הריבית השנתית הנקובה על האג"ח הינה 4%, והיא משולמת אחת לשנה ב-31 בדצמבר, החל מיום 31 בדצמבר 2009. פירעון הקרן יתבצע בשני מועדים. מחצית מהערך הנקוב תיפרע ביום 31 בדצמבר 2014 ומחצית תיפרע ביום 31 בדצמבר 2015. הוצאות הנפקת האג"ח הסתכמו ל- 10,137 ₪.

להלן נתונים נבחרים על מדד המחירים לצרכן (להלן "מדד"), ועל ריבית שנתית לאיגרות חוב בעלות סיכון דומה (להלן – "ריבית השוק"):

תאריך	מדד	ריבית שוק
01.01.09	104	5%
31.12.09	108	5.5%
31.12.10	110	7%
31.12.11	130	9%
30.06.15	133	9%

מהו התקבול נטו שיירשם בדוח על תזרימי המזומנים של החברה בגין הנפקת אג"ח ביום 1 בינואר 2009 (ב-₪)?

- א. 179,000.
- ב. 189,138.
- ג. 189,863.
- ד. 190,000.
- ה. 200,000.

מהי יתרת ההתחייבות בגין האג"ח, נטו, כפי שתוצג במאזן החברה ליום 31 בדצמבר 2010 (ב-₪), ומהי הניכיון ליום זה?

יתרת ניכיון	התחייבות בגין אג"ח, נטו	
16,702	184,645	א.
16,702	195,298	ב.
11,131	200,000	ג.
228,702	211,347	ד.
228,720	215,000	ה.

מבוא לחשבונאות פיננסית

פרק 14 - אגח נפרע תשלום אחד פרמיה וניכיון

תוכן העניינים

1. כללי 100

אגח נפרע תשלום אחד פרמיה וניכיון

שאלות

- (1) דניאל ליפשיץ משמש מספר שנים כמנכ"ל חברת "ברסה". לאחרונה, שכנע דניאל את דירקטוריון החברה כי "מי שלא מתרחב – מת". בהתאם להמלצה, החליטה החברה להתרחב ולפעול בזירות נוספות בהם לא פעלה בעבר. על מנת לממן את הרכישה החליטה החברה להנפיק אג"ח. החברה משוכנעת כי היא חברה יציבה וטובה, ועל כן היא מציעה ריבית בסך 5% בגין האג"ח שהיא מנפיקה. החברה הנפיקה אג"ח בערך נקוב של 1,000 שקלים, אשר תיפרע בעוד כ-3 שנים. סוחרי הבורסה בתל אביב, החוששים מכך שהחברה בוחרת להתרחב לזירות שאינה מכירה, מעוניינים בריבית גבוהה יותר בגין האג"ח, שכן לדעתם ריבית של 7% משקפת נכון יותר את הסיכון שבמתן הלוואה לחברה. הנח כי ריבית סוחרי הבורסה היא ריבית השוק.
- נדרש:
- א. מדוע נדרשת חברת "ברסה" לשלם ריבית כאשר היא מנפיקה איגרות חוב?
 - ב. מבלי לבצע חישובים, האם החברה תקבל 1,000 שקלים, יותר מ-1000 שקלים או פחות מ-1000 שקלים בגין ההנפקה?
 - ג. חשב את תמורת ההנפקה והסבר את ההיגיון הכלכלי בתמורה שהתקבלה.
 - ד. הנח כעת כי ריבית השוק שנקבעה על ידי הסוחרים הינה בשיעור של 3%. בצע מחשב את החישוב בסעיף 4 וענה על השאלה.
- (2) מנה שלושה סוגים שונים של איגרת חוב המוכרות לך. מהו ההבדל בין סוגים שונים של איגרות חוב?
- (3) לאחר שסווגנו אג"ח (לפי עץ ההחלטות) כאג"ח אשר נפרע בתשלום אחד, ועד למועד הפירעון לנו תשלומים קבועים של ריבית, אנו נדרשים לבצע חישובים שונים בנוגע לאג"ח: חישוב תמורת הנפקת האג"ח, חישוב הוצאות מימון בגין האג"ח וחישוב האופן שבו האג"ח מוצג בספרי החברה.
- נדרש א':
- א. מהי הפונקציה במחשבון הפיננסי אשר תסייע לנו לבצע חישובים בנוגע לאג"ח מסוג זה?
 - ב. קבע לגבי כל אחת מהסימונים הבאים מה הוא מייצג בעת שימוש במחשבון הפיננסי: N, I, PV, PMT, FV.

להלן אג"ח א' ואג"ח ב' :

אג"ח א' : הונפק על ידי חברת EZ100 ביום 30.06.2009. הערך העתידי של האג"ח הוא 1,500 שקלים, והוא ישולם ביום 30.06.2013. הריבית הנקובה על גבי האג"ח הינה 5%, בעוד שריבית השוק לאג"ח דומות לאג"ח א' הינה 10%.
אג"ח ב' : הונפק על ידי חברת GOOL ביום 01.01.2010. האג"ח תיפרע בעוד כ-3 שנים. ריבית השוק ליום ההנפקה הינה 2%, בעוד שהריבית המשולמת על ידי החברה הינה בשיעור של 3%. הערך הנקוב של האג"ח הינו 2,000 שקלים.

נדרש ב' :

- א. בנה את תזרים המזומנים הצפוי מן אג"ח א' ואג"ח ב'.
- ב. חשב את תמורת הנפקת אג"ח א' ואג"ח ב'.
- ג. רשום פקודת יומן מתאימה בגין הנפקת אג"ח א' ואג"ח ב'.

נדרש א' : (4)

- א. הסבר בקצרה מהו "ניכיון/פרמיה" ומתי הוא נוצר?
- ב. האם תמיד נוצר ניכיון או פרמיה?

נדרש ב' :

אייל בן דויד, סטודנט חכמולוג במכללה למנהל, חשב על רעיון מבריק : אתר אינטרנט אליו אנשים מרחבי העולם יוכלו להירשם : הם יעלו תמונות, יספרו לחברים שלהם איך עובר עליהם היום ואף ישוחחו בציאט אחד עם השני. למעשה, ייתכן שהם ינצלו את הפלטפורמה הזאת כדי לנסות להשיג דייטים (למרות שאף אחד לא מודה שזה בעצם כל הקטע).
אייל החליט לצאת להנפקת אג"ח בבורסה בתל אביב : אייל מציע לשלם בעוד 10 שנים סכום של 100,000 שקלים. עד לאותו יום בעוד 10 שנים, אייל מוכן לשלם ריבית קבועה של 5%. מכיוון שהרעיון של אייל מקורי ביותר, ריבית השוק אשר הייתה מבוקשת בגין ההלוואה לאייל הסתכמה ל-2% בלבד. מכיוון שלאייל אין מיומנות פיננסית, הוא נדרש לשלם לרואה חשבון ולעורך דין שיעצו לו בנוגע לעסקת ההנפקה סכום של 10,000 שקלים.

נדרש :

- א. מהן הוצאות הנפקת אג"ח?
- ב. מהי השפעת הוצאות הנפקה על ספרי המנפיק ביום ההנפקה?
- ג. רשום פקודות יומן ליום ההנפקה כפי שבוצעה על ידי אייל.
- ד. מהי הריבית אשר תשמש אותנו לחישובים בהמשך התרגיל?

(5) נדרש א':

חברת "הבררן" הנפיקה אג"ח ערך נקוב בסך של 10,000 שקלים.
 הריבית הנקובה על גבי האג"ח הינה 5%. האג"ח ייפדה בעוד כ-3 שנים,
 ועד אותו יום החברה משלמת בכל שנה את הריבית.
 הנחה א' = ריבית השוק הינה 3%.
 הנחה ב' = ריבית השוק הינה 7%.
 לחברה התהוו הוצאות הנפקה בסכום של 90 שקלים.

נדרש :

- א. רשום פקודת יומן ליום ההנפקה.
 ב. חשב ריבית אפקטיבית חדשה בגין האג"ח ליום ההנפקה.

נדרש ב':

חברה "הנדיב הידוע" בחרה להנפיק אג"ח סדרה א' בבורסה בתל אביב.
 לא התהוו לחברה הוצאות הנפקה. החברה הנפיקה אג"ח בערך נקוב
 של 50,000 שקלים, נושא ריבית נקובה של 5%.
 קרן האג"ח תיפרע בתשלום אחד בעוד כ-4 שנים.
 ההנפקה בוצעה בניכיון של 3,000 שקלים.

נדרש :

- א. ללא ביצוע חישובי עזר, האם ריבית השוק ליום ההנפקה נמוכה, גבוהה
 או שווה ל-5%?
 ב. מה הייתה ריבית השוק בגין אג"ח סדרה א' ביום הנפקת האג"ח?

נדרש ג':

חברת "המזללה למנהל" מספקת אוכל איכותי ובמחיר מוזל לסטודנטים
 במכללה למנהל. ביום 01 בינואר 2009 הנפיקה החברה 400,000 ערך נקוב אג"ח.
 הריבית הנקובה על גבי האג"ח הינה 6% והיא משולמת מידי 31.12 של כל שנה,
 עד למועד פירעון הקרן בעוד כ-4 שנים.
 החברה שילמה לרואה החשבון אשר טיפל בהנפקה סכום של 22,029 שקלים בגין
 הסיוע המקצועי אשר הגיש לחברה במסגרת ההנפקה.
 ההנפקה בוצעה בפרמיה של 7,010 שקלים.

נדרש :

- א. מהי הריבית האפקטיבית המגולמת בהנפקה (כולל הוצאות הנפקת האג"ח)?
 ב. מהי ריבית השוק ליום ההנפקה (ללא התחשבות בהוצאות הנפקת האג"ח)?
 ג. רשום פקודות יומן ליום ההנפקה.

6) דני ודנית הינם סטודנטים מצטיינים במכללה למנהל. השניים, על אף שהם לומדים הסמסטר את הקורס יסודות החשבונאות א', החליטו להתחיל ללמוד לבחינה בקורס יסודות החשבונאות ב'.

במהלך לימוד הנושא "אג"ח", התעוררה מחלוקת קשה בין השניים.

דני: "אני לא מבין את התרגיל הזה. חסר פה נתונים לגבי ריבית השוק בכל תאריך מאזן. הרי זה ברור שבכל תאריך מאזן אנחנו צריכים לחפש מחדש את הערך הנוכחי של תזרימי המזומנים של האג"ח באמצעות ריבית השוק לאותו יום, ולהציג התחייבות בסכום זה".

דנית: "אני ממש לא מסכימה! אנחנו עושים שימוש בריבית השוק אך ורק ביום ההנפקה. לאחר מועד ההנפקה, לא מעניין אותנו יותר מהי ריבית השוק לאותו יום. אנחנו בכל מקרה מציגים את ההתחייבות בגין אג"ח לפי ריבית השוק ביום ההנפקה".

דני: "אוקי, אני מבין. אבל כשאת אומרת "ריבית השוק" ביום ההנפקה – את מתכוונת לריבית השוק או לריבית השוק הכוללת הוצאות הנפקה. נדמה לי שזה מכונה "ריבית אפקטיבית".

דנית: "נו באמת דני. זו שאלה ממש טיפשית!"

נדרש:

חוזה דעתך הדיון של דני ודנית.

7) נדרש א':

דני, אנליסט צעיר בבית השקעות מפורסם, החל לאחרונה לסקור את דוחותיה הכספיים של חברת "TARGET4U". דני נתקל בסעיף בשם הוצאות מימון.

נדרש:

- א. כיצד הוצאות מימון מקבלות ביטוי בדו"ח רווח והפסד?
- ב. כיצד אנו מחשבים את סכום הוצאות המימון שיופיעו בדו"ח רווח והפסד של החברה, כאשר לפנינו איגרת חוב שאינה צמודה?
- ג. כיצד אנו מחשבים את סכום הוצאות המימון שיופיעו בדו"ח רווח והפסד של החברה, כאשר לפנינו איגרת חוב צמודה למדד מסוים?

נדרש ב':

- חברת "אדוני השופט" הוקמה ביום 01.01.2010.
- ביום הקמת הנפיקה החברה אג"ח מסדרה א' ואג"ח מסדרה ב'.
- אג"ח סדרה א':
- ערכה הנקוב של האג"ח 100,000 שקלים, והיא נושאת ריבית נקובה של 5%.
 - ריבית השוק ליום הנפקת האג"ח הינה 10%. האג"ח תיפדה ביום 31.12.2012.
 - האג"ח אינה צמודה למדד כלשהי.
- אג"ח סדרה ב':
- ערכה הנקוב של האג"ח 100,000 שקלים, והיא נושאת ריבית נקובה של 5%.
 - ריבית השוק ליום הנפקת האג"ח הינה 10%. האג"ח תיפדה ביום 31.12.2012.
 - האג"ח צמודה למדד המחירים לצרכן.

להלן נתונים על מדד המחירים לצרכן לתאריכים שונים :

ממד	תאריך
100	01.01.2010
105	31.12.2010

נדרש :

- א. רשום פקודות יומן ליום הנפקת אג"ח א' ואג"ח ב'.
- ב. מהן הוצאות המימון שיירשמו בדו"ח רווח והפסד של החברה בגין אג"ח א' ואג"ח ב'. רשום פקודות יומן מתאימות בגין הוצאות המימון.
- ג. אילו היית נדרש להמשיך את התרגיל לשנה נוספת, מה היה עליך לעשות על מנת לחשב את הוצאות המימון לשנה זו?
- ד. נניח והיית נדרש לחשב את הוצאות המימון לשנת 2012 (שים לב כי התרגיל התחיל בשנת 2010). כיצד היית עושה זאת? האם היית צריך לערוך חישובים לשנת 2010 ו- 2011 על מנת לחשב את הוצאות המימון לשנת 2012?

- 8) לאחרונה, פרסמה חברת תנובה את דוחותיה הכספיים. בכתבה בנושא "שוק החלב – לאן?" ניתן הכלכלן יובל בן-זהב את החברה, וקבע כי "ההון הזר מכביד על החברה : כיצד תנובה תמצא מזומנים להחזיר אג"ח בסכום של 10,000,000 שקלים אותו לוותה. סכום זה מופיע במאזן החברה כהתחייבות ומטריד מאוד".

נדרש א' :

- א. כיצד מחושב סכום ההתחייבות בגין אג"ח בספרי החברה?
- ב. האם התחייבות בגין אג"ח מסווגת כהתחייבות לזמן ארוך או כהתחייבות שוטפת (התחייבות לזמן קצר) במאזן החברה?

נדרש ב' :

- חברת "תנובה" הנפיקה ביום 01.01.2006 אג"ח סדרה א' בערך נקוב של 1,000,000 שקלים. הריבית הנקובה על גבי האג"ח הינה 5%.
- האג"ח ייפרע ביום 31.12.2015.
- להלן נתונים לגבי ריבית השוק לאג"ח דומות לזו שהונפקה על ידי חברת תנובה :

ריבית שוק	תאריך
8%	01.01.2006
9%	31.12.2006
7%	31.12.2010
6%	31.12.2014

נדרש :

כיצד תוצג ההתחייבות בגין האג"ח במאזן חברת תנובה לתאריכים הבאים :

א. 31.12.2006.

ב. 31.12.2010.

ג. 31.12.2014.

נדרש ג':

חברת "תנובה" הנפיקה ביום 01.01.2006 אג"ח סדרה ב' בערך נקוב של 1,000,000 שקלים. הריבית הנקובה על גבי האג"ח הינה 5%. האג"ח ייפרע ביום 31.12.2015. האג"ח צמוד למדד המחירים לצרכן. להלן נתונים נוספים :

ממד המחירים לצרכן	ריבית שוק, אג"ח סדרה ב'	תאריך
100	8%	01.01.2006
105	9%	31.12.2006
111	7%	31.12.2010
113	6%	31.12.2014

נדרש :

כיצד תוצג ההתחייבות בגין האג"ח במאזן חברת תנובה לתאריכים הבאים :

א. 31.12.2006.

ב. 31.12.2010.

ג. 31.12.2014.

נדרש ד':

כיצד הייתה משתנה תשובתך לנדרשים ב' ו-ג' במידה ולחברת תנובה היו הוצאות הנפקה בעקבות ההנפקה?

- 9) חברת "בידי-בוס" החליטה להנפיק אג"ח בבורסה בלונדון. ביום 01.01.1992 החברה הנפיקה אג"ח שערכו הנקוב 250,000 שקלים, אשר נושא ריבית בסך 10%. האג"ח ייפרע בעוד כ-10 שנים. ליום ההנפקה, הריבית בשוק לאג"ח דומות הייתה 5%. חשב החברה קבע כי החברה תשלם את הריבית ביום ה-01.01 של כל שנה, ולא ביום 31.12. בדרך זו, סבור חשב החברה, התשלום של הריבית לא יקבל ביטוי בשנה הראשונה כלל, אלא רק החל מהשנה השנייה. לדבריו, דבר זה יציג את תוצאות החברה בשנת 92 באור חיובי.

נדרש :

א. חווה דעתך על דבריו של חשב החברה.

ב. רשום פקודות יומן לתאריכים : 01.01.1992, 31.12.1992 ו-01.01.1993.

בגין הנפקת האג"ח על ידי חברת "בידי-בוס".

ג. כיצד יוצג האג"ח במאזן החברה ליום 31.12.1992 ומהי השפעתו על דו"ח רווח והפסד לשנת 92?

10 בעת המשבר הכלכלי של שנת 2008, חברות רבות רכשו איגרות חוב שהונפקו על ידיהם בעבר. החברות ניצלו את המחיר הנמוך של אגרות החוב על מנת לרשום רווח חשבונאי נאה מפדיון מוקדם של איגרות החוב.

נדרש א':

- א. מהו פדיון מוקדם של אג"ח?
- ב. מדוע נוצר רווח או הפסד כתוצאה מפדיון מוקדם של אג"ח?
- ג. כיצד ניתן לדעת, ללא חישובים מוקדמים, האם נוצר רווח או הפסד הון בעת פדיון מוקדם?
- ד. כיצד רווח או הפסד מפדיון מוקדם נרשם בדוחות הכספיים?
- ה. מהו סדר העבודה כאשר אנו באים לרשום אירוע של פדיון מוקדם שלא אג"ח?

נדרש ב':

חברת "המגניבים" הנפיקה ביום 01.01.2005 איגרת חוב מסדרה א' בבורסה בתל אביב. הערך הנקוב של האג"ח הינו 1,500 שקלים, והריבית הנקובה על גבי האג"ח 3%. האג"ח ייפרע בעוד כ-5 שנים. תשלומי האג"ח משולמים מידי 31.12 לכל שנה, החל מיום 31.12.2005. להלן נתונים לגבי ריבית השוק של אג"ח מסדרה א' לתאריכים שונים:

תאריך	ריבית שוק
01.01.2005	3%
31.12.2005	10%
31.12.2006	1%

- הנחה א': החברה פרעה בפדיון מוקדם אג"ח סדרה א' ביום 31.12.2005.
- הנחה ב': החברה פרעה בפדיון מוקדם אג"ח סדרה ב' ביום 31.12.2006.

נדרש:

- א. מבלי לבצע חישובים נוספים, האם נוצר לחברה רווח או הפסד כתוצאה מן הפדיון המוקדם? הבחן בין הנחה א' והנחה ב'.
- ב. חשב את הרווח או ההפסד הנוצר לחברה כתוצאה מן הפדיון המוקדם. הבחן בין הנחה א' והנחה ב'.

11 חברת "המגניבים" הנפיקה ביום 01.01.2005 איגרת חוב מסדרה א' בבורסה בתל אביב. הערך הנקוב של האג"ח הינו 1,500 שקלים, והריבית הנקובה על גבי האג"ח 3%. האג"ח ייפרע בעוד כ-5 שנים. תשלומי האג"ח משולמים מידי 31.12 לכל שנה, החל מיום 31.12.2005. האג"ח צמוד למדד המחירים לצרכן. להלן נתונים נוספים:

ממד המחירים לצרכן	ריבית שוק	תאריך
100	4%	01.01.2005
110	10%	31.12.2005

החברה פרעה בפדיון מוקדם אג"ח סדרה א' ביום 31.12.2005.

נדרש:

- א. מבלי לבצע חישובים נוספים, האם נוצר לחברה רווח או הפסד כתוצאה מן הפדיון המוקדם?
- ב. חשב את הרווח או ההפסד הנוצר לחברה כתוצאה מן הפדיון המוקדם.

12 חברת "דין-דון" הנפיקה ביום 01.01.2010 אג"ח סדרה א' 1,000 שקלים ערך נקוב, נושא ריבית נקובה בסך 10%. האג"ח ייפדה ביום 31.12.2013. נכון ליום ההנפקה, ריבית השוק לאג"ח דומות הייתה 5%. ביום 31.12.2012 (לאחר תשלום הריבית ביום זה), החליט חשב החברה כי "זהו הזמן הנכון לפדות את אג"ח סדרה א'". מכיוון שלחברה לא היו מזומנים פנויים, החליטה החברה להנפיק אג"ח סדרה ב', אשר תמורתו תשמש לפדיון אג"ח סדרה א'. אג"ח סדרה ב' ייפדה בעוד כ-3 שנים.

אג"ח סדרה א'	אג"ח סדרה ב'	תאריך
5%	-	01.01.2010
8%	6%	31.12.2012
7%		31.12.2013

נדרש:

- א. הסבר באופן כללי מהו הליך של "החלפת אג"ח באג"ח".
- ב. מהו הסכום אשר גויס על ידי הנפקת אג"ח סדרה ב'?
- ג. מהי הבעיה בחישוב הערך הנקוב של אג"ח סדרה ב' וכיצד פותרים בעיה זו? חשב ערך נקוב אג"ח סדרה ב'.

13 חברת "אדון שוקו" הנפיקה ביום 01.01.2008 800,000 ע.ג. אג"ח העומדת לפירעון ביום 31.12.2012. אגרות החוב נושאות ריבית נקובה בשיעור של 6% לשנה. הריבית משולמת מידי 31.12, החל מיום 31.12.2008. תשלומי האג"ח צמודים למדד המחירים לצרכן. החברה שילמה עמלות לבורסה בסך 36,594 בגין הנפקת האג"ח. להלן נתונים נוספים:

תאריך	מדד המחירים לצרכן	ריבית שוק שנתית על אג"ח בעלות סיכון ומועד פירעון דומה
01.01.2008	100	4%
31.12.2008	110	8%
31.12.2009	115	11%
31.12.2010	116	3%
31.12.2011	120	5%
31.12.2012	121	7%

נדרש:

- א. רשום פקודות יומן להנפקת האג"ח.
- ב. רשום פקודות יומן בשנת 2008 וכן את השפעת האג"ח על מאזן החברה ליום 31.12.2008.
- ג. מהן הוצאות המימון של החברה לשנת 2010?
- ד. באיזה סכום יוצג האג"ח בספרי החברה בשנת 2011?

14 ביום 1 בינואר 2006 הנפיקה חברת "ירון" בע"מ (להלן - החברה) 500,000 ע.ג. אג"ח סדרה א', העומדות לפירעון בתשלום אחד, ביום 31 בדצמבר 2010. איגרות החוב נושאות ריבית שנתית נקובה בשיעור של 6%. הריבית משולמת ביום 31 בדצמבר בכל שנה, החל מיום 31 בדצמבר 2006. קרן האג"ח והריבית צמודות במלואן לשיעור עליית מדד המחירים לצרכן. הוצאות הנפקת האג"ח הסתכמו ל-42,148 ₪ והן מופחתות בשיטת הריבית בהתאם להוצאות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 32. ביום 31 בדצמבר 2009 פדתה החברה בפדיון מוקדם את אג"ח סדרה א' תמורת שוויה ההוגן. ביום 31 בדצמבר 2009 הנפיקה החברה אג"ח סדרה ב' במטרה לממן את הפדיון של האג"ח מסדרה א' ואת הוצאות ההנפקה של האג"ח מסדרה ב' אשר הסתכמו ל-27,572 ₪. אג"ח סדרה ב' נושאת ריבית שנתית בשיעור של 5%, הריבית משולמת בכל שנה החל מיום 31 בדצמבר 2010. קרן האג"ח תיפרע בתשלום אחד ביום 31 בדצמבר 2015. הקרן והריבית אינן צמודות. התמורה שהתקבלה מהנפקת אג"ח מסדרה ב' תאמה במדויק את הסכום הנדרש לפדיון אג"ח סדרה א' ולהוצאות ההנפקה בגין האג"ח סדרה ב'. הניחו כי:

- החברה מפחיתה את הפרמיה/ניכיון והוצאות ההנפקה בשיטת הריבית האפקטיבית.
- החברה צוברת ומשלמת ריבית לפי שיטת הריבית הפשוטה.

נתונים נוספים :

תאריך	מדד המחירים לצרכן	ריבית שוק אג"ח סדרה א'	ריבית שוק אג"ח סדרה ב'
01.01.2006	100	5%	-
31.12.2006	107	7%	-
01.01.2009	107	7%	-
01.03.2009	110	8%	-
30.06.2009	117	6%	-
31.12.2009	116	7%	5.4
31.12.2010	120	7%	-

- א. מהי התמורה אשר התקבלה בגין הנפקת אג"ח סדרה ב'?
- ב. מהו הערך הנקוב (FV) של האג"ח סדרה ב'?
- ג. מהי הריבית האפקטיבית בגין הנפקת אג"ח סדרה ב'?

מבוא לחשבונאות פיננסית

פרק 15 - מיסים על הכנסה

תוכן העניינים

1. כללי 110

מיסים על הכנסה

שאלות

(1) חברת EZ100 רכשה ביום 01.01.2010 מחשב רב עוצמה אשר ישמש לצורך הכנת סרטוני וידאו בנושא חשבונאות. המחשב נרכש בתמורה ל-1,500 שקלים. החברה מפחיתה את המחשב בשיטת הקו הישר על פני 3 שנים, ללא ערך גרט. לפי תקנות מס הכנסה, מחשבים מופחתים על פני שנתיים, ללא ערך גרט. בשנת 2010 הסתכמו הוצאות אחזקת צי הרכב של החברה לסכום של 1,000 שקלים. מס הכנסה מתיר בניכוי 35% מהוצאות אחזקת צי רכב כהוצאה עסקית.

נתונים נוספים :

- הרווח השנתי של החברה לשנת 2010 הסתכם ל-5,000 שקלים.
- שיעור המס החל על החברה הינו 25%.

נדרשים :

- א. הצג דו"ח התאמה למס של חברת EZ100 לשנת 2010.
- ב. חשב את סכום הוצאות המס השוטף לשנת 2010.

(2) חשב חברת הדרדסים היה בעננים. בשנת 2012 הרוויחה החברה רווח חשבונאי של 1,000,000 שקלים. החשב הטיל על עוזרנו הנאמן לבחון כמה מס נדרשת החברה לשלם מתוך סכום זה. מבדיקה שערך עוזר החשב עלו הנתונים הבאים :

- בשנת 2012 רשמה החברה הוצאות פחת בגין רכוש קבוע בסכום של 50,000 שקלים. לצורך מס הרכוש הקבוע מופחת בסכום של 20,000 שקלים.
- בשנת 2012 רשמה החברה הוצאות שאינן מוכרות לצורכי מס בסכום של 100,000 שקלים.
- בשנת 2012 רשמה החברה הוצאת שכר בגין בונוס לאחד מעובדיה בסכום של 10,000 שקלים. הבונוס ישולם בפועל בשנת 2013. מס הכנסה מכיר בהוצאות שכר אך ורק כאשר אלה משולמים בפועל.
- בשנת 2012 רשמה החברה הוצאה בגין תרומות אשר נתנה החברה לעמותת אקים. סך ההוצאה אשר נרשמה בגין התרומות שנת 2005 הינה 1,000 שקלים. מס הכנסה אינו מתיר בניכוי תרומות, אך נותן זיכוי של 25% בגין כל תרומה.
- שיעור המס החל על החברה הינו 30%.

נדרשים :

- א. הצג דו"ח התאמה למס של חברת EZ100 לשנת 2012.
- ב. חשב את סכום הוצאות המס השוטף לשנת 2012.

(3) חברת "דני שובבני" סיימה את שנת הכספים 2009 בהפסד חשבונאי של 90,000 שקלים, וברווח לצורכי מס (הכנסה חייבת) של 100,000 שקלים. להלן נתונים נוספים אודות פעילות החברה בשנת 2009:

- החברה רכשה ביום 01.04.2009 מכונה בסכום של 1,000 שקלים אשר מופחתת ל-4 שנים בשיטת הקו הישר. לצורכי מס המכונה מופחתת על פני שנתיים.
- החברה רשמה הוצאה בגין קנסות חנייה בשנת 2009 בסכום של 500 שקלים. מס הכנסה אינו מכיר בקנסות כהוצאה מוכרת לצורכי מס.
- בשנת 2009 רשמה החברה הוצאות בגין חובות מסופקים. מס הכנסה מכיר בהוצאה בגין חוב שלא יוחזר רק כאשר החוב מוכרז בפועל כחוב אבוד.
- שיעור המס החל על החברה בשנת 2009 הינו 25%.

נדרשים:

- א. מהו סכום ההוצאה שנרשמה בגין חובות מסופקים בחברת דני שובבני בשנת 2009?
- ב. הצג דו"ח התאמה למס של חברת דני שובבני לשנת 2009.
- ג. חשב את סכום הוצאות המס השוטף לשנת 2009.

(4) חברת "תשובה השקעות" הרוויחה בשנת 2010 1,000 שקלים רווח חשבונאי לפני מס.

להלן נתונים נוספים:

- החברה רשמה הוצאות פחת בשנת 2010 בסכום הגבוה ב-200 שקלים מזה אשר נרשם אילו החברה הייתה מחשבת הוצאות פחת לפי תקנות מס הכנסה.
- החברה רשמה רווח הון בגין מכירת רכוש קבוע בסכום של 400 שקלים. לצורכי מס, רווח ההון הינו בסכום של 200 שקלים. רווח הון כלול ברווח החשבונאי לפני מס של החברה.
- לחברה הוצאות כיבוד בכל שנה בסך של 100 שקלים. מס הכנסה מכיר ב-40% מהוצאות כיבוד אילו.
- לחברה הכנסות פטורות מס בגין מכירותיה באילת. הכנסות אלה מהוות 15% ממחזור המכירות של החברה, אשר הינו 2,000 שקלים.

נתונים נוספים:

- שיעור המס החל על החברה מהכנסות רגילות הינו 40%. מס בגין רווח הון הינו בשיעור של 25%.

נדרשים:

- א. הצג דו"ח התאמה למס של חברת תשובה השקעות לשנת 2010.
- ב. חשב את סכום הוצאות המס השוטף לשנת 2010.

(5) חברת EZ100 רכשה ביום 01.01.2010 מחשב רב עוצמה אשר ישמש לצורך הכנת סרטוני וידאו בנושא חשבונאות. המחשב נרכש בתמורה ל-1,500 שקלים. החברה מפחיתה את המחשב בשיטת הקו הישר על פני 3 שנים, ללא ערך גרט. לפי תקנות מס הכנסה, מחשבים מופחתים על פני שנתיים, ללא ערך גרט. בשנת 2010 הסתכמו הוצאות אחזקת צי הרכב של החברה לסכום של 1,000 שקלים. מס הכנסה מתיר בניכוי 35% מהוצאות אחזקת צי רכב כהוצאה עסקית.

נתונים נוספים :

- הרווח השנתי של החברה לשנת 2010 הסתכם ל-5,000 שקלים.
- שיעור המס החל על החברה הינו 25%.

נדרשים :

- א. הצג דו"ח התאמה למס של חברת EZ100 לשנת 2010.
- ב. חשב את סכום הוצאות המס השוטף לשנת 2010.
- ג. הצג את יתרות המיסים הנדחים לימים 31.12.2010 , 31.12.2011 , ו-31.12.2012.
- ד. חשב את סעיף הוצאות המס של החברה כפי שיוצג בדו"ח רווח והפסד לשנת 2010.

(6) חשב חברת הדרדסים היה בעננים. בשנת 2012 הרוויחה החברה רווח חשבונאי של 1,000,000 שקלים. החשב הטיל על עוזרנו הנאמן לבחון כמה מס נדרשת החברה לשלם מתוך סכום זה. מבדיקה שערך עוזר החשב עלו הנתונים הבאים :

- לחברה רכוש קבוע אשר נרכש ביום 01.01.2012. בשנת 2012 רשמה החברה הוצאות פחת בגין רכוש קבוע בסכום של 20,000 שקלים. לצורך מס הרכוש הקבוע צבר בשנה זו פחת בסכום של 50,000 שקלים.
- בשנת 2012 רשמה החברה הוצאות שאינן מוכרות לצורכי מס בסכום של 100,000 שקלים
- בשנת 2012 רשמה החברה הוצאת שכר בגין בונוס לאחד מעובדיה בסכום של 10,000 שקלים. מס הכנסה מכיר בהוצאות שכר אך ורק כאשר אלה משולמים בפועל.
- בשנת 2012 רשמה החברה הוצאה בגין תרומות אשר נתנה החברה לעמותות אקים. סך ההוצאה אשר נרשמה בגין התרומות שנת 2005 הינה 1,000 שקלים. מס הכנסה אינו מתיר בניכוי תרומות, אך נותן זיכוי של 25% בגין כל תרומה.
- שיעור המס החל על החברה הינו 30%.

נדרשים :

- א. הצג דו"ח התאמה למס של חברת הדרדסים לשנת 2012.
- ב. חשב את סכום הוצאות המס השוטף לשנת 2012.
- ג. הצג את יתרות המיסים הנדחים במאזן החברה ליום 31.12.2012.

- (7) חברת "עידן" בע"מ הוקמה ביום 1 בינואר 2006 והיא עוסקת במכירת תוכנה.
- ביום 1 בינואר 2008 הנפיקה חברת "עידן" בע"מ מניות לציבור. הוצאות ההנפקה לציבור הסתכמו ב-360 אלפי ₪. מתוקף היותה חברה תעשייתית, הוצאות הנפקת המניות מותרות לניכוי לצורכי מס בקו ישר על פני תקופה של 3 שנים, החל מינואר 2008.
 - להלן נתונים לגבי פריטי הרכוש הקבוע של חברת "עידן" בע"מ (באלפי ₪):

סוג הפריט	עלות רכישה	מועד רכישה	שיעור פחת שנתי חשבונאי	שיעור פחת שנתי לצורכי מס
מכונה א' (1)	3,000	01.01.06	10%	50%
מכונה ב' (2)	2,000	01.07.06	10%	20%

- מכונה א' נרכשה לצורך שימוש ספציפי ובכוונת חברת "עידן" בע"מ למכור את המכונה ביום 31 בדצמבר 2009.
- בכוונת חברת "עידן" בע"מ להשתמש במכונה ב' לאורך כל תקופת חייה השימושיים.

- שיעור מס החברות הינו 30%. שיעור מס רווח ההון הינו 25%.
- חבות המס השוטפת של חברת "עידן" בע"מ בשנת 2008 הסתכמה ל-154 אלפי ₪.

הנדחים/(התחייבות מיסים נדחים), כפי שתיכלל במאזן חברת "עידן" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2007?

- א. (720,000).
- ב. (522,000).
- ג. (630,000).
- ד. 72,000.
- ה. (18,000).

מהי יתרת התחייבות מיסים נדחים, כפי שתיכלל במאזן חברת "עידן" בע"מ, ליום 31 2008?

- א. 690,000.
- ב. 618,000.
- ג. 150,000.
- ד. 540,000.
- ה. 78,000.

מהן הוצאות/(הכנסות) המיסים הנדחים בגין הוצאות ההנפקה, כפי שייכללו כסעיף 'מיסים על ההכנסה' בדוח רווח והפסד של חברת "עידן" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008?

- א. (72,000).
 ב. (36,000).
 ג. 36,000.
 ד. 108,000.
 ה. 72,000.

8) חברת "אבק כוכבים" בע"מ (להלן – "החברה") הוקמה ביום 01 בינואר 2003. החברה עוסקת בהפקת סדרות וליהוק שחקנים.

להלן נתונים מתוך דוחות הרווח וההפסד של החברה לשנת 2005:

נתונים נוספים	₪	
	19,000,000	הכנסות
(1), (2)	(17,800,000)	הוצאות שכר עבודה ונילוות
(3)	(200,000)	הוצאות בגין נסיעות לחו"ל
(4)	(20,000)	קנסות
(5)	(1,120,000)	הוצאות הנהלה אחרות
	(140,000)	הפסד תפעולי לפני מיסים

- יתרת ההתחייבות לסיום יחסי עובד-מעביד לימים 31.12.04 ו-31.12.05 מסתכמת ב-800,000 שקלים ו-950,000 ₪ בהתאמה. ביום 31.12.04 התקבלה החלטה לפטר 3 עובדים במהלך 2005 ו-2006. שלושת העובדים מועסקים בחברה מיום הקמתה ושכרם החודשי 15,000 ₪ לכל עובד. שני עובדים פוטרו במהלך 2005 ואילו העובד השלישי פוטר ביום 1.4.06. שלטונות המס מתירים הוצאות פיצויים עם תשלומן לעובדים. החברה אינה נוהגת להפקיד כספים בקופות פיצויים.
- הוצאות שכר העבודה בשנת 2005 כוללות הפרשה לפיצויים בסך 100,000 ₪ אשר שולמו במהלך חודש ינואר 2006. לצורכי מס, הוצאות השכר (כולל בונוסים) מוכרות עם תשלומן לעובדים.
- 25% מסך הוצאות הנסיעה לחו"ל אינן מוכרות לצורכי מס.
- הקנסות אינם מותרים בניכוי לצרכי מס.
- יתרת ההפרשה לחובות מסופקים לימים 31.12.04 ו-31.12.05 מסתכמת ב-250,000 ₪ ו-320,000 ₪. שלטונות המס מתירים בניכוי בהוצאות חובות אבודים בלבד.
- יתרת ההפסדים המועברים לצורכי מס לסוף שנת 2004 הסתכמו ל-250,000 ₪.
- כל אחת מהשנים 2004 ו-2005 צפתה החברה רווחים ניכרים החייבים במס בעתיד.

8. שיעור המס החל על החברה בשנים 2003-2005 הינו 35%.
בסוף שנת 2005 שונה במפתיע שיעור מס חברות כדלקמן: שנת 2006: 31%,
שנת 2007: 29%, שנת 2008 ואילך: 25%.

מהן הוצאות המיסים השוטפים, כפי שתיכללנה במיסים על ההכנסה בדוח
רווח והפסד של חברת "אבק כוכבים", לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
2005?

- א. 0 ₪.
- ב. 17,500 ₪.
- ג. 50,000 ₪.
- ד. 105,000 ₪.
- ה. 300,000 ₪.

מהן הוצאות/(הכנסות) המיסים הנדחים, כפי שתיכללנה במיסים על ההכנסה
בדו"ח רווח והפסד של חברת "אבק כוכבים" לשנה שהסתיימה ביום 31
בדצמבר 2005?

- א. (2,900) ₪.
- ב. (84,600) ₪.
- ג. 2,900 ₪.
- ד. 39,800 ₪.
- ה. 84,600 ₪.

- 9) חברת "לאטה" בע"מ (להלן – "החברה") הוקמה ביום 1 בינואר 2006 במטרה
להקים רשת בתי קפה בישראל.
להלן נתונים נוספים:

- במועד הקמתה רבשה החברה בית קפה ברמת החייל בסכום כולל של 1,250,000 ₪. בית הקפה מופחת בספרים בשיטת הקו הישר על פני 50 שנים. לצורכי מס מופחת בית הקפה בשיטת הקו הישר על פני 25 שנים. החברה נוקטת בשיטת הערכה מחדש בבית הקפה בתדירות של אחת לשנה. בעת הערכה מחדש החברה נוקטת בגישה של איפוס הפחת הנצבר. הניחו כי החברה מעבירה את קרן הערכה מחדש לעודפים רק בעת מכירת המבנה. השווי ההוגן של בית הקפה לימים 31 בדצמבר 2006 ו-31 בדצמבר 2007 הסתכם לסך 1,275,000 ₪ ו-1,240,000 ₪, בהתאמה. שלטונות המס ממסים את בית הקפה לפי מודל העלות.
- בדוחות הכספיים של החברה ליום 31 בדצמבר 2007 נכלל ביתרת ההוצאות לשלם קנס בסך 31,000 ₪, שהתקבל באפריל 2007 מהעירייה. מס הכנסה אינו מתיר קנסות בניכוי מההכנסה החייבת.
- לימים 31 בדצמבר 2006 ו-31 בדצמבר 2007 הסתכמה יתרת ההתחייבות לסיום יחסי עובד מעביד, נטו לסך של 8,000 ₪ ו-14,600 ₪ בהתאמה. במהלך שנת 2006 לא הופקדו כספים בקופת פיצויים. במהלך שנת 2007 הופקדו בקופת הפיצויים סך של 5,000 ₪. מס הכנסה מכיר בהוצאות פיצויים ששולמו במזומן בלבד.

- בשנים 2006 ו-2007 רשמה החברה הוצאות כיבודים בסכום של 18,500 ₪ ו-21,400 ₪, בהתאמה. מס הכנסה מתיר בניכוי 80% מהוצאות הכיבודים.
- שיעור המס החל על החברה הינו 30%. ביום 27 במרץ 2007, לפני פרסום הדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2006, קיבלה באופן מפתיע כנסת ישראל חוק לתיקון פקודת מס הכנסה. בהתאם לתיקון יופחת שיעור המס החל על חברות ל-25% החל משנת 2007.
- בשנת 2006 רשמה החברה הוצאה בסך של 15,000 ₪ בגין תרומות. הוצאות אלה אינן מוכרות לצורכי מס הכנסה, אך מתקבל בגין זיכוי מס בשיעור של 20%.
- הרווח החשבונאי לפני מיסים על ההכנסה בדוחות הכספיים של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006, הסתכם ל-362,000 ₪.

מהן הוצאות המיסים השוטפים, כפי שייכללו בדוח רווח והפסד של חברת "לאטה" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006?

- 106,110.
- 114,210.
- 109,110.
- 87,925.
- 106,050.

מה הסכום שיוצג בביאור על המס התיאורטי בדוחות הכספיים של חברת "לאטה" בע"מ לשנת 2007 בגין הוצאות לא מוכרות?

- 10,584.
- 9,300.
- 5,610.
- 12,570.
- 8,820.

מהי יתרת התחייבות המיסים הנדחים, כפי שתוצג במאזן חברת "לאטה" בע"מ, ליום 31 בדצמבר 2007?

- 18,850.
- 22,620.
- 26,150.
- 22,500.
- 8,850.

10) חברת "רותם" בע"מ (להלן "החברה") הוקמה ביום 1 בינואר 2006 במטרה לעסוק בטקסטיל.

- ביום 1 בינואר 2006 רכשה החברה מבנה באזור פיתוח, בעלות של 1,200,000 ₪ (25% מהעלות מיוחסת לקרקע). המבנה מופחת בספרים בשיטת הקו הישר על פני 20 שנים ואילו מס הכנסה מתיר את הוצאות הפחת בשיטת הקו הישר על פני 10 שנים.
- החברה משקיעה בהוצאות מחקר ופיתוח החל משנת 2006. הוצאות הפיתוח בשנים 2006 ו-2007 הסתכמו לסך של 22,000 ₪ ו-34,000 ₪, בהתאמה. מס הכנסה מתיר הוצאות מחקר ופיתוח בניכוי על פני תקופה של 3 שנים ואילו בספרים נרשמות הוצאות מחקר ופיתוח כהוצאה בעת התהוותן. הניחו כי כל הוצאות המחקר והפיתוח הוצאו בתחילת שנה.
- לימים 31 בדצמבר 2006 ו-31 בדצמבר 2007 הסתכמה יתרת ההתחייבות לסיום יחסי עובד מעביד נטו, לסך של 14,000 ₪ ו-25,600 ₪, בהתאמה.
- בשנים 2006 ו-2007 רשמה חברת "רותם" בע"מ הוצאות בסך של 45,000 ₪ ו-32,000 ₪ בגין תרומות. הוצאות אלה אינן מוכרות לצורכי מס הכנסה, אך מתקבל בגין זיכוי מס בשיעור של 20%.
- הרווח החשבונאי לפני מיסים בדוחות הכספיים של החברה, לשנים שהסתיימו ביום 31 בדצמבר 2006 ו-2007, הסתכם ל-210,000 ₪ ו-280,000 ₪, בהתאמה.
- שיעור המס החל על החברה הינו 29%.
- החברה מיישמת את הוראות תקן חשבונאות מספר 19 בדבר מיסים על הכנסה.
- למעט האמור לעיל, לא היו הבדלים בין הרווח החשבונאי לבין הרווח לצורכי מס בשנים 2006 ו-2007.

מהן הוצאות מיסים על הכנסה, כפי שתיכללנה בדוח רווח והפסד של חברת "רותם" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2006?

- א. 47,850 ₪.
- ב. 55,477 ₪.
- ג. 60,900 ₪.
- ד. 64,950 ₪.
- ה. 73,950 ₪.

מהן הוצאות המיסים השוטפים, כפי שתיכללנה בדוח רווח והפסד של חברת "רותם" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007?

- א. 75,961 ₪.
- ב. 78,841 ₪.
- ג. 80,794 ₪.
- ד. 81,877 ₪.
- ה. 98,291 ₪.

מהי יתרת התחייבות מיסים נדחים נטו, כפי שהוצגה במאזן חברת "רותם" בע"מ, ליום 31 בדצמבר 2007?

- א. 9,976 ₪.
- ב. 18,289 ₪.
- ג. 18,676 ₪.
- ד. 26,100 ₪.
- ה. 26,989 ₪.

11) דני: "אני לא מבין מה זה בכלל חשוב שיש שינויים בשיעור המס. אם נגיד אנחנו בשנת 2010, ושיעור המס בשנת 2010 הוא 25%, אני אשלם מס לפי 25% וזהו."

יואב: "אתה צודק כי שיעור המס של השנה הוא זה שקובע באשר לתשלום המס השוטף. יחד עם זאת, בכדי ליצור מיסים נדחים אנחנו חייבים להתחשב בשיעור המס בעתיד"

נדרש:

קבע את דעתך ביחס לאמירות של דני ויואב.

חברת "קוקי" החליטה לשכור מבנה בסכום של 100,000 ₪ לשנה. ביום 01.01.2007 חתמה החברה על חוזה שכירות לתקופה של 5 שנים. החברה שילמה את מלוא דמי השכירות מראש. מס הכנסה מכיר בהוצאות שכירות לפי בסיס מזומן.

נדרש:

- א. מה ירשום מס הכנסה בגין הוצאות השכירות בשנים 2007-2012?
 - ב. מה ירשום חברת קוקי בגין הוצאות השכירות בשנים 2007-2012?
 - ג. כיצד ישפיע הוצאות השכירות של החברה על דו"ח התאמה למס בשנים 2007-2012?
 - ד. הנח כי שיעור המס בשנת 2007 הינו 30%. במהלך שנת 2008 שונה שיעור המס במפתיע והוא יהיה 29% בשנת 2009, 28% בשנת 2010 והחל משנת 2011 הוא יהיה 27%.
- הצג מיסים נדחים בגין הוצאות החברה כפי שתציג חברת קוקי.

12 חברת "הייטק זה אנחנו" החל את פעילותה בשנת 2010. עד כה, צברה החברה הפסדים לצורכי מס בגובה 100,000 ₪.

נדרש:

- א. מה המקור שהוביל ל"הפסד לצורך מס".
- ב. מה הסוגייה העולה בהקשר להפסדים לצורכי מס?

במהלך חודש דצמבר 2010, צפתה החברה לראשונה אפשרות להרוויח בעתיד.
הנחה א': החברה צופה להרוויח 50,000 ₪.
הנחה ב': החברה צופה להרוויח 170,000 ₪.
שיעור המס החל על החברה הוא 20%.

נדרש:

- ג. כיצד על החברה לפעול? (הבחן בין הנחה א' וב').

הנח כי החברה בחרה שלא ליצור מיסים נדחים בגין הפסדיה, שכן לא צפתה רווחים.

להלן נתונים מדו"ח התאמה למס של החברה לשנת 2011:

80,000	רווח חשבונאי
	הוסף
30,000	קנס
	הפחת
20,000	הכנסות פטורות
90,000	סה"כ הכנסה חייבת

נדרש:

- א. קבע מהי חבות המס השוטף של החברה השנה.
- ב. קבע את השפעת ההפסד המועבר על המיסים הנדחים של החברה.

13 חגית: "הנושא של מיסים על הכנסה הוא ממש לא כזה נורא. יש רק דבר אחד שממש מבלבלים: מיסים שנוקפים להון העצמי".
אלדד: "את צודקת, אבל צריך לזכור שסוגיית המיסים שנוקפים ישירות להון העצמי רלוונטית רק ל-3 מקרים ספציפיים, ופשוט צריך לשנן את הטיפול החשבונאי בהם. כל שאר הנושא לא כזה נוראי בכלל".

נדרש:

- א. באילו 3 מצבים חשבונאיים לנו מיסים הנזקפים באופן ישיר להון העצמי?
- ב. מדוע הטיפול במצבים אלה שונה מן המצבים הרגילים?

חברת "קוקי" הנפיקה מניות ביום 01.01.2010 בסכום של 100,000 ₪.
מתוך סכום זה, 20,000 הינו פרמיה על המניות. לחברה הוצאות הנפקה

- בגובה 10,000 המקוזזות מן הפרמיה.
 מס הכנסה בוחן שתי אפשרויות להכיר בהוצאות ההנפקה:
- בפריסה על פני 3 שנים.
 - לא להכיר כלל בהוצאות ההנפקה.

הנח כי שיעור המס הינו 30%.
 נדרש:

- א. קבע כיצד הוצאות ההנפקה ישפיעו על דו"ח התאמה למס בשנים 2010-2012?
 ב. קבע כיצד הוצאות הנפקה ישפיעו על המיסים הנדחים של החברה?

14 חגית: "הנושא של מיסים על הכנסה הוא ממש לא כזה נורא. יש רק דבר אחד שממש מבלבלים: מיסים שנוקפים להון העצמי".
 אלדד: "את צודקת, אבל צריך לזכור שסוגיית המיסים שנוקפים ישירות להון העצמי רלוונטית רק ל-3 מקרים ספציפיים, ופשוט צריך לשנן את הטיפול החשבונאי בהם. כל שאר הנושא לא כזה נוראי בכלל".

נדרש:

- א. באילו 3 מצבים חשבונאיים לנו מיסים הנזקפים באופן ישיר להון העצמי?
 ב. מדוע הטיפול במצבים אלה שונה מן המצבים הרגילים?

ביום 01.01.2010 החליטה חברת "שמגגע" החליטה להשקיע במניות של חברת "המשביר", ורכשה 100 מניות של החברה. החברה סיווגה את ההשקעה כניירות ערך זמינים למכירה.

להלן נתונים על מניות חברת "המשביר" לתאריכים שונים:

2 ₪	01.01.2010
5 ₪	31.12.2010
6 ₪	31.12.2011

שיעור המס החל על החברה הינו 20%.
 מס החברה אינו מכיר בשערוכים של ניירות ערך, אלא במועד מכירת ההשקעה.

נדרש:

- ג. בחן את השפעת ההשקעה על דו"ח התאמה למס ועל ביאור מיסים נדחים של החברה לשנים 2010-2011.

15 לפי תקן לחשבוונאות בינלאומי מספר 16, חברה רשאית לבחור במודל הערכה מחדש לטיפול ברכוש הקבוע שלה.

נדרש:

א. הצג בקצרה את הטיפול החשבונאי לפי מודל הערכה מחדש.

חברת "דורית" בע"מ (להלן - "החברה") רכשה ביום 1 בינואר 2006 מכונה בעלות של 300,000 ₪. אורך החיים השימושיים של המכונה הוא 10 שנים והיא מופחתת בשיטת הקו הישר. החברה מיישמת לגבי המכונה שברשותה את מודל ההערכה מחדש. לאור השינויים התכופים בשווי ההוגן של המכונה, החברה בוחרת לבצע הערכה מחדש בתום כל שנה. השווי ההוגן של המכונה לימים 31 בדצמבר 2006, 2007 והוערך ב-360,000 ₪, 335,000 ₪. קרן הערכה מחדש מועברת לעודפים בקצב הפחתת המכונה. לצורכי מס, המכונה מטופלת עפ"י מודל העלות ומופחתת על פני 10 שנים בשיטת הקו הישר. שיעור המס החל על החברה הינו 30%.

נדרש:

ב. הצג את השפעת המכונה על דו"ח התאמה למס לשנים 2006 ו-2007.

ג. הצג את השפעת המכונה על המיסים הנדחים של החברה לימים

31.12.2006 ו-31.12.2007.

16 חברת "תמיר EZ100" הוקמה ביום 01.01.2010. החברה עוסקת במכירת שעוני יוקרה.

רכוש קבוע:

ביום הקמתה רכשה החברה רכוש קבוע בסכום עתק של 100,000 ₪. לפי מדיניות החברה, רכוש קבוע מופחת על פני 4 שנים בשיטת הקו הישר. החברה מעריכה כי ערך הגרט של המכונה הינו 10,000 ₪. לפי תקנות מס הכנסה, רכוש קבוע מופחת על פני 2 שנים בשיטת הקו הישר. מס הכנסה מכיר בערך גרט של 10,000 ₪ בגין רכוש קבוע.

לקוחות:

בשנת 2011 מכירות החברה הסתכמו ל-20,000 ₪. החברה גבתה 5,000 ₪ במזומן, והיתרה שולמה באשראי. החברה מבצעת הפרשה לחובות מסופקים לפי שיטה אחוז מלקוחות, בגובה 5% מיתרת לקוחותיה. החברה לא הכירה בחובות אבודים בשנה זו. הנח כי יתרת הפתיחה של כרטיס הפרשה לחובות מסופקים משנה שעברה הינה 200 ₪ לפי תקנות מס הכנסה, חוב אבוד בלבד מותר לניכוי מההכנסה החייבת.

שכר לעובדים:

החל משנת 2011 החלה החברה להעסיק עובדים. החברה שילמה בשנת 2011 משכורות בגובה 120,000 ₪. משכורת החברה מתפלגות באופן שווה על פני השנה. החברה משלמת שכר מידי 01 לחודש, כאשר תלוש השכר הראשון שולם

ביום 01.02.2011.

מס הכנסה מכיר בתשלומי משכורת לפי בסיס מזומן.

הפרשה לפיצויים :

בשנת 2012 רשמה החברה הפרשה לפיצויים בגין פיטוריי עובדיה בסכום של 70,000 ₪. מס הכנסה מתיר הכרה בתשלומי פיצויים בעת תשלום בפועל.

קנס :

בחודש פברואר הטיל משרד איכות הסביבה על החברה קנס בגין לכלוך בסכום של 10,000 ₪.

תרומות :

החברה רשמה הוצאה בגובה 1,500 שקלים בדוחותיה בגין תרומות. מס הכנסה מתיר בתרומות כזיכוי בגובה 20% ולא כניכוי.

הכנסות פטורות :

החברה הגיעה לסדר עם רשויות המס לפיו הכנסותיה שהופקו במפעל בדרום הארץ פטורות ממס. בשנה זו הפיקה החברה 20,000 ₪ מהמפעל בדרום הארץ.

דיוני שומה :

החברה הגיעה לפשרה עם רשויות המס בנוגע לשומה של החברה משנת 2005. לפי הפשרה, תשלם החברה 10,000 ₪ מיסים נוספים בגין שנים קודמות, וכן תשלם סכום של 1,000 ₪ בגין ריבית על החוב משנת 2005. מס הכנסה אינו מכיר בתשלומי ריבית בגין חובות משנים קודמות כהוצאה מותרת בניכוי.

שיעורי מס הכנסה :

שיעור המס שחל בשנת 2010 הינו 30%. בחודש דצמבר 2011 חוקקה הכנסת חוק לשינוי שיעור המס, ולפיו בשנת 2011 שיעור המס יהיה 28%, בשנת 2012 שיעור המס יהיה 27% ובשנת 2013 ואילך שיעור המס יהיה 25%. הרווח החשבונאי של החברה לשנת 2011 הוא 2,000,000 ₪.

נדרשים :

- א. הצג דו"ח התאמה של החברה 2011.
- ב. הצג את הוצאות המס של החברה לשנת 2011.
- ג. הצג יתרות מיסים נדחים של החברה לשנת 2010 ו-2011.

17 חברת "רונאלדו" מייצרת כדורי רגל. החברה החלה את פעילותה בשנת 2006. החברה רשמה בשנת 2010 רווח חשבונאי של 900,000 ₪ לפני מס. להלן נתונים נוספים:

השכרת מבנה לצד ג:

החברה השכירה ביום 01.03.2010 מבנה בבעלותה לחברה "ליאו מסי מגרשי ספורט". על פי תנאי החוזה, החברה קיבלה 120,000 ₪ וזאת בתמורה למתן זכות שימוש במבנה למשך שנתיים ימים. מס הכנסה ממסה הכנסות משכירות לפי בסיס מזומן.

הוצאות ביטוח ל-3 שנים:

ביום 01.07.2010 שילמה החברה 30,000 ₪ בעבור ביטוח תאונות מקצועיות ל-3 שנים. מס הכנסה מתיר בניכוי הוצאות ביטוח על בסיס מזומן.

מחקר ופיתוח:

ממועד הקמתה משקיעה החברה בפיתוח של מוצר חדשני אשר עתיד לשפר בעיטות פנדלים. עד ליום 31.12.2009 השקיעה החברה סכום של 50,000 ₪ בפיתוח. הוצאות הפיתוח בשנת 2010 הינם 20,000 ₪. כל הוצאות החברה הינן במזומן. החברה רשמה עלויות פיתוח כנכנס לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 38. החברה צופה כי השלמת הנכס תחול בשנת 2017, ולאחר מכן הוא יופחת על פני 10 שנים בשיטת הקו הישר. מס הכנסה מכיר בעלויות אלה כהוצאה בעת התהוותן.

רכוש קבוע:

ביום 01.01.2010 רכשה החברה רכוש קבוע בסכום של 25,000 ₪. החברה מפחיתה רכוש קבוע בספריה בשיעור של 20% לשנה. לצורכי מס הרכוש הקבוע מופחת בשיעור של 10% לשנה. ביום 31.12.2010 נמכר הרכוש הקבוע בסכום של 30,000 ₪.

רווח מניירות ערך:

בשנת 2010 רשמה החברה רווח חשבונאי של 1,500 ₪ משערוך ניירות ערך לשווי הוגן. ניירות ערך אלה מטופלות בשיטת "שווי הוגן דרך רווח והפסד" שכן הן מוחזקות למסחר. מס הכנסה מכיר ברווח מניירות ערך במועד המימוש בלבד.

כיבוד מוכר באופן חלקי:

לחברה הוצאות כיבוד של 1,000 ₪. מס הכנסה מתיר בניכוי 75% מהוצאות בגין כיבוד.

תשלום בגין שומת שנים קודמות :
בשנת 2010 נתבקשה החברה לשלם סכום בגין שומת החברה בשנת 2007.
החברה שילמה סכום של 10,000 בגין שנת 2006, בתוספת 1,500 ₪ ריבית
והצמדה בגין סכום זה.
מס הכנסה אינו מתיר בניכוי הוצאות מימון בגין שומות עבר.

לחברה הפסדים מועברים נכון ליום 31.12.2009 בגובה 10,000 ₪.
הנח כי החברה צפתה אפשרות לנצל הפסדים אלה בעתיד. שיעור מס חברות
הינו 25%. שיעור מס רווח הון הינו 20%.

נדרשים :

- א. הצג דו"ח התאמה של החברה 2010.
- ב. הצג את הוצאות המס של החברה לשנת 2010.
- ג. הצג יתרות מיסים נדחים של החברה לשנת 2010 ו- 2009.

18) חברת EZ100 עוסקת בלימוד חשבונאות באינטרנט.

להלן נתונים נבחרים מדוחות החברה לשנת 2010 :

128,000	רווח לפני מס
117,800	מיסים על הכנסה
10,200	רווח לשנה

1. נכון ליום 31 בדצמבר 2010 עלות מלאי של סירים מיוחדים בחברה הסתכמה ב-50,000 ₪ ושווי מימוש נטו של המלאי עמד על 43,000 ₪.
מס הכנסה לא מכיר בירידת ערך מלאי.
2. ביום 01 בינואר 2009 רכשה החברה רכב בסכום של 330,000 ₪.
אורך החיים השימוש של הרכב הוא 6 שנים, והוא מטופל לפי מודל הערכה מחדש. השווי ההוגן של הרכב לימים 31.12.2009 ו- 31.12.2010 הינו 300,000 ₪ ו-280,000 ₪. קרן הערכה מחדש מועברת לעודפים בקצב הפחת. מס הכנסה אינו מכיר במודל הערכה מחדש ומתיר בניכוי הפחתת הרכב לפי שיטת העלות.
3. ביום 01 בינואר 2008 חתמה החברה על חוזה שכירות במסגרתו השכירה החברה משרדים שבבעלותה ל-3 שנים. ביום חתימת החוזה קיבלה החברה מראש את מלוא הכנסות החוזה בסכום של 288,000 ₪. בהתאם לסעיף ב' לפקודת מס הכנסה, הכנסות מדמי שכירות חייבות במס עם קבלתן במזומן.
4. נכס המס הנדחה בגין התחייבות סיום יחסי עובד-מעביד (עתודה לפיצויים) ליום 31 בדצמבר 2009 הסתכם ב-80,000 ₪. בהתאם לחוות דעת אקטואר, רשמה החברה בשנת 2010 הוצאות פיצויים בסך 40,000 ₪. החברה לא מפקידה לקופת פיצויים, וכן צופה שלא תפטר עובדים בעתיד הנראה לעין.
מס הכנסה מכיר בהוצאות פיצויים עם תשלומם בפועל.

5. ביום 10 בפברואר 2009 רכשה החברה 23,000 מניות של חברת הודיני. החברה בחרה לסווג את השקעתה כנכס פיננסי זמין למכירה. להלן נתונים בדבר מחיר מנייה חברת הודיני לתאריכים שונים:

תאריך	מחיר מניה
10.02.2009	30
31.12.2009	33
31.12.2010	35

- בשנת 2010 הכריזה ושילמה חברת הודיני דיבידנד, בסכום של 35,000 ₪. מס הכנסה מכיר ברווחים/הפסדים מניירות ערך במועד המימוש בלבד, לפי שיעור מס רווח הון. כמו כן, מס הכנסה אינו ממסה דיבידנד המחולק בין חברות.
6. בהתאם למדיניות החברה, מנצלים עובדים את ימי החופש שלהם תוך 12 חודשים ממועד הזכאות. יתרת הפרשה לחופשה הסתכמה ביום 31 בדצמבר 2009 ל-120,000 ₪. ביום 31 בדצמבר 2010 חל גידול של 15% ביתרת הפרשה לחופשה לעומת שנה שעברה. מס הכנסה מכיר בהוצאות בגין חופשה עם תשלום בפועל.
7. ביום 2010 הנפיקה החברה מניות 10,000 ₪ ערך נקוב בפרמיה של 120%. הוצאות הנפקה היו 4% מן התמורה. מס הכנסה אינו מתיר הוצאות הנפקה בניכוי.
8. הוצאות כיבודים של החברה לשנת 2010 הסתכמו ל-60,000 ₪. רשויות המס מתירות בניכוי 20% מסכום זה.
9. במהלך שנת 2010 שילמה החברה קנסות בסכום של 6,000 ₪. מס הכנסה אינו מתיר קנסות כהוצאה מוכרת.
10. בהתאם לדו"ח התאמה של החברה לשנת 2009, לחברה יתרת הפסד מועבר לצורכי מס בסכום של 280,000 ₪. החברה צפתה כי תנצל את ההפסדים הנ"ל בשלוש השנים הקרובות. נכון ליום 31 בדצמבר 2010 העריכה החברה כי תנצל את ההפסד בשנת 2011.
11. במהלך שנת 2011 התקיים דיון שומות לחברה עם פקיד שומה, בנוגע לשומה משנת 2007. נקבע במסגרת הדיון כי ההכנסה החייבת של החברה לשנה זו גדולה ב-204,040 ₪ מההכנסה החייבת שדווחה בשנה זו. כמו כן, הוטל על החברה לשלם סכום של 7,500 ₪ בגין הפרשי הצמדה על סכום החוב. מס הכנסה אינו מתיר הפחתת הפרשי הצמדה מן ההכנסה החייבת.
12. עד שנת 2010 שיעור המס שהוטל על החברה היה 25%. במהלך שנת 2010 החליטה הכנסת על שינוי שיעור המס. שיעור המס החדש הוא:

24%	2011
23%	2012
22%	2013
21%	2014
20%	2015
18%	ואילך 2016

שיעור מס רווח הון הינו 25% והוא ללא שינוי.

13. למעט האמור לעיל, אין הבדלים בין הרווח החשבונאי וההכנסה החייבת.

נדרשים:

- א. הצג יתרות מיסים נדחים כפי שהוצגו על ידי החברה לימים 31.12.2009 ו-31.12.2010.
- ב. הצג דו"ח התאמה למס לשנת 2010.
- ג. פרט את מרכיבי סעיף מיסים על הכנסה אשר יופיע בדו"ח רווח והפסד של החברה לשנת 2010.

19) חברת "הממה-מיה" עוסקת בייצור מוצרים לתחזוקת ביובים.

החברה החלה את פעילותה בחודש יולי 2008.

להלן נתונים נוספים:

1. ביום 1 ביולי 2009 השכירה החברה מבנה אשר ברשותה לתקופה של 15 שנה. על פי תנאי החוזה, במהלך 10 השנים הראשונות תשכיר החברה את המבנה בתמורה לסכום של 400,000 ₪ בשנה. מהשנה ה-11 ועד לתום החוזה יעמוד סכום השכירות על 300,000 ₪ לשנה. במועד חתימה החוזה שילמה החברה את דמי השכירות לתקופה של 3 שנים מראש. מס הכנסה מחייב הכנסות משכירות על בסיס מזומן.
2. במועד ההקמה רכשה החברה מכונה לייצור צינורות בסכום של 1,750,000 ₪. המכונה הופעלה מיום הרכישה והיא נמדדת בשיטת העלות – קו ישר על פני 7 שנים. בסוף חודש דצמבר 2011, לאור סימנים המצביעים על ירידת ערך של המכונה, אמדה החברה סכום בר השבה למכונה שהוא 600,000 ₪. לצרכי מס המכונה מופחתת לפי שיטת העלות, על פני 7 שנים. מס הכנסה מכיר בהפסד מירידת ערך נכסים במועד המימוש בלבד.
3. ביום 01 בינואר 2009 הנפיקה החברה מניות בתמורה כוללת של 15,400,000 ₪. הוצאות הנפקה הסתכמו ב-2.25% תמורת ההנפקה הכוללת. מס הכנסה מתיר בניכוי הוצאות הנפקה על פני 3 שנים באופן שווה החל משנת 2009. החברה קיזזה הוצאות הנפקה מהפרמיה.
4. ביום 01 בינואר 2009 רכשה החברה מבנה תעשייתי בסכום של 10,000,000 ₪ (הנח כי מרכיב הקרקע זניח). החברה בחרה במודל הערכה מחדש למבנה. החברה מפחיתה את המבנה על פני 40 שנה. מס הכנסה מפחית מבנים בשיטת העלות על פני 40 שנה. בדצמבר 2010, לראשונה, עלה השווי ההוגן של המבנה על ערכו בספרים. בשנת 2011 רשמה החברה הוצאות פחת בסכום הגבוה ב-150,000 ₪ מסכום הוצאות הפחת כפי שנרשמו לצורך מס. השווי ההוגן של המבנה ליום 31.12.2011 הינו 15,500,000 ₪.
5. נכון ליום 31.12.2011 עלות מלאי של צינורות גומי בחברה הסתכמה ל-22,450,000 ₪. שווי המימוש נטו של מלאי זה עמד על 19,950,000 ₪. מס הכנסה אינו מכיר בירידת ערך של מלאי.
6. בשנת 2011 רשמה החברה הוצאות כיבודים בסכום של 500,000 ₪. מס הכנסה מכיר ב-80% מהוצאות כיבוד.

7. לימים 31.12.2010 ו-31.12.2011 עמדה יתרת הפרשה לחובות מסופקים של החברה על 680,000 ₪ ו-520,000 ₪, בהתאמה. לחברה לא היו חובות אבודים בשנת 2011. רשויות המס מתירות בניכוי חובות אבודים בלבד.
8. במהלך שנת 2011 זכתה החברה בפרס ממשלתי בגובה 250,000 ₪. הפרס נרשם כהכנסה בחברה. מס הכנסה אינו ממסה הכנסות מפרסים ממשלתיים.
9. בחודש נובמבר 2011 התקיים לחברה דיון שומות, בנוגע לשומה שמקורה בשנת 2008. הוחלט במסגרת הדיון כי על החברה לשלם 98,000 ₪ למס הכנסה. 18,000 ₪ מסכום זה מיוחס לריבית והצמדה בגין סכום החוב המקורי. מס הכנסה אינו מתיר תשלום של ריבית והצמדה בניכוי מסכום ההכנסה החייבת.
10. בשנת 2011 רשמה החברה הפסד חשבונאי בגובה 117,500 ₪.
11. נכון ליום 31.12.2010 לחברה הפסדים מועברים בגובה 3,000,000 ₪. נכון ליום 31.12.2010 לא צפתה החברה רווחים בעתיד הנראה לעין, אך נכון ליום 31.12.2011 החברה צופה רווחים בעתיד.
12. להלן נתונים אודות שיעור המס החל על החברה: שיעור מס חברות ומס רווח הון הינו 25%. במהלך שנת 2011 נחקק חוק בכנסת ולפיו הוחלט על שינוי שיעורי מס (חברות והון) ל-22%, וזאת החל משנת 2011.
13. למעט האמור לעיל, אין הבדל הרווח החשבונאי וההכנסה החייבת.

נדרשים:

- א. הצג יתרות מיסים נדחים כפי שהוצגו על ידי החברה לימים 31.12.2010 ו-31.12.2011.
- ב. הצג דו"ח התאמה למס לשנת 2011
- ג. פרט את מרכיבי סעיף מיסים על הכנסה אשר יופיע בדו"ח רווח והפסד של החברה לשנת 2011.

מבוא לחשבונאות פיננסית

פרק 16 - הון עצמי

תוכן העניינים

1. כללי (ללא ספר)

מבוא לחשבונאות פיננסית

פרק 17 - תזרים מזומנים

תוכן העניינים

1. כללי 128

תזרים מזומנים

שאלות

(1) להלן הדוחות הכספיים של חברת תמירוס :

12/2000	12/2001	
20	50	מזומן
100	200	מלאי
80	150	לקוחות
100	90	ר"ק נטו
(100)	(150)	ספקים
(100)	(150)	זכאים
(10)	(10)	הון מניות
(90)	(180)	עודפים י.ס.

להלן נתונים לגבי דו"ח רווח והפסד לשנת 2001 :

200	מכירות
(50)	עלות מכר
150	רווח גולמי
(60)	הוצ' הנהלה
90	סך הרווח

נתונים נוספים :

1. השינוי ברכוש הקבוע השנה נובע מפחת.
2. לא שולם השנה לזכאים

נדרש :

הצג תזרים מזומנים מפעילות שוטפת לשנת 2001.

(2) להלן הדוחות הכספיים של חברת תמירוס בע"מ :

12/2000	12/2001	
150	300	מזומן
120	175	השקעות בני"ע סחירים
120	500	פקדונות לז"א
100	10	הלוואות שניתנו
200	85	רכוש קבוע, נטו

נתונים נוספים :

1. תנועות השנה ברכוש קבוע :

נטו	פחת שנצבר	עלות	י.פ.
200	(100)	300	רכישות
50	0	50	פחת השנה
(80)	(80)	0	מכירות – התמורה במכירה הייתה 110 ₪
(85)	15	(100)	כ"ס
85	(165)	250	

2. פקדונות לז"א – השנה הושקעו 450 ₪.

3. לא ניתנו השנה הלוואות נוספות.

נדרשים :

הצג דו"ח תזרים מפעילות השקעה.

(3) להלן הסעיפים הרלוונטיים מתוך הדוחות הכספיים של חברת "מעין" בע"מ :

12/2004	12/2005	מזומן
650	500	הלוואות לז"א
(250)	(300)	הון מניות ופרמיה
(150)	(400)	

נתונים נוספים :

1. לא נפרעו השנה (2005) הלוואות.

2. ביום 30/12/2005 הונפקו 150 ע.מ מניות תמורת פי 2 מערך הנקוב.
בהנפקה היו הוצאות הנפקה.

נדרשים :

הצג דו"ח תזרים מפעילות מימון ופקודת יומן עבור הוצאות ההנפקה.

(4) חברת "המגניבים" הוקמה ביום 01/01/2004.

להלן נתונים לגבי שנת 2004 :

1. הרווח – 200,000 ₪.
2. ב-01/04/2004 נרכשה מכונה תמורת 100,000 ₪. 20,000 ₪ שולמו באותו יום, 50,000 ₪ שולמו ב-31/12/2004 ו-30,000 ₪ שולמו ביום 31/03/2005.
3. ביום 01/02/2004 התקבלה הלוואה בסכום של 80,000 ₪. ביום 01/04/2004 נפרעה הלוואה בסך 20,000 ₪, הפרשי הצמדה למדד – 30,000 ₪.
4. ביום 01/07/2004 נרכשה מכונה תמורת 100,000 ₪ באמצעות הנפקת מניות.
5. ביום 2004 הוכרז דיבידנד בסך 50,000 ₪. עד לסוף השנה שולם 30,000 ₪.

6. הגידול בלקוחות הסתכם ב-50,000 ₪. הגידול בספקים הסתכם ב-30,000 ₪, פחת והפחתות הסתכמו בכ-10,000 ₪.
7. ביום 01/04/2004 נתנה החברה הלוואה בסך 30,000 ₪. 10,000 ₪ מההלוואה נפרעו עד לסוף השנה.
8. ביום 01/07/2004 השקיעה החברה במניות סכום של 80,000 ₪. ביום 01/10/2004 מכרה החברה מניות תמורת 150,000 ₪. רווח ההון הסתכם ב-70,000 ₪.
9. ביום 01/07/2004 הנפיקה החברה מניות תמורת 200,000 ₪. הוצאות ההנפקה הסתכמו בכ-20,000 ₪.
10. הגידול במשיכת יתר התסכס בכ-60,000 ₪.

נדרש :

הצג דו"ח תזרים מזומנים לשנת 2004.

(5) להלן נתונים של חברת ה"קוגי" לשנת 2005 :

1. הרווח – 150,000 ₪.
2. ב-03/2005 נרכשה מכונה תמורת 150,000 ₪. 20,000 ₪ שולם באותו יום, והיתרה שולמה בשנת 2006. הוצאות הפחת של הרכוש הקבוע בשנת 2005 היו בסך 15,000 ₪. בשנת 2005 נמכר רכוש קבוע שעלותו המופחתת בספרים הייתה 20,000 ₪ בתמורה ל-17,000 ₪ במזומן.
3. ב-02/2005 התקבלה הלוואה בסכום של 100,000 ₪. ב-04/2005 נפרע חלק מההלוואה בסך 45,000 ₪ הפרשי הצמדה למדד בשנת 2005 שלא שולמו – 25,000 ₪.
4. ב-07/2005 הונפק הון מניות בתמורה ל-60,000 ₪ במזומן.
5. בחודש 05/2005 הוכרז דיבידנד בסך 60,000 ₪. עד לסוף השנה שולם 40,000 ₪.
6. הגידול בלקוחות הסתכם ב-30,000 ₪, הגידול בספקים הסתכם ב-40,000 ₪.
7. בחודש 04/2005 נתנה החברה הלוואה בסך 50,000 ₪, 15,000 ₪ מההלוואה נפרע עד לסוף השנה.
8. בחודש 07/2005 השקיעה החברה במניות של חברת "קלאב" סכום של 100,000 ₪.
9. נרכשו ני"ע בסך של 75,000 ₪.
10. הגידול במשיכת יתר התסכס בכ-45,000 ₪.

נדרש :

הצג דו"ח תזרים מזומנים לשנת 2005.

6) מלאכת הרכבת דו"ח תזרים מזומנים כוללת עבודה בו-זמנית בשלושה ניירות עבודה:

1. דף המשמש לפקודות יומן.
2. דף המכונה "גיליון עבודה" – מציג את התנועה במאזן.
3. דו"ח תזרים מזומנים אשר נבנה אט-אט במהלך פיתרון שאלה.

נדרש:

קבע בקצרה מהם השלבים השונים לאורך פיתרון תרגיל בדו"ח תזרים מזומנים.

7) גיליון העבודה:

- שלב מספר 1 בפיתרון תרגיל בתזרים מזומנים כולל העתקת המאזנים הנתונים בשאלה לדף נקי. מאזנים אלו ישמשו כגיליון עבודה.
- א. מהי הסוגיה העולה בהקשר לסעיף "מזומנים ושווה מזומנים" בשלב הראשון (העתקת הנתונים)?
 - ב. כיצד שניתן לשחזר יתרות במאזן פתיחה או במאזן סגירה כאשר אלה לא נתונים? (רמז: צד הנכסים במאזן שווה לצד ההתחייבויות בתוספת ההון העצמי).

8) שאלה בדו"ח תזרים מזומנים כוללת לרוב מאזן יתרת פתיחה נתון, מאזן יתרת סגירה נתון ושורת אירועים שהתרחשו בחברה במהלך השנה.

- א. האם האירועים אשר יינתנו בשאלה יעסקו בכל אחד מסעיפי המאזן? במידה ולא, מה עלינו לעשות בגין סעיף אשר אין להם התרחשות במסגרת ה"אירועים" הנתונים בשאלה?
- ב. לגבי האירועים אשר נתונים בשאלה: מה עלינו לעשות ביחס אליהם ומהי השפעתם על דו"ח תזרים מזומנים?
- ג. מהי טכניקת "מעגלים" לפיתרון שאלות העוסקת בתזרים מזומנים?

9) רישום אירוע בגיליון העבודה ובדו"ח תזרים מזומנים נדרש להיות "מאוזן". הסבר.

10) לפניך אפשרויות שונות ביחס לפקודות יומן.

קבע לגבי כל אפשרות:

- א. האם יש השפעה על גיליון העבודה?
- ב. האם יש השפעה על דו"ח תזרים מזומנים?

11 לפניך רשימת פקודות יומן אפשריות. לגבי כל פקודה קבע האם היא תקבל התאמה בגיליון העבודה, בדו"ח תזרים מזומנים או בשניהם:

תיאור אירוע	פקודת יומן כללית	דוגמא	סכום	האם משפיע על דו"ח רווח והפסד?	האם ישפיע על גיליון העבודה?	האם ישפיע על דו"ח תזרים מזומנים?
רכישת נכס במזומן	ח' נכס ז' מזומן	ח' מכונה ז' מזומן	100 100			
מכירת נכס במזומן	ח' מזומן ז' נכס	ח' מזומן ז' מכונה	100 100			
מכירת נכס במזומן ברווח	ח' מזומן ז' נכס ז' רווח הון	ח' מזומן ז' מכונה ז' רווח הון	100 90 10			
מכירת נכס במזומן בהפסד	ח' מזומן ז' נכס ח' הפסד הון	ח' מזומן ז' מכונה ח' הפסד הון	100 110 10			
פירעון התחייבות במזומן	ח' התחייבות ז' מזומן	ח' ספקים ז' מזומן	100 100			
רישום הוצאות לא מול מזומן	ח' הוצאה ז' הפרשה/מאזן	ח' הוצאות פחת ז' פחת נצבר	10 10			
	ח' הפסד ז' הפסד מירידת ערך ז' הפרשה	ח' הפסד מירידת ערך רכוש קבוע ז' הפרשה לירידת ערך רכוש קבוע	10 10			
	ח' הוצאה ז' זכאים	ח' הוצאות שכר ז' זכאים	10 10			
רישום הוצאה מול מזומן	ח' הוצאה ז' מזומן	ח' הוצאות חשמל ז' מזומן	10 10			
חלוקת דיבידנד לא במזומן	ח' עודפים ז' זכאים	ח' עודפים ז' זכאים	10 10			
חלוקת דיבידנד במזומן	ח' עודפים ז' מזומן	ח' עודפים ז' מזומן	10 10			
הנפקת מניות	ח' מזומן ז' הון מניות ז' פרמיה	ח' מזומן ז' הון מניות ז' פרמיה	10 2 8			

12) להלן הדוחות הכספיים של חברת "מרינה" בע"מ (להלן: "החברה") לימים 31 בדצמבר 2007 ו-31 בדצמבר 2006:

31.12.2006 אלפי ₪	31.12.2007 אלפי ₪	הערה	
500	860	(1)	מזומנים ושווה מזומנים
670	90		לקוחות
200	270		מלאי
350	500	(2)	רכוש קבוע – נטו
1,720	1,720		
420	470		ספקים
700	300		הלוואות לזמן ארוך
100	200		עתודה לסיום יחסי עובד-מעביד
100	200		הון מניות
400	550	(3)	יתרת רווח שלא יועדה
1,720	1,720		

נתונים נוספים:

1. יתרת המזומנים ושווה מזומנים כוללת פיקדון בחברת ביטוח לתקופה של 6 חודשים שהפקידה החברה ביום 31 בדצמבר 2007, בסך של 100 אלפי ₪
2. להלן התנועה ברכוש קבוע באלפי ₪:
רכישת רכוש קבוע בשנת 2007: 200.
פחת רכוש קבוע בשנת 2007: 50.
3. בשנת 2007 הוכרז וחולק דיבידנד במזומן בסך 50 אלף ₪.

למעט האמור לעיל, כל השינויים במאזן החבר מקורם בפעולות שבוצעו במזומן.

מהו תזרים המזומנים של חברת "מרינה" בע"מ, שנבע מפעילות שוטפת, כפי שיופיע בדו"ח על תזרימי המזומנים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007 (ב-₪)?

- א. 200,000.
- ב. 330,000.
- ג. 810,000.
- ד. 910,000.
- ה. 1,050,000.

מהו תזרים המזומנים של חברת "מרינה" בע"מ ששימש לפעילות השקעה, כפי שיופיע בדו"ח על תזרימי המזומנים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007 (ב-₪)?

- א. 250,000.
- ב. 300,000.
- ג. 360,000.
- ד. 440,000.
- ה. 550,000.

מהו תזרים המזומנים של חברת "מרינה" בע"מ ששימש לפעילות מימון, כפי שיופיע בדוח על תזרימי המזומנים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007 (ב-ש)?

- א. 250,000 ₪.
- ב. 300,000 ₪.
- ג. 350,000 ₪.
- ד. 400,000 ₪.
- ה. 450,000 ₪.

13) להלן נתונים המתייחסים להון העצמי של חברת ניצן בע"מ, כפי שעולה מהדוחות הכספיים שלה לשנת 2007:

31/12/2006	31/12/2007	
(250,000)	(500,000)	הון מניות
(75,000)	(130,000)	פרמיה

- ביום 30 ביוני 2007 הנפיקה החברה מניות הטבה. מניות ההטבה מחולקות תחילה מהפרמיה ורק לאחר איפוסה מהעודפים.
- ביום 2 באוקטובר 2007 הנפיקה החברה 100,000 מניות רגילות 1 ₪. ערך נקוב בפרמיה של 150% הוצאות ההנפקה הסתכמו לסך של 20,000 ₪. מחציתן שולמו במזומן במועד ההנפקה ומחציתן שולמו ביום 10 בינואר 2008.

מהי השפעת הפעולות שבוצעו במסגרת ההון העצמי על תזרימי המזומנים מפעילות מימון בדוח תזרים מזומנים של חברת "ניצן" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007?

- א. הנפקת מניות 230,000 ₪.
- ב. הנפקת מניות 250,000 ₪.
- ג. הנפקת מניות 90,000 ₪.
- ד. הנפקת מניות 240,000 ₪.
- ה. הנפקת מניות 80,000 ₪.

מהו סכום מניות ההטבה אשר חולקו מהעודפים בגין הנפקת מניות ההטבה אשר בוצעה ביום 30 ביוני 2007?

- א. 140,000 ₪.
- ב. 75,000 ₪.
- ג. 130,000 ₪.
- ד. 85,000 ₪.
- ה. 150,000 ₪.

14) להלן נתונים נבחרים מהדוחות הכספיים של חברת "מיכל" בע"מ לשנת 2007 :

31/12/2007	31/12/2006	
78,000	12,000	הון מניות רגילות (1 ₪ ע.ג.)
30,000	30,000	הון מניות בכורה (6%)
?	45,000	פרמיה על מניות

- ביום 1 בינואר 2005 הנפיקה החברה 30,000 מניות בכורה צוברות 6% , אינן משתתפות ואינן ניתנות לפידיון.
- ביום 21 במאי 2007 רכשה חברת "מיכל" בע"מ מכונה בעלות של 125,000 ₪. הרכישה מומנה על ידי הנפקת מניות לספק בשווי של 94,000 ₪ והיתרה שולמה במזומן.
- ביום 30 ביולי 2007 הנפיקה החברה 25,000 מניות בפרמיה של 180%. הוצאות ההנפקה היוו 5% מתמורת ההנפקה ושולמו במזומן.
- ביום 31 בדצמבר 2007 הוכרז דיבידנד בשיעור של 15% לבעלי המניות הרגילות. הדיבידנד שולם במזומן, למעט מחצית מהדיבידנד לבעלי המניות הרגילות, אשר שולם ביום 5 בינואר 2008.
- במהלך השנים 2005-2006 לא חילקה חברת "מיכל" דיבידנדים.

מהו סכום תזרימי המזומנים בפעילות מימון בגין הנפקת הון נטו, כפי שייכלל בדוח על תזרים מזומנים של חברת "מיכל" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007?

- א. הנפקת מניות נטו 34,000 ₪.
- ב. הנפקת מניות נטו 66,500 ₪.
- ג. הנפקת מניות נטו 101,500 ₪.
- ד. הנפקת מניות נטו 160,500 ₪.
- ה. הנפקת מניות נטו 191,500 ₪.

מהו סכום תזרימי המזומנים בפעילות מימון בגין חלוקת דיבידנד, כפי שיופיע בדוח על תזרים מזומנים של חברת "מיכל" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2007?

- א. 5,850 ₪.
- ב. 8,550 ₪.
- ג. 11,250 ₪.
- ד. 11,700 ₪.
- ה. 17,100 ₪.

מהי יתרת הפרמיה על המניות, כפי שתיכלל במאזן חברת "מיכל" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2007?

- א. 139,500 ₪.
- ב. 143,000 ₪.
- ג. 168,000 ₪.
- ד. 180,500 ₪.
- ה. 184,000 ₪.

15 חברת "קיראון" בע"מ (להלן: "החברה"), מייצרת מכשירי חניה המפוזרים ברחבי הארץ. להלן נתונים ביחס לסעיף הרכוש הקבוע בדוחות הכספיים של החברה לשנת 2009:

- הרכוש הקבוע נטו, כפי שהוצג במאזני החברה לימים 31 בדצמבר 2008 ו-31 בדצמבר 2009 הינו 17,500 אלפי ₪ ו-27,490 אלפי ₪ בהתאמה.
- ביום 1 באפריל 2009 רכשה החברה במזומן מכונה ליציקת המכשירים בעלות של 3,700 אלפי ₪ ואורך חייה השימושים הוערך ב-10 שנים. באותו היום התקבל בגין המכונה מענק השקעה בסכום של 500 אלפי ₪. החברה בחרה בחלופה של ניכוי המענק מעלות הנכס. בעקבות כניסת סלופארק ומתחרים נוספים, נוצרה ירידה בביקוש למכשירים ולכן בוצעה בדיקה לירידת ערך למכונה והסכום בר ההשבה שלה הוערך בתום שנת 2009 בסך 2,600 אלפי ₪.
- ביום 1 בדצמבר 2009 רכשה החברה מכונה נוספת המייצרת מכשירים זולים יותר בעלות של 5,400 אלפי ₪ באשראי ספקים של 60 יום, המהווה אשראי ספקים רגיל לעסקאות מסוג זה.
- ביום 1 בינואר 2009 רכשה החברה במזומן קרקע בדרום הארץ, לצורך הקמת משרדה, בעלות של 4,500 אלפי ₪. בנובמבר 2009 החלה החברה לבנות את מבנה המשרדים ועד תום השנה הסתכמו עלויות הבנייה, אשר שולמו במזומן, לסך 850 אלפי ₪. שווייה ההוגן של הקרקע, לרבות מרכיב הבנייה שהחל בה, היה 6,150 אלפי ₪ לתום שנת 2009.
- הוצאות הפחת של החברה לשנת 2009 הסתכמו ל-2,400 אלפי ₪. למעט הרכישות דלעיל לא היו רכישות נוספות של רכוש קבוע בחברה.
- במהלך השנה מכרה החברה רכוש קבוע במזומן. לחברה לא נוצר רווח/הפסד הון מהמכירה.
- החברה מטפלת ברכוש קבוע מסוג קרקע ומבנים לפי מודל הערכה מחדש בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 16 ושאר הרכוש הקבוע שברשותה מטופל בהתאם למודל העלות.

מהי השפעת הפעולות שבוצעו בסעיף רכוש קבוע על תזרימי המזומנים מפעילות השקעה בדוח תזרים מזומנים של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009?

- א. רכישת רכוש קבוע: (14,450) אלפי ₪; קבלת מענק: 500 אלפי ₪; מכירת רכוש קבוע: 2,000 אלפי ₪.
- ב. רכישת רכוש קבוע: (9,050) אלפי ₪; קבלת מענק: 500 אלפי ₪; מכירת רכוש קבוע: 2,500 אלפי ₪.
- ג. רכישת רכוש קבוע: (13,950) אלפי ₪; מכירת רכוש קבוע: 2,500 אלפי ₪.
- ד. רכישת רכוש קבוע: (8,550) אלפי ₪; מכירת רכוש קבוע: 2,500 אלפי ₪.
- ה. רכישת רכוש קבוע: (9,050) אלפי ₪; קבלת מענק: 500 אלפי ₪; מכירת רכוש קבוע: 2,000 אלפי ₪.

הניחו כי הרווח הנקי של החברה הינו 6,700 אלפי ₪ וכי לחברה אין התאמות נוספות על הפעילות השוטפת, למעט ההשפעות הנובעות מסעיף הרכוש הקבוע וסעיף הספקים (כולל אשראי ספקים מרכוש קבוע) שיתרתו לימים 31 בדצמבר 2008 ו-2009 הינה 3,500 אלפי ₪ ו-5,300 אלפי ₪ בהתאמה.

מהו סכום תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת בדוח תזרים מזומנים של החברה, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009?

- א. 5,560 אלפי ₪.
- ב. 6,860 אלפי ₪.
- ג. 5,060 אלפי ₪.
- ד. 5,500 אלפי ₪.
- ה. 5,860 אלפי ₪.

16 חברת שירה בע"מ (להלן – "החברה") הינה חברה המייצרת מזון לבע"ח. החברה הוקמה ביום 01 בפברואר 2008, ומיישמת את תקן חשבונאות בינלאומי מספר 7. להלן סעיפים נבחרים ממאזני החברה לימים 31 בדצמבר 2008 ו-2009:

ביאור	31.12.2008	31.12.2009	
	11,000	13,500	מזומנים
1	73,000	144,000	פקדונות
3	110,000	135,000	רכוש קבוע
2,4	(67,000)	(54,000)	אשראי מתאגידים בנקאיים לזמן קצר (כולל חלויות שוטפות)
4	(48,000)	(65,000)	הלוואות לזמן ארוך בניכוי חלויות שוטפות

- להלן נתונים על סעיפים נבחרים מתוך מאזני החברה לימים 31 בדצמבר 2008 ו-2009:
1. החברה משקיעה את כספה במוסדות פיננסיים שונים.
להלן פירוט הפיקדונות של החברה:

31.12.2208	31.12.2009	סוג הפיקדון
15,000	35,000	פיקדון שבועי בבנקים
-	50,000	פיקדון חודשי מתחדש בבנקים
58,000	59,000	פיקדון חצי שנתי בבתי השקעות
73,000	144,000	

בגין פקודות אלה קיבלה החברה ריבית שהסתכמה בשנת 2009 ל-2,500 שקלים.

2. לימים 31 בדצמבר 2008 ו-2009 משיכת יתר של החברה אשר ניתנת לפירעון לפי דרישה ומהווה חלק בלתי נפרד מניהול המזומנים של החברה, מהווה מחצית מיתרת האשראי מתאגידים בנקאיים לזמן קצר (לא כולל חלויות שוטפות).
3. רכוש קבוע:
 1. החברה מטפלת ברכוש הקבוע שברשותה בהתאם מודל הערכה מחדש על פי תקן בינלאומי מספר 16 דבר רכוש קבוע. הערכה מחדש מבוצעת על ידי החברה אחת לשנה, בסוף שנה. קרן הערכה מועברת לעודפים בקצב הפחת.
 1. ביום 15 לאוקטובר 2008 רכשה החברה מכונה בעלות של 60,000 שקלים. מחצית מהסכום שולם במועד הרכישה והיתרה שולמה בפברואר 2009.
 2. ביום 10 באפריל 2009 ביצעה החברה החלפה של משאית במנוף. החברה קיבלה מנוף שוויו ההוגן ליום ההחלפה היה 30,000 שקלים. עלותה המופחתת של המשאית שמסרה החברה, ליום ההחלפה: 20,000 שקלים. בנוסף, שילמה החברה 5,000 שקלים בעבור המנוף. להחלפה מהות מסחרית.
 3. ביום 01 לספטמבר 2009 רכשה החברה גנרטור חירום בעלות של 55,000 שקלים.
 4. בשנת 2009 נזקף סכום של 8,000 שקלים לקרן הערכה מחדש (בזכות) בגין הערכה מחדש שביצעה החברה לכל הרכוש הקבוע אשר ברשותה.
 5. מעבר לאמור לעיל לא היו מכירות או רכישות נוספות של רכוש קבוע בחברה וכן לא חלה ירידת ערך בערכי נכסים.
4. הלוואות (יש להניח ריבית פשוטה בחלקי תקופות):
 1. הלוואה 1 התקבלה ביום 01 ביולי 2008. ההלוואה צמודה למדד (קרן וריבית) ונושאת ריבית חצי שנתית של 2.5% המשולמת בכל חצי שנה, החל מיום 31 בדצמבר 2008. ההלוואה נפרעת בחמישה תשלומי קרן חצי שנתיים שווים, החל מיום 31 בדצמבר 2008. סכום הריבית ששולם ביום 31 בדצמבר 2008 הינו 3,000 שקלים.
 2. ביום 01 בספטמבר 2009 קיבלה החברה הלוואה לא צמודה בריבית שנתית של 4% המשולמת פעם בשנה, החל מה-01 בספטמבר 2010. קרן ההלוואה תוחזר בתשלום אחד בשנת 2014.

החברה בוחרת לסווג ריבית שנתקבלה וריבית שניתנה לפעילות השוטפת.
להלן נתונים לגבי מדד המחירים לצרכן:

מדד	תאריך
100	07.2008
102	10.2008
100	12.2008
105	06.2009
110	12.2009

מהו הגידול במזומנים שווה מזומנים, כפי שייכלל בדוח על תזרים המזומנים של חברת "שירה" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009?

- א. 5,000 שקלים.
- ב. 72,500 שקלים.
- ג. 81,400 שקלים.
- ד. 83,900 שקלים.
- ה. 97,900 שקלים.

מהן סה"כ ההתאמות לרווח בגין הרכוש הקבוע, כפי שתיכללנה בדוח על תזרים המזומנים של חברת "שירה" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009?

- א. (48,000) שקלים.
- ב. (43,000) שקלים.
- ג. (35,000) שקלים.
- ד. 35,000 שקלים.
- ה. 43,000 שקלים.

מהן ההשפעות נטו של פעולות שבוצעו בסעיף ההלוואות בחברת שירה על תזרימי מזומנים מפעילות מימון, כפי שתיכללנה בדוח על תזרימי מזומנים של חברת שירה, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009?

- א. (51,600) שקלים.
- ב. (13,400) שקלים.
- ג. 13,400 שקלים.
- ד. 51,600 שקלים.
- ה. 65,000 שקלים.

(17) נתונים :

חברת "כחול" בע"מ (להלן - "החברה") הוקמה ביום 1 בינואר 2006.
להלן סעיפים נבחרים מתוך המאזנים של החברה לימים 31/12/2007
ו-31/12/2008 (ב-ש):

נתון נוסף	31/12/2007	31/12/2008	
	3,000	10,000	מזומנים
(1)	9,000	18,000	פיקדונות
(2)	20,000	25,000	השקעות בניירות ערך
(3)	60,000	80,000	רכוש קבוע, נטו
(4)	(30,000)	(27,000)	משיכת יתר
(6)	(2,000)	-	חלויות שוטפות של הלוואות לזמן ארוך
(5)	(10,000)	(20,000)	זכאים ויתרות זכות
(6)	(7,000)	(25,000)	הלוואות לזמן ארוך
(7)	(50,000)	(90,000)	הון מניות, 1 ש"ח ע"נ
	(20,000)	-	פרמיה
(8)	(3,150)	(17,000)	עודפים

נתונים נוספים :

1. הרכב הפיקדונות (ב-ש):

31/12/2007	31/12/2008	
7,000	7,000	הופקד לתקופה של עד חודש
2,000	5,000	הופקד לתקופה של עד 3 חודשים בחברת ביטוח
---	<u>6,000</u>	הופקד לתקופה של 6 חודשים בבנקים
9,000	18,000	סה"כ

2. השקעות בניירות ערך :

ניירות הערך מוחזקים למסחר, מוצגים בשוויים ההוגן דרך הרווח והפסד.

3. רכוש קבוע :

הרכוש הקבוע של החברה מורכב מ-5 מכונות זהות אשר נרכשו ביום 1
בינואר 2006 בעלות כוללת של 100,000 ₪. אורך חייהן השימושיים של

המכונות הינו 5 שנים. החברה בחרה במודל העלות ומפחיתה את המכונות בשיטת הקו הישר. ביום 31 בדצמבר 2008 נמכרה מכונה אחת בתמורה ל-14,000 ₪ במזומן ובמקומה נרכשה מכונה חדשה (ראו גם נתון נוסף 5 להלן). למעט האמור לעיל לא היו תנועות נוספות ברכוש הקבוע של החברה במהלך שנת 2008.

4. משיכת יתר :

הניחו כי משיכת היתר מהווה חלק בלתי נפרד מניהול המזומנים של החברה והיא עומדת לפירעון לפי דרישה ולפיכך היא מהווה חלק מהמזומנים ושווי המזומנים בחברה.

5. זכאים :

31/12/07	31/12/08	
10,000	14,000	שכר עבודה
---	<u>6,000</u>	זכאים בגין רכוש קבוע
10,000	20,000	סה"כ

6. הלוואות לזמן ארוך (לרבות חלויות) :

החלויות השוטפות של ההלוואות לזמן ארוך הן בגין הלוואה צמודה לפזות לפירעון ביום 31 במרץ 2008. יתרת ההלוואה לזמן ארוך ליום 31 בדצמבר 2007 כוללת הלוואה אחת הצמודה למדד המחירים לצרכן ועומדת לפירעון ביום 31 בדצמבר 2012. ביום 30 ביוני 2008, התקבלה הלוואה נוספת הצמודה לדולר הקנדי ועומדת לפירעון ביום 31 בדצמבר 2014.

7. הון מניות :

במהלך שנת 2008 חילקה החברה מניות הטבה בחינם ובנוסף הנפיקה 13,850 מניות בנות 1 ₪ ערך נקוב כל אחת בתמורה לערך הנקוב.

8. עודפים :

הרווח הנקי של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008, הינו 27,000 ₪. ביום 31 בדצמבר 2008, הכריזה החברה ושילמה דיבידנד.

9. החברה בוחרת לסווג ריבית ששולמה כתזרים מזומנים מפעילות שוטפת.

10. החברה מיישמת את הוראות תקן בינלאומי מספר 7.

מדדים ושערי חליפין רלוונטיים:

תאריך	מדד המחירים לצרכן	שע"ח ל-1 דולר קנדי	שע"ח ל-1 פזות
31/12/07	100	1.2	0.6
31/03/08	105	1.3	0.8
30/06/08	107	1.4	0.9
31/10/08	108	1.5	1.1
31/12/08	110	2	1.2

מהי ההשפעה נטו של הפעולות שבוצעו ברכוש הקבוע בחברת "כחול" בע"מ על תזרימי המזומנים מפעילות השקעה, כפי שתיכללנה בדוח על תזרימי מזומנים של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008?

- א. 0 ₪.
- ב. (48,000) ₪.
- ג. (42,000) ₪.
- ד. (34,000) ₪.
- ה. (28,000) ₪.

מהו הגידול (קיטון) במזומנים ושווה המזומנים, כפי שייכלל בדוח על תזרימי המזומנים של חברת "כחול" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008?

- א. 3,000 ₪.
- ב. 7,000 ₪.
- ג. 10,000 ₪.
- ד. 13,000 ₪.
- ה. (3,000) ₪.

מהי ההשפעה נטו של הפעולות שבוצעו בסעיף ההלוואות בחברת "כחול" בע"מ, על תזרימי המזומנים מפעילות מימון, כפי שתיכללנה בדוח על תזרימי מזומנים של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008?

- א. (2,667) ₪.
- ב. 9,443 ₪.
- ג. 12,110 ₪.
- ד. 14,633 ₪.
- ה. 17,300 ₪.

מהו סכום הדיבידנד ששולם, כפי שייכלל בדוח על תזרימי המזומנים של חברת "כחול" בע"מ, לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2008?

- א. ₪ (6,150)
- ב. ₪ (7,000)
- ג. ₪ (13,150)
- ד. ₪ (13,850)
- ה. ₪ (17,000)

18 חברת "קיפי" נתבקשה על ידי בעל מניות להציג דוחות כספיים. החברה הכינה את מאזן ליום 31.12.2006, דו"ח רווח והפסד לשנת 2006 אך טרם סיימה את הכנת דו"ח תזרים מזומנים לשנת 2006. להלן מאזן החברה לימים 31 בדצמבר 2005 - 2006 :

ביאור	31.12.05	31.12.06	
	250,000	350,000	מזומנים ושווה מזומנים
(1)	100,000	150,000	פיקדונות בבנק
	460,000	450,000	לקוחות נטו
	220,000	250,000	מלאי
(2)	850,000	900,000	רכוש קבוע, נטו
	(400,000)	(425,000)	ספקים
	(250,000)	(270,000)	אשראי בנקאי לזמן קצר
(3)	(150,000)	(165,000)	זכאים
(4)	(300,000)	(200,000)	הלוואות לזמן ארוך
(5)	(500,000)	(700,000)	הון וקרנות הון
(6)	(280,000)	(340,000)	עודפים

נתונים נוספים :

1. פיקדונות בבנקים – מחצית מסכום הפיקדונות הינה לתקופה של חודש (מופקד ביום 15.12 לכל שנה), והמחצית השנייה היא לתקופה של שישה חודשים.
2. במהלך השנה רכשה החברה רכוש קבוע בעלות של 130,000 ₪ ומכרה רכוש קבוע שעלותו המופחתת 40,000 ₪, תמורת 70,000 ₪.
3. למעט עסקאות אלה לא בוצעו רכישות או מכירות נוספות של רכוש קבוע.
3. להלן פירוט סעיף הזכאים :

31.12.05	31.12.06	
80,000	70,000	דיבידנד לשלם (*)
70,000	95,000	משכורת לשלם

- * בכל שנה מכריזה החברה על דיבידנד. מחצית מהדיבידנד המוכרז משולם באותה שנה ומחצית בחודש פברואר של השנה העוקבת.
4. השינוי בסעיף ההלוואות נובע מפירעון הלוואה של החברה בשנת 2006.
 5. בשנת 2006 שילמה החברה ריבית בגין ההלוואה במזומן בסכום של 10,000 שקלים.
 5. השינוי בסעיף ההון והקרנות נובע מהנפקת מניות.
 6. השינוי בסעיף העודפים נובע מרווח השנה ומדיבידנד שהוכרז.

נדרש :

- א. רשום פקודות יומן בגין הנתונים הנוספים.
- ב. הצג גיליון עבודה מפורט להכנת דו"ח תזרים מזומנים.
- ג. הצג את דו"ח תזרים המזומנים של החברה לשנת 2006.

19 חברת "הסבון בכה מאוד" הינה חברה לייצור סבונים ומוצרי טיפוח לאשה ולגבר. החברה מפרסמת דוחות כספיים שנתיים, בין היתר, דו"ח אודות תזרים המזומנים. להלן מאזן החברה לימים 31.12.2011 ו-31.12.2010 :

נתון נוסף	31.12.2010	31.12.2011	
	70,000	40,000	מזומנים ושווי מזומנים
	140,000	160,000	לקוחות, נטו
	70,000	40,000	מלאי
1	20,000	75,000	השקעה בניירות ערך סחירים
2	120,000	100,000	מכונות, עלות
2	(20,000)	(20,000)	מכונות, פחת נצבר
3	-	15,000	נדל"ן להשקעה
	50,000	60,000	ספקים
4	5,000	4,500	ריבית לשלם
5	20,000	7,500	דיבידנד לשלם
	65,000	68,000	עתודה למיסים, נטו
4	100,000	90,000	הלוואה לזמן ארוך (כולל חלויות שוטפות)
6	15,000	55,000	הון מניות
6	40,000	55,000	פרמיה
	105,000	70,000	עודפים

1. החברה משקיעה בניירות ערך במטרה למכור אותן בטווח הקצר. ניירות ערך אשר הופיעו במאזן החברה ביום 31.12.2010 נמכרו ביום 30.06.2011 בתמורה ל-15,000 שקלים במזומן. לסוף השנה ערכם של ניירות ערך אלו עלה ב-8,000 שקלים.
2. בתאריך ה-01.07.2011 נמכר חצי מן המכונות אשר הופיעו במאזן החברה ליום 31.12.2010 בתמורה ל-26,000 שקלים, במזומן. המכונות אשר הופיעו במאזן החברה ביום 31.12.2010 נרכשו ביום 01.01.2010. למכונות אין ערך גרט, והן מופחתות בשיטת הקו הישר. ביום 31.12.2011 רכשה החברה רכוש קבוע אשר מחציתו נרכש במזומן והיתר נרכש באשראי.
3. בתאריך ה-01.01.2011 רכשה החברה נדל"ן להשקעה, אותו היא מציגה לפי מודל השווי ההוגן. לא היה שינוי בשווי ההוגן של הנדל"ן להשקעה בשנת 2011.
4. בתאריך ה-01.07.2010 קיבלה החברה הלוואה בסך 100,000 שקלים. ההלוואה נפרעת ב-10 תשלומים שווים, החל מיום 01.07.2011. בכל תאריך תשלום, החברה משלמת את הריבית אשר נצברה עד לאותו מועד. שיעור הריבית בגין ההלוואה הינו בסך של 10%. הנח ריבית פשוטה.
5. במהלך השנה שילמה החברה דיבידנד אשר הוכרז בשנה הקודמת. כן, החברה הכריזה על חלוקת דיבידנד בסך 10,000 שקלים, אשר שולמו באותה שנה.
6. במהלך השנת 2011 חילקה החברה מניות הטבה בסכום של 5,000 שקלים. מניות הטבה מחולקות מן הפרמיה. החברה הנפיקה מניות במהלך השנה.

נדרש :

- א. רשום פקודות יומן בגין הנתונים הנוספים.
- ב. הצג גיליון עבודה מפורט להכנת דו"ח תזרים מזומנים.
- ג. הצג את דו"ח תזרים המזומנים של החברה לשנת 2011.

20 חברת "נוחידניה" הינה חברת החזקות השולטת במרבית החברות במשק הישראלי. לפי הוראות הרשות לניירות ערך, החברה נדרשת לפרסם את דוחותיה הכספיים לשנת הכספים 2011. חשב החברה, שרלוט, ועוזר החשב המסור, הולמס, התיישבנו להכין את דו"ח תזרים המזומנים של החברה, בהסתמך על מאזנה של החברה לימים 31.12.2010 ו-31.12.2011 :

נתון נוסף	31.12.2010	31.12.2011	
	60,000	50,000	מזומנים ושווי מזומנים
	110,000	150,000	לקוחות, נטו
	80,000	60,000	מלאי
1	70,000	?	השקעה בניירות ערך סחירים
2	?	150,000	ר"ק, עלות
2	(50,000)	(60,000)	ר"ק, פחת נצבר
3	(20,000)	(60,000)	ספקים
4	(10,000)	(15,000)	דיבידנד לשלם
	(96,500)	(97,500)	אג"ח, נטו
5	(100,000)	(75,000)	עתודה למיסים, נטו
5	(30,000)	(50,000)	הון מניות
3	(40,000)	(80,000)	פרמיה
	(173,500)	(62,500)	עודפים

נתונים נוספים :

1. ברשות החברה ניירות ערך סחירים אשר סווגה לקבוצת שווי הוגן דרך רווח והפסד, לפי הוראות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 39. ביום 01.01.2011 מכרה החברה ניירות ערך סחירים בתמורה ל-40,000 שקלים. תמורת המכירה הסתכמה בהפסד של 5,000 שקלים. בתאריך 31.3.2011 רכשה החברה ניירות ערך נוספים, במזומן, בתמורה ל-50,000 שקלים. במהלך שנת 2011 רשמה החברה עליית ערך בגובה של 15,000 שקלים.
2. ברשות החברה רכוש קבוע המופיע במאזן החברה ליום 31.12.2010, אשר נרכש ביום 01.01.2010. רכוש קבוע זה נמכר ביום 30.06.2011 בהפסד של 25,000 שקלים. אורך חיי הרכוש קבוע הינו 4 שנים. החברה נוהגת להפחית רכוש קבוע בשיטת הקו הישר. ביום 01.10.2011 החברה רכשה רכוש קבוע במזומן.
3. במאזן החברה ליום 31.12.2010 התחייבות בגין דיבידנד אשר הוכרז בשנת 2010. החברה פרעה התחייבות זו בשנת 2011. בשנת 2011 הכריזה החברה על דיבידנד נוסף בסכום של 35,000 שקלים.
4. ביום 30.06.2009 הנפיקה החברה אג"ח אשר ערכו הנקוב 100,000 שקלים, בתמורה ל-95,000 שקלים. החברה מפחיתה ניכיון בשיטת הקו הישר, על

פני 5 שנים. האג"ח ייפרע בתשלום אחד, ביום 30.06.2014. האג"ח נושא ריבית בסכום של 5%.

5. במהלך שנת 2011 הנפיקה החברה 10,000 מניות, 1 ש"ח ערך נקוב בתמורה ל-60,000 שקלים. כמו כן, במהלך שנת 2011 חילקה החברה מניות הטבה מתוך הפרמיה.

נדרש:

- א. רשום פקודות יומן בגין הנתונים הנוספים.
- ב. הצג גיליון עבודה מפורט להכנת דו"ח תזרים מזומנים.
- ג. הצג את דו"ח תזרים המזומנים של החברה לשנת 2011.

מבוא לחשבונאות פיננסית

פרק 18 - אירועים לאחר תאריך המאזן

תוכן העניינים

1. כללי 147

אירועים לאחר תאריך המאזן

שאלות

(1) חברת "טוב-לי" מוכרת משקאות מוגזים ובייגלה בהיכל נוקיה, אולמה הביתי של מכבי תל אביב בכדורסל. דני, אוהד שרוף של הקבוצה, אכל בייגלה במהלך משחק יורוליג, סבל מהרעלת קיבה ואף הובהל לבית חולים במצב קל עד בינוני. הרעלת הקיבה, שלוותה בהפסד צורב של מכבי במשחק היורוליג, גרמה לדני להגיש תביעה נגד חברת "טוב-לי". החברה מעריכה כי דני יזכה במשפטו נגדה. הנחה א': המשחק נערך ביום 01.11.2009, התביעה הוגשה ביום 31.11.2009. הנחה ב': המשחק נערך ביום 01.11.2009, התביעה הוגשה ביום 01.02.2010. הנחה ג': המשחק נערך ביום 12.01.2010, התביעה הוגשה ביום 31.02.2010. חברת "טוב-לי" נוהגת לפרסם את דוחותיה הכספיים השנתיים ב-31.03.2010.

נדרש:

תחת הנחות א'-ג', האם וכיצד תקבל תביעתו של דני ביטוי בדוחותיה הכספיים של חברת "טוב-לי" לשנת 2010, לפי תקן חשבונאות בינלאומי מספר 10 "אירועים לאחר תאריך המאזן"?

(2) איציק, בעל חנות מכולת מצליחה ברחוב המסגר, מיווד עם מספר לקוחות שנוהגים לפקוד את חנות המכולת ולשוחח עימו על פילוסופיה מערבית והסכסוך הישראלי-פלסטיני. כאות תודה, הוא נוהג להניח ללקוחות נבחרים אלה "לרשום" את רכישותיהם במהלך השנה, ולשלם באמצע ינואר את החוב שנצבר במהלך השנה. ב-10 לינואר 2009 נדהם איציק לגלות כי יואב, לקוח אמיד, ירד מנכסיו והכריז על פשיטת רגל. איציק נוהג לפרסם את דוחותיה הכספיים השנתיים ב-31.03.2010.

נדרש:

כיצד, אם בכלל, יקבל ביטוי הנתון לפיו יואב ירד מנכסיו בדוחותיו הכספיים של איציק לשנת 2008, לפי תקן חשבונאות בינלאומי מספר 10 "אירועים לאחר תאריך המאזן"?

- (3) איציק, בעל חנות מכולת מצליחה ברחוב המסגר (ראה שאלה מספר 2) נוהג להחזיק מלאי גדול של אורז בחנותו. רואה החשבון של איציק מזכיר לו לקראת תאריך המאזן השנתי כי מלאי מוצג לפי הנמוך מבין עלות ושווי שוק. איציק סבר כי נכון לתאריך המאזן שווי השוק של מלאי האורז שברשותו 100 שקלים, בעוד שעלות הרכישה הייתה 90 שקלים, ועל כן דיווח לרואה החשבון שלו כי יש להציג את המלאי בדוחות הכספיים של שנת 2009 בסכום של 90 שקלים ביום 15 לינואר 2010, לאחר שלא הצליח למכור את מלאי האורז ב-100 שקלים (שווי שוק, לטענתו), הסכים איציק למכור את מלאי האורז ב-60 שקלים בלבד. איציק נוהג לפרסם את דוחותיה הכספיים השנתיים ב-31.03.2010.

נדרש:

כיצד, אם בכלל, יקבל ביטוי הנתון לפיו יואב ירד מנכסיו בדוחותיו הכספיים של איציק לשנת 2009, לפי תקן חשבונאות בינלאומי מספר 10 "אירועים לאחר תאריך המאזן"?

- (4) אייל, רואה חשבון בתחילת דרכו, קיבל את דוחות חברת "פרחי הבר" באמצע חודש ינואר 2010. אייל עבר על דוחותיה הכספיים של החברה לשנת 2009, ומצא מספר טעויות בסעיף ההכנסות.

נדרש:

כיצד, אם בכלל, עירנותו של אייל (בהנחה שהערתיו נכונות) תקבל ביטוי בדוחות הכספיים של החברה לשנת 2009, לפי תקן חשבונאות בינלאומי מספר 10 "אירועים לאחר תאריך המאזן"?

- (5) חברת "הנגב" נוהגת להשקיע את יתרת כספיה העודפים במניות חברת טבע. החברה הינה בעלת 100 מניות של חברת טבע. להלן ציטוט מחיר מניית טבע בתאריכים שונים:

מחיר	תאריך
100	31.11.2010
110	31.12.2010
90	15.02.2011
30	31.03.2011

נדרש:

כיצד תוצג בדוחותיה הכספיים של חברת "הנגב" השקעתו במניית טבע במאזן החברה לשנת 2010, לפי תקן חשבונאות בינלאומי מספר 10 "אירועים לאחר תאריך המאזן"?

(6) ביום ה-01 בפברואר 2010 התכנס דירקטוריון חברת "דיבידנדים זה נחמד" והחליט על חלוקת דיבידנד לבעלי מניות החברה. כמו כן, החליט הדירקטוריון על העלאה דרמטית בשכר המנכ"ל, סמנכ"ל הכספים וחברי הדירקטוריון. במקביל, יפוטרו 20% מעובדי החברה.

נדרש:

כיצד, אם בכלל, תוצג בדוחותיה הכספיים של חברת "דיבידנדים זה נחמד" לשנת 2009 החלטת הדירקטוריון לחלק דיבידנד לבעלי מניותיה, לפי תקן חשבונאות בינלאומי מספר 10 "אירועים לאחר תאריך המאזן"?

(7) מהם הגילויים הנדרשים לפי תקן חשבונאות בינלאומי מספר 10, "אירועים לאחר תאריך המאזן"?

(8) חברת "שלומית" בע"מ הינה חברה פרטית העוסקת בייצור מטבחים. בעקבות חילוקי דעות שהתעוררו בין בעלי המניות במהלך חודש פברואר 2007 הוחלט להפסיק את פעילות החברה. נכון ליום 31 בדצמבר 2006, לא היו לבעלי המניות כוונות כלשהן בדבר הפסקת פעילות החברה. בחודש אפריל 2007 פירסמה החברה את דוחותיה הכספיים לשנת 2006. כיצד תבוא לידי ביטוי ההחלטה על הפסקת פעילות החברה בדוחות הכספיים של חברת "שלומית" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2006, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 10, "אירועים לאחר תאריך המאזן"?
א. ההחלטה לא תקבל כל ביטוי בדוחות הכספיים לשנת 2006.
ב. תקן חשבונאות מספר 7 אינו עוסק באירועים הקשורים להנחת העסק החי.
ג. הנחת העסק החי מתקיימת מאחר והדוחות הכספיים נערכו ליום 31 בדצמבר 2006.
ד. בהתאם לתקן חשבונאות מספר 7, תאגיד לא יערוך את דוחותיו הכספיים על בסיס הנחת העסק החי אם ההנהלה קובעת לאחר תאריך המאזן כי היא מתכוונת לחסל את עסקי החברה.
ה. כל התשובות האחרות שגויות.

(9) במהלך חודש פברואר 2007, החליטה הממשלה באופן מפתיע על הורדת שיעור המס מ-34% ל-32% החל משנת 2007 ואילך. דירקטוריון חברת "שי", אשר התכנס ביום 31 במרץ 2007 לאישור הדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2006, בחן את השלכת שינוי שיעור המס על יתרות המיסים הנידחים במאזן החברה ליום 31 בדצמבר 2006. בנסיבות המתוארות, איזו מבין הטענות הבאות נכונה?
א. הורדת שיעור המס התרחשה לאחר תאריך המאזן ולכן היא אינה משפיעה על יתרות המיסים הנידחים ליום 31 בדצמבר 2006.
ב. מדובר באירוע חייב התאמה רק במקרה שההשפעה של שינוי שיעור המס היא הקטנה בנכסי מיסים נידחים או בהגדלת התחייבויות מיסים נידחים.
ג. בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 12, יש ליצור ייחוס מיסים לפי שיעור המס הידוע לתאריך פירסום הדוחות הכספיים.
ד. בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 7, מדובר באירוע חייב התאמה מכיוון שמדובר באירוע שאינו בשליטת התאגיד.
ה. כל הטענות האחרות שגויות.

10 ביום 1.1.06 נטלה חברת "ניו בילדינג" בע"מ הלוואה דולרית בסך 9 מיליון דולר מבנק בניו יורק. בתחילת שנת 2007 בוצע פיחות משמעותי במשק. מועד אישור הדוחות הכספיים של החברה הינו ב' 28 בפברואר 2007. להלן נתונים בהקשר לשינויים בשער החליפין של הדולר. בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 10, באיזה סכום תוצג ההלוואה במאזן חברת "ניו בילדינג" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2006?

שע"ח של הדולר	תאריך
4.0	01.01.06
4.1	31.12.06
4.8	03.01.07
4.9	28.02.07

בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 10, באיזה סכום תוצג ההלוואה במאזן חברת "ניו בילדינג" בע"מ ליום 31 בדצמבר 2006?

- א. 36,000,000.
- ב. 36,900,000.
- ג. 41,000,000.
- ד. 43,200,000.
- ה. 44,100,000.

11 חברת "גבע" בע"מ נוהגת לערוך הפרשה לחובות מסופקים באופן ספציפי בגין חובות שלדעת ההנהלה, גבייתם מוטלת בספק. ביום 15 בפברואר 2007, לפני מועד החתימה על הדוחות הכספיים, נודע לחברה כי מונה ללקוח עיקרי שלה כונס נכסים והוא נכנס להליכי פירוק. בעקבות כך צופה הנהלת החברה כי לא תצליח לגבות את יתרת החוב של הלקוח. בהתאם להנחיות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 10, ולאור המידע שהתקבל לאחר תאריך המאזן, האם נדרשת החברה לבצע הפרשה מלאה לחובות מסופקים בגין חוב הלקוח העיקרי, במאזן ליום 31 בדצמבר 2006?

א. כן. מדובר באירוע חייב התאמה, אם מקור הקשיים שבגינם נדרשה הבקשה לפירוק הם מאירוע ספציפי מזוהה שהתרחש לאחר תאריך המאזן.

ב. כל התשובות האחרות שגויות.

ג. לא. מדובר באירוע שאינו חייב התאמה, שכן הבקשה לפירוק הוגשה לאחר תאריך המאזן.

ד. כן. מדובר באירוע חייב התאמה, אם הקשיים בעקבותיהם הגיש הלקוח העיקרי את הבקשה לפירוק היו קיימים כבר ליום המאזן.

ה. לא. מדובר באירוע שאינו חייב התאמה, כיוון שהחברה יצרה הפרשה ספציפית בהתאם למידע שהיה ידוע לה בתאריך המאזן.

12) להלן ארבעה משפטים בנושא 'אירועים לאחר תאריך המאזן':

- I. תאגיד יערוך את דוחותיו הכספיים על בסיס הנחת העסק החי, גם אם ההנהלה קובעת לאחר תאריך המאזן כי היא מתכוונת לחסל את עסקי התאגיד או להפסיק את פעילותו, או שאין לה אפשרות ריאלית אחרת מלבד לעשות כן.
- II. תאגיד לא יערוך את דוחותיו הכספיים על בסיס הנחת העסק החי, אם ההנהלה קובעת לאחר תאריך המאזן כי היא מתכוונת לחסל את עסקי התאגיד או להפסיק את פעילותו, או שאין לו אפשרות ריאלית אחרת מלבד לעשות כן.
- III. דיבידנדים מוצעים או מוכרזים למחזיקי מכשירים הוניים לאחר תאריך המאזן, התאגיד לא יכיר בדיבידנדים אלו כהתחייבות לתאריך המאזן.
- IV. אם דיבידנדים מוצעים או מוכרזים למחזיקי מכשירים הוניים לאחר תאריך המאזן, התאגיד יכיר בדיבידנדים אלו כהתחייבות לתאריך המאזן.

איזה/אילו מהמשפטים לעיל נכון/ים, בהתאם להנחיות תקן חשבונאות מספר 7 של המון הישראלי לתקינה בחשבונאות?

- א. רק משפט I.
- ב. רק משפטים II ו-IV.
- ג. רק משפטים I ו-III.
- ד. רק משפטים I ו-IV.
- ה. רק משפטים II ו-III.

13) להלן ארבעה היגדים בנושא אירועים לאחר תקופת הדיווח:

- I. על ישות לתת גילוי לתאריך בו אושרו הדוחות הכספיים לפרסום ועל ידי מי אושרו. אם לבעלי הישות או לאחרים הסמכות לתקן את הדוחות הכספיים לאחר פרסומם, על הישות לתת גילוי לעובדה זו.
- II. על ישות לתת גילוי לתאריך בו אושרו הדוחות הכספיים לפרסום ועל ידי מי אושרו. אם לבעלי הישות או לאחרים הסמכות לתקן את הדוחות הכספיים לאחר פרסומם, אין הישות צריכה לתת גילוי לעובדה זו.
- III. אם ישות מקבלת מידע לאחר תקופת הדיווח בדבר תנאים ששררו בסוף תקופת הדיווח, עליה לעדכן את הגילויים המתייחסים לתנאים אלה, לאור המידע החדש.
- IV. אם ישות מקבלת מידע, לאחר תקופת הדיווח, בדבר תנאים ששררו בסוף תקופת הדיווח, אין עליה לעדכן את הנתונים הכספיים המתייחסים לתנאים אלה, אלא על הישות לתת גילוי למידע בלבד.

איזה/אילו מההיגדים נכון/ים בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי מספר 10?

- א. רק היגד I.
- ב. רק היגד II.
- ג. רק היגדים I ו-III.
- ד. רק היגד III.
- ה. רק היגדים II ו-IV.